

Hallituksen tiedonanto Eduskunnalle, joka koskee Kansainvälisen työjärjestön yleisen konferenssin kahdennelläkymmenennelläkuudennella istuntokaudellaan vuonna 1944 ja kahdennelläkymmenennelläseitsemännellä istuntokaudellaan vuonna 1945 hyväksymiä suosituksia.

Kahdennelläkymmenennelläkuudennella istuntokaudellaan on Kansainvälisen työjärjestön yleinen konferenssi hyväksynyt seitsemän suositusta, jotka koskevat

- 1) taloudellista turvallisuutta;
- 2) sotaväestä ja vastaavanlaatuista palveluksesta kotiutettujen sekä sotateollisuudesta vapautettujen henkilöiden taloudellista turvallisuutta ja lääkintähuoltoa;
- 3) lääkintähuoltoa;
- 4) sosiaalipolitiikan minimitasoa alueilla, jotka eivät ole itsenäisiä;
- 5) työtälaisuuksien järjestämistä siirtymäkautena sodasta rauhaan;
- 6) työnvälitystä; ja
- 7) yleisten töiden kansallista suunnittelua.

Kahdennelläkymmenennelläseitsemännellä istuntokaudellaan on Kansainvälisen työjärjestön yleinen konferenssi hyväksynyt suosituksen, joka koskee sosiaalipolitiikan minimitasoa alueilla, jotka eivät ole itsenäisiä (täydentävät määräykset).

Kaikki nämä työkonferenssien päätökset ovat sellaisia, että niitä voidaan periaatteellisesti puoltaa, ja ne antavat arvokasta ohjetta vastaavia kysymyksiä meidänkin maassamme järjestettäessä. Mikäli suositeltuja toimenpiteitä meillä ei vielä ole toteutettu, vaativat eräät niistä uudistuksia, joita voidaan toteuttaa vain asteittain riittävän pitkän ajanjakson kuluessa ja huomioon ottaen taloudelliset mahdollisuutemme.

Noudattaen Kansainvälisen työjärjestön perussääntöä annetaan täten Eduskunnalle tiedonanto, jossa erikseen selostetaan kunkin puheenaolevan suosituksen tähänastista sovellutusta meillä sekä mahdollisuuksia en-

tistä laajempaan sovellutukseen. Tätä tiedonantoa seuraavat liitteinä suositusten tekstit kotimaisilla kielillä. Yksityiskohtaiset selostukset työkonferenssin kahdennelläkymmenennelläkuudennesta ja kahdennelläkymmenennelläseitsemännestä istunnosta sisältyvät sosiaaliministeriön tiedonantojen sarjan numeroihin XLVI ja XLVII.

I. Suositus (N:o 67), joka koskee taloudellista turvallisuutta.

Suosituksen yleisten periaatteiden mukaan se tähtää taloudellisen turvallisuuden antamiseen henkilöille, jotka ovat menettäneet työkykynsä joko ohimenevästi tai pysyvästi tai työttömyyden johdosta työansionsa tai joutuneet puutteeseen huoltajan kuoleman johdosta. Tämä turvallisuus on, mikäli mahdollista, aikaansaattava pakollisella sosiaalivakuutuksella, joka rahoitetaan vakuutusmaksuilla ja josta säädetäisiin yleisellä lailla. Se turvaa, jota ei pakollisella sosiaalivakuutuksella voida järjestää, on annettava yhteiskunnallisen huollon muodossa, jonka tulee taata kohtuullinen avustus kunkin tarpeen mukaan.

Sosiaalivakuutuksen muodossa olisi suosituksen mukaan korvauksia annettava sairauden, äitiyden, työkyvyttömyyden, vanhuuden, perheenhuoltajan kuoleman, työttömyyden, työtapaturmien ja ammattitautien sekä eräiden ennakolta arvaamattomien pakottavien olosuhteiden aiheuttamien menojen vuoksi. Sosiaalivakuutuksen tulee turvata kaikkia työntekijöitä ja itsenäisesti työskenteleviä henkilöitä sekä heistä taloudellisesti riippuvia omaisia. Työnantajan ollessa vastuussa vakuutusmaksujen kantamisesta hänen työssään olevilta henkilöiltä

on hän oikeutettu vähentämään maksut palloista, mikäli hän ei itse ole velvollinen maksuja suorittamaan. Palkansaaajat on vakuutettava kaikkien sosiaalivakuutuksen alaisten tapausten varalta määrätyillä edellytyksillä sekä itsenäiset työntekijät työkyvyttömyyden, vanhuuden ja kuoleman varalta samoilla ehdoilla kuin työntekijät. Vakuutussuoritusten tulee korvata menetetty työansio siinä määrin kuin se on mahdollista ja niiden tulee olla suhteellisia vakuutetun aikaisempaan ansioon hänen suorittamiensa vakuutusmaksujen perusteella. Oikeus muihin etuihin kuin korvaukseen työn aiheuttamasta vammasta on riippuva vakuutusmaksuehdoista ja m. m. siitä, että vakuutusmaksut on asianmukaisesti suoritettu. Korvauksesta aiheutuvat kustannukset on jaettava vakuutettujen, työnantajien ja veronmaksajien kesken siten, että ne ovat vakuutetulle kohtuulliset, eivätkä liian rasakasti rasita vähävaraisia vakuutettuja, eivätkä aiheuta häiriötä tuotannolle. Sosiaalivakuutuksen hallinnon tulee olla yhtenäisen ja vakuutusmaksun suorittajilla tulee olla oikeus osallistua siihen.

Sosiaalivakuutusjärjestelmä on Suomessa vain osittain toteutettu. Työntekijäin tapaturmavakuutus on jotenkin täydellinen, jättäen kuitenkin henkisen työn vakuutuksen ulkopuolelle. Sairausvakuutus sen sijaan on erittäin rajoitettua ja on toteutettu vain vapaaehtoisessa muodossa. Samoin on asianlaita, mikäli koskee työttömyysvakuutusta. Vain työkyvyttömyys- ja vanhuusvakuutus on meillä toteutettu yleisenä ja pakollisena kansanvakuutuksena. Sosiaalivakuutusjärjestelmämme täydentäminen on jatkuvasti ollut vireillä ja paraikaa työskentelee vuonna 1945 asetettu sosiaalivakuutuskomitea koko sosiaalivakuutusjärjestelmän uudistamiseksi. Ne periaatteet, joita esitetään puheenaolevassa suhteessa kansainvälisessä suosituksessa, ovat yleensä meilläkin hyväksyttäviä.

Suosituksen mukaan tulisi taloudellinen turvallisuus yleensä annettavaksi sosiaalivakuutuksen muodossa. Eräitä henkilöryhmiä jää kumminkin sosiaalivakuutuksen ulkopuolelle tai ne eivät saa riittävää tukea tästä järjestelmästä. Näitä varten suosituksessa esitetään järjestettäväksi tehokas huolto erityisesti lapsille sekä työkyvyttömille vanhoille henkilöille ja leskille. Avustukset on annettava joko rahassa tai luon-

nossa. Myöskin suosituksen tässä osassa esitetyt ehdotukset soveltuvat meidän maamme oloihin.

Kun edellä sanottu sosiaalivakuutuskomitea lähiaikoina tulee yksityiskohtaisesti käsittelemään sosiaalivakuutuksen eri haaroja, ei tässä ole katsottu olevan aihetta lausua käsityksiä niistä lukuisista yksityiskohdista eri vakuutusaloilla, joita suosituksessa kosketellaan.

II. Suositus (N:o 68), joka koskee sotaväestä ja vastavanlaatuudesta palveluksesta kotiutettujen sekä sotateollisuudesta vapautettujen henkilöiden taloudellista turvallisuutta ja lääkintähuoltoa.

Suositus jakaantuu kolmeen osaan, jotka koskevat:

- 1) kotiuttamisrahaa;
- 2) työttömyysvakuutusta ja työttömyysavustusta; sekä
- 3) eläke- ja sairausvakuutusta.

Sotaväestä ja vastaavanlaatuudesta palveluksesta kotiutetut sekä sotateollisuudesta vapautetut henkilöt eivät meillä ole saaneet muita suosituksessa tarkoitettuja etuja kuin kotiuttamisrahaa, jota puolustusvoimissa sodanaikaisessa palveluksessa olevalle suoritettavasta päivärahasta ja eräistä muista eduista 9 päivänä heinäkuuta 1943 annetun asetuksen mukaan on siinä mainituin edellytyksin maksettu säännönmukaisen palveluksensa vakinaisessa väessä suoritaneelle asevelvolliselle.

Tässä yhteydessä mainittakoon, että hallituksen esityksestä Eduskunta myönsi vuoden 1944 tulo- ja menoarviossa määrärahan asepalveluksesta kotiutettavien, ilman ammattitaitoa jääneiden nuorten miesten ammatillisen niin sanotun pikakoulutuksen valmistamista varten. Kauppa- ja teollisuusministeriön ammattikasvatusosasto ryhtyi jo keväällä 1944 alustaviin toimenpiteisiin, jotka syyskautena kiihdytettiin niin, että pikakoulutus suunnitelma oli lokakuun alussa valmiina siinä muodossa kuin sitä ryhdyttiin toteuttamaan. Pikakoulutustoiminta päättyi 15 päivänä joulukuuta 1946. Kaikkiaan on pikakoulutuskursseilla ollut 11,379 oppilasta, joista 10,339 on käynyt kurssinsa loppuun. Pikakoulutukseen on kaikkiaan käytetty valtion varoja noin 45,000,000 markkaa. Tähän summaan eivät

kuitenkaan sisälly kurssien oppilaille maksetut päivä- eikä huoltorahat.

Suosituksen sisältö on meillä siis vain kotiuttamisrahaan nähden täysin toteutettu. Muissa suhteissa viitataan edellä olevaan suositusta N:o 67 koskevaan selostukseen.

III. Suositus (N:o 69), joka koskee lääkintähuoltoa.

Suosituksessa on useita toivomuksia, joita Suomessa nyt jo on seurattu lääkärinhuoltoa järjestettäessä, mutta on myös sellaisia, joiden toteuttaminen tällä hetkellä lienee mahdotonta, jo siitäkkin syystä, että sosiaalivakuutus ei meillä ole kehittynyt siinä määrin kuin monessa rikkaammassa maassa. Useimmat kohdat koskevat sosiaalivakuutuksen yhteydessä käsiteltäviä kysymyksiä, jotka nykyään ovat pohdinnan alaisia sosiaalivakuutuskomiteassa.

Lääkintähuollon pääperiaatteet sellaisina, kuin ne esitetään suosituksen I osassa, ovat hyväksyttäviä ja niiden puolesta ovat lääkintäviranomaisemme työskennelleet. Miten lääkintähuollon kustannukset on peitettävä, on kuitenkin asia, joka vaatii perusteellista tutkimusta ja onkin se nykyään toimivan sosiaalivakuutuskomitean tutkittavana. Ehkäisevään hoitoon tarvittavat varat lienevät kuitenkin katsottavat osittain yleisluontoisiksi, joihin on käytettävä yleisiä valtion tuloja.

Lääkintähuollon muodot ovat myös hyväksyttäviä. Meillä kuitenkin nykyään vain tapaturmavakuutus on pakollinen, käsittäen sekä vain ruumiillisen työn tekijöitä. Köyhäinhuoltolain perusteella on koetettu yhteiskunnan välityksellä hankkia hoitoa niille, jotka eivät omalla kustannuksellaan kykene sitä hankkimaan.

Suosituksen mukaan lääkintähuollon tulee koskea kaikkia yhteiskunnan jäseniä. Miten tämä meillä vastaisuudessa on toteutettava on sosiaalivakuutuskomitean käsiteltävänä, joten tässä yhteydessä ei voida mainita muuta kuin, että jokaisella kansalaisella pitäisi olla tilaisuus saada yhteiskunnan järjestämissä laitoksissa sairaanhoitoa. Terveysden suojelemiseksi ja vahvistamiseksi annettavan hoidon eli huollon pitää periaatteellisesti olla kaikkien yhteiskunnan jäsenten käytettävissä.

Suosituksessa ehdotetaan, että lääkärin ja lääkintähuollon alalla toimivien ammatin-

harjoittajain, jotka ovat lääkintähuollon palveluksessa tai työskentelevät terveydenhoitokeskuksissa, tulee ottaa hoitaakseen sellaisia yleiselle terveydenhoidolle kuuluvia tehtäviä, joita sama henkilökunta hyvin voi hoitaa, kuten koululaisten ja muiden ryhmien rokotus ja tutkiminen, neuvojen antaminen tuleville äideille ja äideille, joilla on pikkulapsia, sekä muu vastaavanlainen hoito. Nämä tehtävät ovat kansakouluihin ja lasten huoltolaitoksiin nähden meillä järjestetty yleisestä lääkärinhuollosta vuonna 1939 vahvistetulla lailla ja vuonna 1944 vahvistetuilla kunnallisilla kättilöillä, kunnallisia terveyssisaria ja kunnallisia neuvoloita koskevilla laeilla, mutta niitä ei asianmukaisen henkilökunnan puutteen johdosta vielä ole voitu täysin toteuttaa.

Lääkärin valintaa ja hoidon jatkuvaisuutta koskevat määräykset ovat yleensä hyväksyttäviä ja toteutetaan niitä nytkin vakuutuksen alaisessa hoidossa. Lääkärin puutteen johdosta valinta useimmilla paikkakunnilla on hyvin pieni ja monella seudulla mahdoton, kun paikkakunnalla toimii vain yksi lääkäri.

Toivomus työehtojen yhdenmukaisuudesta on periaatteessa hyväksyttävä, mutta maamme laajuuteen ja eri paikkakunnilla vallitseviin erilaisiin oloihin nähden sen toteuttaminen voi tuottaa suuria vaikeuksia.

Esitetään, että lääkintähuollon alalla toimivien ammatinharjoittajain valvonta on uskottava elimelle, johon pääasiassa kuuluu mainittujen ammattien edustajia ja joilla on asianmukaiset valtuudet ryhtyä kurinpidollisiin toimenpiteisiin.

Lääkärin koulutus on meillä yleensä järjestetty niin, että käytännöllisen puolen opetuksesta on pidetty huolta. Vuonna 1945 vahvistettu asetus lääkärin opetuksesta tekee amanuenssitoiminnan avulla käytännöllisen opetuksen jopa pakolliseksi, joten suosituksessa mainittua vaatimusta toiminnasta avustajalääkäriä ei siinä esitetyllä tavalla ole meillä sovellettava täysin sananmukaisesti.

Lääkintähuollon valvontaa ei meillä ole järjestetty piireittäin. Tosin lääninlääkärit ovat lääkintöhallituksen apuna etupäässä terveydenhoitotyön valvojina, mutta sairaalatoimintaa valvotaan pääasiallisesti välittömästi lääkintöhallituksesta. Muutenkin on siinä sellaisia määräyksiä, joita meillä on vaikea toteuttaa.

Terveydenhoitolaitosten hallinto on meillä

terveydenhoitolautakuntien kokoonpanossa sekä 7 päivänä toukokuuta 1943 annetussa keskussairaalalaissa ja sen soveltamisesta 29 päivänä lokakuuta 1943 annetussa asetuksessa järjestetty tai on tarkoitus järjestää jonkun verran toisin kuin suosituksessa on esitetty, mutta siinä on kuitenkin otettu huomioon, että eri kansalaispiirit tulevat edustetuiksi k. o. johto-elimissä.

Valitusoikeuden järjestely näyttää taroituksenmukaiselta.

Edellä mainituissa suhteissa on suositus jo meillä toteutettu tai sitä ryhdytty toteuttamaan. Muissa suhteissa suositus tullaan mahdollisuuksien mukaan vastaisuudessa ottamaan huomioon.

IV. Suositukset (N:o 70 ja 74), jotka koskevat sosiaalipolitiikan minimitasoa alueilla, jotka eivät ole itsenäisiä.

Kysymys sosiaalisten olojen järjestämisestä alusmaissa ja niihin verrattavilla alueilla on tullut viime vuosina yhä ajankohtaisemmaksi. Tästä kysymyksestä onkin vuoden 1947 työkonferenssissa hyväksytty kansainvälisiä sopimuksia. Puheenaolevat suositukset sisältävät tässä suhteessa ensimmäisen vaiheen, käsittäen jotenkin täydellisen kokoelman niitä tärkeimpiä sosiaalisia kysymyksiä, jotka näillä alueilla odotavat ratkaisua.

Vaikka suositusten sisältö monessa suhteessa on tärkeä ja mielenkiintoinen, m. m. kansainvälisen kilpailun kannalta, ei siihen kuitenkaan ole aihetta tässä tarkemmin puuttua, vaan viitataan itse suositusten tekstiin, koska näillä kysymyksillä ei ole välitöntä merkitystä meidän maallemme. Yleiseltä kannalta on luonnollisesti kuitenkin meidänkin puolestamme yhdyttävä kannattamaan asianmukaista sosiaalista järjestelyä myöskin puheenaolevilla alueilla.

V. Suositus (N:o 71), joka koskee työtilaisuuksien järjestämistä siirtymä kautena sodasta rauhaan.

Kansainvälinen työkonferenssi hyväksyi tämän suosituksen toukokuussa 1944. Jo elokuussa 1943 ryhdyttiin Suomessa maan sodanjälkeisen työvoimapolitiikan suunta-avioiden valmisteluun. Suunnitelma oli käytännöllisesti katsoen valmiina toteutettavaksi, kun välirauha Neuvostoliiton ja Suomen välillä 19 päivänä syyskuuta 1944 sol-

mittiin. Kansainvälisen työkonferenssin k. o. suositus otettiin näissä siirtymäkauden toimenpiteissä huomioon kaikilta oleellisilta kohdiltaan.

Valmistavista toimenpiteistä mainittakoon seuraavaa:

Puolustuslaitoksessa toimitettiin juuri ennen kotiuttamista ja osaksi kotiuttamisvaiheessa erityinen tiedustelu selvityksen saamiseksi siitä, ketkä kotiutettavista olivat vailla työ- tai toimipaikkaa. Tiedustelun ulkopuolelle jätettiin maa- ja metsätaloudessa aikaisemmin työskennelleet, joilla tuotannon aloilla ei ollut odotettavissa työtilaisuuksien puutetta. Marraskuun loppuun 1944 mennessä, jolloin kotiuttaminen käytännöllisesti katsoen päättyi, tasaluvuin 25,500 asemiestä ilmoitti olevansa vailla siviilityöpaikkaa. Heistä halusi noin 10,000 päästä osalliseksi kotiutettaville pikakoulutuksena järjestetystä ammattiopetuksesta.

Kesällä 1944 suoritettiin taloudellisten ja lähinnä teollisuuden keskusjärjestöjen myötävaikutuksella selvittely siitä, minkälaiset olivat eri tuotannonalojen työskentelymahdollisuudet sodasta rauhaan siirtymäkaudesta ja sen jälkeistä lähintä aikaa silmällä pitäen, ja missä määrin ne vastaavasti kykenisivät antamaan työtilaisuuksia. Selvittely osoitti, että monilla tuotannon aloilla työskentelymahdollisuudet olivat epävarmat ja rajoitetut.

Mitä naistyövoimaan tulee, pikakoulutusta suunnitellut toimikunta arvioi, että teollisuudesta vapautuisi noin 25,000 naista sekä puolustuslaitoksen tehtävistä, rautateiden ja postin palveluksesta ja muilta aloilta noin 15,000 naista eli yhteensä noin 40,000 naistyöntekijää, joista suunnilleen puolet olisi 24 vuotta vanhempia. Kuitenkin otaksuttiin, että tästä määrästä vain osa jäisi työttömäksi, koska osa naisista palaisi perheen piiriin ja varsinkin maataloudessa oli jatkuvasti naistyövoimasta puutetta.

Talvikausina syntyvän työttömyyden torjumiseksi oli jo aikaisemmin vuosittain laadittu suunnitelma yleisten töiden järjestämisestä. Siirtymäkaudesta varten sodasta rauhaan katsottiin välttämättömäksi laatia entistä laajempi yleisvaltakunnallinen työ- ja rakennusohjelma. Siihen kerättiin valtion työvirstoilta, kunnilta ja seurakunnilta yksityiskohtaiset tiedot työmahdollisuuksista, joita vielä täydennettiin teollisuuden ja muiden suurimpien yrittäjien rakennus-

tuotantoa koskevilla suunnitelmilla. Näin päädyttiin ohjelmaan, jota toteuttaen laskettiin voitavan järjestää työtilaisuuksia lähimmän siirtymäkauden ajaksi yli 80,000 työntekijälle. Tämän rinnalla laadittiin laaja ammattipikakoulutusohjelma lähinnä sellaisia asepalveluksesta kotiutuvia nuoria varten, joilla ei entuudestaan ollut ammatitottumusta millään alalla. Niinikään laadittiin ohjelma asepalveluksesta vapautuvien korkeakouluopintoja silmällä pitäen.

Armeijan kotiuttamisjärjestelyn yhteydessä kunnat velvoitettiin ensisijaisesti järjestämään työtilaisuuksia työttömyyden torjumiseksi. Uudet työttömyyshuollon perusteet määriteltiin valtioneuvoston 9 päivänä marraskuuta 1944 antamassa päätöksessä toimenpiteistä työttömyyden torjumiseksi sekä 16 päivänä marraskuuta 1944 annetuissa työttömyysohjeissa. Mainituissa valtioneuvoston päätöksessä muutettiin myös työnvälityslain soveltamista väliaikaisesti siten, että asepalveluksesta kotiutetuille määrättiin annettavaksi etuoikeus työnvälityksessä tarjottuihin paikkoihin ennen muita työntekijöitä, kuitenkin siten, että työnantaja ei ollut pakotettu ottamaan työhönsä hänelle näin tarjottua työntekijää.

Sotapalveluksesta kotiutuvien asevelvollisten sekä puolustuslaitoksen työstä vapautuvien linnoitustyöntekijäin, lottien ja muiden vastaavien henkilöiden työhön sijoittamisen perusteista annettiin erillinen valtioneuvoston päätös 9 päivänä marraskuuta 1944. Sen mukaan oli mainitut henkilöt ensi sijassa sijoitettava entiseen työpaikkaansa tai entiseen ammattiinsa. Ellei tämä ollut mahdollista, oli heidät pyrittävä sijoittamaan 1) laadultaan lähellä entistä ammattiaan olevaan työhön, 2) muuhun ammattiin, jossa oli suunnilleen samanlaiset palkka- ja työehdot kuin asianomaisen varsinaisessa ammatissa, tai 3) yleisiin töihin. Tämä päätös oli voimassa toukokuun loppuun 1945. Jos kotiutetulle ei voitu päätöksessä määritellyin perustein työtä järjestää, hän oli oikeutettu saamaan rahavastusta valtioneuvoston 23 päivänä marraskuuta 1944 kotiutettujen asemiesten odotusrahasta antaman päätöksen nojalla. Jo ennen odotusrahaa oli työtä vailla olevilla kotiutetuilla mahdollisuus saada niin sanottua erärahaa valtioneuvoston 27 päivänä marraskuuta 1944 antaman päätöksen mukaisesti.

Käytännössä kotiutettujen sijoittaminen työhön sujui paremmin kuin toimenpiteitä valmisteltaessa oli voitu odottaa. Marras-joulukuun vaihteessa 1944, johon mennessä armeija oli välirauhansopimuksen ehtojen mukaisesti kotiutettava, työvoimaviranomaisille ilmoittautuneita työttömiä oli tasaluvuin 19,000 miestä ja 500 naista. Tammi-kuun lopussa 1945 oli työttömyyskortistoihin hyväksytyjen määrä hieman alle 11,000:n, mistä naisia oli vain vajaat 300. Työttömistä oli sijoitettu työttömyystöihin 6,300 ja työtä vailla oli n. 4,700. Toukokuun lopussa 1945, jolloin kotiutettuja koskeneet erikoissäännökset lakkasivat, työttömyyskortistoissa oli enää noin 6,500 henkilöä, joista 150 naista. Tällöin oli työttömistä työttömyystöissä noin 5,900 ja työtä vailla noin 600 henkeä. Sen jälkeen on työmarkkinoilla vallinnut yhä kiristynyt työvoiman puute.

Suosituksen sisältö on siten pääkohdisaan Suomessa toteutettu.

VI. Suositus (N:o 72), joka koskee työnvälitystä.

Työnvälitystoiminnan järjestelyä koskeva suositus voidaan jakaa kolmeen tavoitteeseen:

- 1) työnvälitystoiminnan toiminnallinen ja organisatorinen kehittäminen;
- 2) työnvälitystoimintaa eli vapaata työhönsijoitusta sekä toisaalta työttömyyshuoltoa hoitavien viranomaisten kiinteän yhteistoiminnan välttämättömyys työllisyyden saavuttamiseksi; sekä
- 3) työnvälitystoiminnan sekä työllisyyden tehostaminen sen kautta, että työnantaja- ja työntekijäjärjestöt osallistuvat työvoimapolitiikan yleistä järjestelyä koskevaan suunnitteluun.

Näiden suhteen huomautettakoon seuraavaa:

- 1) Ennen sotia toimi maassamme 20 yleistä työnvälitystoimistoa, jotka kaikki olivat kunnallisia virastoja. Paitsi näitä suurimpiin asutuskeskuksiin perustettuja työnvälitystoimistoja oli 13:lle paikkakunnalle asetettu työnvälitysasiamies. Näin harva työnvälitysverkosto jaksoi vain harvoin hoitaa työnvälitystoimintaa oman kuntansa toimipiirin ulkopuolelle.

Työnvälitystorganisaation täydentäminen ja sen toiminnan yhtenäistäminen olikin

rauhanaikaisiin oloihin sodan jälkeen siirryttäessä työvoima-asiaain hallinnon kiireellisimpiä tehtäviä. Työnvälitysorganisaation kehittämiseksi annettiin 2 päivänä marraskuuta 1945 asetus työvoimaasioiden piiri- ja paikallishallinnosta ja samana päivänä valtioneuvoston päätös työnvälitysasioiden väliaikaisesta järjestelystä. Edellämainitun asetuksen perusteella maa jaettiin 17 työvoimapiiriin, jotka kukin alueellaan ohjaavat ja valvovat työnvälitystoimintaa. Samoin annettiin piirin alaisille työasiamiehille tehtäväksi hoitaa työnvälitystä niissä toimialueensa kunnissa, joissa ei ole erityistä työnvälitystoimistoa. Työasiamiehet ja työnvälitystoimistot lähettävät viikottain työvoimapiirilleen ilmoituksen avoimina olevien työpaikkojen sekä toisaalta työnhakijoittensa määrästä ja laadusta, jonka ilmoituksen perusteella työvoimapiiri saattaa ohjata tarkoituksenmukaista työvoiman sijoitusta alueellaan. Ne avoimet työpaikat, joita ei paikallisen työnvälitysviranomaisen eikä työvoimapiirinkään toimenpitein saada täytetyksi, ilmoitetaan ministeriölle, joka laatii niistä viikottain valtakunnan vakanssiluettelon, joka työntarjouksena kiireellisesti toimitetaan työnvälitysviranomaisille tiedoksi yli maan sekä samalla luetaan joka torstaiaamu yleisradiossa. Täten pyritään siihen, että työnvälitysviranomaiset toimivat yhtenäisenä verkostona, siten, että työnantajat sekä työntekijät saattavat kääntyä paikallisen viranomaisen puoleen luottaen siihen, että mikäli haluttua työvoimaa tai työtä ei ole paikkakunnalla tarjolla, työnvälitysviranomainen kuitenkin voi nopeasti tiedoittaa, mistä haluttua työtä tai työvoimaa muualta voidaan saada.

Edellämainitulla työnvälitysasioiden väliaikaisesta järjestelystä annetulla valtioneuvoston päätöksellä on päästy siihen, että ne puhtaasti yleisvaltakunnalliseen toimintaan tähtäävät työnvälitysalat, kuten metsätyönvälitys, merimiestyönvälitys, maataloustyönvälitys y. m., joista käsin työnvälitys huomattavassa määrässä kohdistuu sen kunnan ulkopuolelle, josta työnvälitystä hoidetaan, voidaan ottaa valtioneuvoston päätöksellä valtion hoitoon. Tämän päätöksen perusteella onkin valtio ottanut hoitoonsa maan kuusi metsätyönvälitystoimistoa sekä Seinäjoen työnvälitystoimiston.

2) Vaikkakin aktiivisesti liikeperiaatteiden mukaan toimivalle työnvälitysviran-

omaiselle ei voida kentällä jättää työttömyyshuoltoon kuuluvien tehtävien hoitoa, vaan on työttömyyshuollon järjestely lähinnä työttömyystöiden järjestämisen muodossa työvoimapiirien ja viime kädessä ministeriön valvonnan alaisena jätetty kuntien työasiainlautakunnille, on työnvälitysviranomaisen ja työttömyyshuoltoviranomaisen yhteistoiminta kuitenkin pidettävä kiinteänä, koska työttömyyshuollon täytyy ryhtyä toimenpiteisiin silloin ja vasta silloin, kun työnvälitysviranomaisen sijoitusmahdollisuudet vapaille työmarkkinoille syystä tai toisesta tyrehtyvät. Samoin tulee työnvälitysviranomaisen jatkuvasti pyrkiä osoittamaan työttömyystöissä oleville työpaikkoja vapaille työmarkkinoilla, jotta työttömyystöiden järjestely jäisi vähimpään välttämättömään.

Jotta työvoima-asioita hoitavien työnvälitys- ja työttömyyshuoltoviranomaisten yhteistoiminta olisi kyllin kiinteä, on tärkeätä, että niiden toimintaa ohjataan yhtenäisesti. Vuoden 1941 alusta lukien on väliaikaisella lainsäädännöllä viimeksi työasiain hallinnon väliaikaisesta järjestelystä 3/1 1946 annetulla lailla työasiain hallinto jätetty kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön johtoon vuoden 1947 loppuun asti. Sitä ennen on ratkaistava palaute-taanko työnvälitysasias takaisin sosiaaliministeriöön.

3) Työnvälitystoiminnan menestymisen edellytyksenä on, että työnvälitysviranomaisilla on kiinteä yhteys työsuhteen kumpankin asiapuoleen, siis sekä työnantaja- että työntekijäjärjestöihin. Yhteisten neuvottelujen ja esitysten muodossa tapahtuvaa kosketusta ja informatiotoimintaa onkin ollut eri puolilla maata. Lisäksi on eri etupiireistä ja järjestöistä kokoonpan-tuun, ministeriön yhteydessä toimivaan maan työvoimapolitiikkaa ohjaavaan työvoimaneuvostoon asetettu erityinen työnvälitysjaosto, joka käsittelee työnvälitystoiminnan tehostamiseen liittyviä kysymyksiä.

Suositus on kerrotuin tavoin pääpiirteis-sään otettu Suomessa huomioon.

VII. Suositus (N:o 73), joka koskee yleis-ten töiden kansallista suunnittelua.

Yleisten töiden kansallista suunnittelua koskevassa suosituksessa työkonferenssi kiinnittää huomiota erityisesti tilanteeseen siir-

ryttäessä sodasta rauhaan tähdentäen aikaisemmin vuonna 1937 hyväksymäänsä suositusta tästä asiasta.

Työttömyyden torjumiseen tähtäävissä työvoimapolitiittisissa toimenpiteissä Suomessa on määrätietoisesti pyritty noudattamaan yleisten töiden kansallisesta suunnittelusta vuonna 1937 annettua kansainvälisen työkonferenssin suositusta. Sen jälkeen kun valtioneuvoston asettaman talousneuvoston toimesta on laadittu yksityiskohtainen tuotanto-, työvoima-, tuonti- sekä hinta- ja palkkapolitiittinen ohjelma voidaan

myös yleisten töiden kansallisessa suunnittelussa tämän ohjelman puitteissa toimien entistä johdonmukaisemmin noudattaa kansainvälisen työkonferenssin määrittelemiä suuntaviivoja.

Mitä tulee erityisesti tilanteeseen siirryttäessä sodasta rauhaan, on sen edellyttämää työtilaisuuksien järjestelyjä koskevia toimenpiteitä selostettu edellä työtilaisuuksien järjestämistä siirtymäkautena sodasta rauhaan koskevan suosituksen yhteydessä.

Myöskin tätä suositusta on pääasiassa noudatettu.

Helsingissä 10 päivänä lokakuuta 1947.

Tasavallan Presidentti

J. K. PAASIKIVI.

Ministeri Lennart Heljas.

Suosituksen teksti.

I. Suositus (N:o 67), joka koskee taloudellista turvallisuutta.

Kansainvälisen työjärjestön yleinen konferenssi.

aloitettuaan Kansainvälisen työtoimiston hallintoneuvoston kokoonkutsutuna Philadelphiassa 20 päivänä huhtikuuta 1944 kahdennenkymmenenkuudennen istuntokautensa ja

päätettyään hyväksyä erinäisiä ehdotuksia, jotka koskevat taloudellista turvallisuutta, mikä kysymys on neljäntenä kohtana istuntokauden päiväjärjestyksessä sekä

päätettyään, että nämä ehdotukset laaditaan suosituksen muotoon,

hyväksyy tänä kahdentenatoista päivänä toukokuuta 1944 seuraavan suosituksen, jonka nimenä on oleva „Suositus, joka koskee taloudellista turvallisuutta, 1944”.

Huomioonottaen, että Atlantin sopimus tähtää „täydelliseen yhteistyöhön kaikkien kansojen kesken taloudellisella alalla tarkoituksella turvata kaikille paremmat työolot, taloudellisen edistyksen ja sosiaalisen turvallisuuden”; ja

huomioonottaen, että kansainvälinen työkonferenssi 5 päivänä marraskuuta 1941 hyväksymällään päätöslauselmalla kannatti tätä Atlantin sopimuksessa vahvistettua periaatetta ja takasi Kansainvälisen työjärjestön täydellisen yhteistyön sen toimeenpanossa; ja

huomioonottaen, että taloudellinen turvallisuus on sosiaalisen turvallisuuden oleellinen osa; ja

huomioonottaen, että Kansainvälinen työjärjestö on edistänyt taloudellisen turvallisuuden kehitystä

kansainvälisen työkonferenssin hyväksymillä sopimuksilla ja suosituksilla, jotka koskevat korvausta työtapaturmista ja ammattitaudeista, sairausvakuutusta, äitiysavustusta, vanhuus-, työkyvyttömyys- ja kuolemantapausvakuutusta sekä työttömyysvakuutusta ja työttömien huoltoa,

Amerikan valtioiden ensimmäisen ja toisen työkonferenssin hyväksymillä päätöslauselmilla, jotka muodostavat Amerikan valtioiden välisen sosiaalivakuutuslakikokoelman, hallintoneuvoston edustajien osallistumisella Amerikan valtioiden väliseen ensimmäiseen sosiaaliseen turvallisuuskonferenssiin, joka hyväksyi Santiago de Chilen julistuksen, ohjesäännöllä, jonka hallintoneuvosto hyväksyi Amerikan valtioiden väliselle sosiaaliselle turvallisuuskonferenssille, joka asetettiin vakinaiseksi yhteistyöelimeksi sosiaalisesta turvallisuudesta huolehtivien hallintoelinten ja laitosten välillä, toimien yhteistyössä Kansainvälisen työtoimiston kanssa, ja

Kansainvälisen työtoimiston osallistumisella neuvoo-antavana elimenä sosiaalivakuutusjärjestelmien suunnitteluun eri maissa ja muilla toimenpiteillä, ja

huomioonottaen, että eräät jäsenvaltiot eivät ole ryhtyneet kaikkiin heidän vallassaan oleviin toimenpiteisiin kansansa hyvinvoinnin ja kehityksen edistämiseksi, vaikkakin niissä työolot, taloudellinen edistys ja sosiaalinen turvallisuus vaativat parannusta; ja

huomioonottaen, että nyt on erittäin toivottavaa, että nämä jäsenvaltiot, niin pian kuin mahdollista, ryhtyvät tarpeellisiin toimenpiteisiin saavuttaakseen hyväksytyn kansainvälisen minimitason ja kohottaakseen jatkuvasti tätä tasoa; ja

huomioonottaen, että nyt on suotavaa, että ryhdytään uusiin toimenpiteisiin taloudellisen turvallisuuden aikaansaamiseksi yhdistämällä tai yhtenäistytämällä eri sosiaalivakuutusjärjestelmät, ulottamalla sosiaalivakuutus koskemaan kaikkia työntekijöitä ja heidän perheitään, niihin luettuna maalaisväestö ja itsenäiset työntekijät sekä poistamalla epäoikeudenmukaiset poikkeukset vakuutuksesta; ja

huomioonottaen, että tätä tarkoitusta voidaan edistää määrittelemällä ne pääperiaatteet, joita jäsenvaltioiden, odottaessaan hyväksytyjen sopimusten ja suositusten määräysten yhtenäistytämistä ja laajentamista, tulee noudattaa toteuttaessaan tässä mielessä taloudellista turvallisuutta koskevia suunnitelmiaan mainittujen sopimusten ja suositusten perusteella,

Konferenssi:

a) suosittelee, että jäsenvaltiot, niin pian kuin kansalliset olosuhteet sen sallivat, asteittain soveltaisivat seuraavia yleisiä johtavia periaatteita, kun jäsenvaltiot, toteuttaakseen Atlantin sopimuksen viidennen kohdan, ryhtyvät edelleen kehittämään taloudellista turvallisuutta koskevia suunnitelmia ja ilmoittaisivat Kansainväliselle työtoimistolle, hallintoneuvoston päätöksen mukaisesti, niistä toimenpiteistä, joihin on ryhdytty mainittujen yleisten johtavien periaatteiden soveltamiseksi; sekä

b) kiinnittää järjestön jäsenvaltioiden huomion konferenssille jätettyihin ehdotuksiin niiden yleisten johtavien periaatteiden soveltamiseksi, jotka sisältyvät tämän sopimuksen liitteeseen.

Johtavat periaatteet.

Yleiset määräykset.

1. Taloudellista turvallisuutta koskevien toimenpiteiden tulee tähdätä puutteen poistamiseen ja köyhyyden ehkäisemiseen an-

tamalla kohtuullinen korvaus tulosta, joka on menetetty työkyvyttömyyden (siihen luettuna vanhuus), työttömyyden tai perheenhuoltajan kuoleman johdosta.

2. Taloudellinen turvallisuus on, mikäli mahdollista, aikaansaattava pakollisella sosiaalivakuutuksella, jolloin säädetyt ehdot täyttävät vakuutetut henkilöt ovat, vakuutuslaitokselle maksettujen huollettavien perusteella, oikeutetut korvauksiin, joiden suuruudesta ja ehdoista säädetään laissa.

3. Yhteiskunnallisen huollon tulee huolehtia niiden tarpeiden tyydyttämisestä, joita pakollinen sosiaalivakuutus ei koske; eräillä henkilöryhmillä, varsinkin huollettavilla lapsilla, ja puutteenalaisilla invaliideilla, vanhoilla henkilöillä ja leskillä, tulee olla oikeus vahvistetun asteikon mukaiseen kohtuulliseen avustukseen.

4. Asianmukaista yhteiskunnallista huoltoa on annettava muille puutteenalaisille henkilöille heidän tarpeidensa mukaan.

Sosiaalivakuutus.

5. Pakollisen sosiaalivakuutuksen tulee käsittää kaikki tapaukset, joissa vakuutettu henkilö on estynyt ansaitsemasta elatustaan joko työkyvyttömyyden tai työttömyyden johdosta, tai kun hän kuolee, jättäen jälkeensä perheen, jonka toimeentulo on ollut hänestä riippuvainen, sekä eräät näihin tapauksiin verrattavat, usein esiintyvät tapaukset, jotka tuntuvasti rasittavat pieniä tuloja, mikäli näiden tapausten varalta ei ole ryhdytty muihin toimenpiteisiin.

6. Korvausta on maksettava työn aiheuttamissa työkyvyttömyys- ja kuolemantapauksissa.

7. Jotta sosiaalivakuutuskorvaukset voitaisiin määrätä vaihtelevien tarpeiden mukaan, on vakuutuksenalaiset tapaukset luokiteltava seuraavasti:

- a) sairaus;
- b) äitiys;
- c) työkyvyttömyys;
- d) vanhuus;
- e) perheenhuoltajan kuolema;
- f) työttömyys;
- g) ennakolta arvaamattomat, pakottavien olosuhteiden aiheuttamat menot;
- h) työn aiheuttamat vammat (työtapa-
turmat ja ammattitaudit).

Korvausta ei kuitenkaan samanaikaisesti

makseta useammasta kuin yhdestä seuraavista tapauksista: työkyvyttömyys, vanhuus tai työttömyys.

8. Niiden korvausten lisäksi, joita maksetaan ansion menetyksen johdosta, on kahdesta ensimmäisestä lapsesta maksettava lisäkorvausta, jääden huolenpito muista lapsista joko yleisistä varoista suoritettavan lapsiavustuksen tai jonkin vastiketta perivän järjestelmän varaan.

9. Sairauden perusteella suoritettava korvaus on maksettava, milloin ansionmenetyksen aiheuttanut työstä poissaolo johtuu lääkärin hoitoa tai valvontaa vaativasta akuuttisesta taudista tai vammasta.

10. Äitiysavustusta on maksettava ansion menetyksen johdosta, joka johtuu työstä poissaolosta määrättyä aikana ennen ja jälkeen synnytyksen.

11. Työkyvyttömyyskorvausta on maksettava, kun vakuutettu on kykenemätön suorittamaan palkattua ansiotyötä joko kroonillisen taudin, tahi jäsenen tai elimen menetyksestä aiheutuvan pysyvän vamman takia.

12. Vanhuuseläkettä on maksettava, kun vakuutettu on saavuttanut määrätyn iän. Täksi iäksi on määrättävä ajankohta, jolloin ihminen tavallisesti tulee kykenemättömäksi tehokkaaseen työhön ja jolloin sairaus ja työkyvyttömyys tulevat erityisen tuntuviksi ja mahdollinen työttömyys uhkaa jäädä pysyväksi.

13. Korvausta jälkeensäjääneille on maksettava toimeentulon menetyksen johdosta, jonka perheen päämiehen kuollessa, voidaan olettaa kohtaavan hänestä taloudellisesti riippuvia omaisia.

14. Työttömyyskorvausta on maksettava ansion menetyksen johdosta, kun ansionmenetys johtuu joko täydellisestä työttömyydestä, mikä on kohdannut sellaista vakuutettua henkilöä, joka tavallisesti on työssä, kykenee säännölliseen työskentelyyn jossakin ammatissa sekä etsii sopivaa työtä, taikka kun ansion menetys johtuu osittaisesta työttömyydestä.

15. Korvausta on maksettava ennakolta arvaamattomien menojen johdosta, joita ei muulla tavalla korvata, ja jotka johtuvat sairaudesta, äitiydestä, työkyvyttömyydestä tai kuolemasta.

16. Korvausta on maksettava työssä saadusta, tapaturman tai ammattitaudin aiheuttamasta vammasta, jota vakuutettu ei

ole aiheuttanut tahallisesti tai törkeällä huolimattomuudella, ja joka aiheuttaa tilapäisen tai pysyvän työkyvyn alenemisen tai kuoleman.

17. Sosiaalivakuutuksen tulee suojella kaikkia työntekijöitä ja itsenäisesti työskenteleviä henkilöitä sekä heistä taloudellisesti riippuvia omaisia niiltä vaaroilta, joille he ovat alttiina, mikäli heidän suhteensa on mahdollista:

a) kantaa vakuutusmaksuja ilman suhteettoman suuria hallinnollisia kustannuksia; ja

b) maksaa korvausta yhteistoiminnassa asianomaisen lääkintähuollon ja työnvälityksen kanssa sekä huomioonottaen tarpeelliset varovaisuustoimenpiteet väärinkäytösten ehkäisemiseksi.

18. Työnantaja on vastuussa vakuutusmaksujen kantamisesta kaikilta hänen palveluksessaan olevilta henkilöiltä, ja on hän oikeutettu vähentämään asianomaiset maksut heidän palkoistaan niitä maksettaessa.

19. Vakuutustapausten tehokkaan käsittelyn helpottamiseksi, on ryhdyttävä toimenpiteisiin kirjampidon pitämiseksi vakuutusmaksuista, keinojen keksimiseksi korvauksen oikeuttavien tapausten välittömäksi toteuttamiseksi, sekä lääkintähuollon ja työnvälityksen järjestämiseksi rinnakkain niin hyvin ehkäisevässä kuin parantavassa taroituksessa.

20. Palkansaajat on vakuutettava kaikkien sosiaalivakuutuksen alaisten tapausten varalta niin pian kuin vakuutusmaksujen kanto voidaan järjestää ja ryhtyä tarpeellisiin toimenpiteisiin vakuutustapausten käsittelemiseksi.

21. Itsenäiset työntekijät on vakuutettava työkyvyttömyyden, vanhuuden ja kuoleman varalta samoilla ehdoilla kuin työntekijät, niin pian kuin vakuutusmaksujen kanto heiltä voidaan järjestää. On harkittava mahdollisuutta heidän vakuuttamiseen myös sairaalahoitoa vaativan sairauden tai synnytyksen varalta, pitempiäaikaisen sairauden varalta samoin kuin sairauden, äitiyden, työkyvyttömyyden ja kuoleman aiheuttamien, ennakolta arvaamattomien menojen varalta.

22. Vakuutuksen perusteella suoritettavien korvausten tulee, ottamalla asianmukaisesti huomioon perheen huoltoveliisuus, korvata menetetty työansio siinä määrin kuin on mahdollista ilman, että se vä-

hentää asianomaisen halua palata tilaisuuden tullen jälleen työhön, ja rasittamatta yhteiskuntaa niin raskailla menoilla, että tuotanto ja työtilaisuudet vähenevät.

23. Korvausten tulee olla suhteellisia vakuutetun henkilön aikaisempaan ansioon hänen suorittamiensa vakuutusmaksujen perusteella kuitenkin siten, että se määrä, jolla hänen ansionsa mahdollisesti ylittää ammattitaitoisten työntekijäin tavalliset ansiot, voidaan jättää huomioonottamatta määrättäessä muilla varoilla kuin vakuutetun henkilön vakuutusmaksuilla kustannettavan korvauksen tai sen osan suuruus.

24. Korvausjärjestelmä määrätyn suuruisine korvauksineen, voi olla tarkoituksenmukainen maissa, joissa väestöllä on mahdollisuus tyydyttävällä ja taloudellisella tavalla hankkia itselleen lisäturvaa vapaaehtoisella vakuutuksella. Tällaisen korvauksen tulee olla suhteellinen ammattitaidottoman työvoiman ansioon.

25. Oikeus muihin etuihin kuin korvaukseen työn aiheuttamasta vammasta, on tehtävä riippuvaksi vakuutusmaksuehdoista, joiden avulla voidaan todeta, että hakija säännöllisesti on työntekijän tai itsenäisesti työskentelevän henkilön asemassa ja että ylläpidetään kohtuullista säännöllisyyttä vakuutusmaksujen suorittamisessa; vakuutettu alkoon kuitenkin menettäkö oikeuttaan korvaukseen syystä, että työnantaja on laiminlyönyt maksettavaksi langenneiden vakuutusmaksujen säännöllisen perimisen häneltä.

26. Korvauksista aiheutuvat kustannukset, niihin luettuna hallintokulut, on jaettava vakuutettujen henkilöiden työnantajien ja veronmaksajien kesken siten, että ne ovat vakuutetulle kohtuulliset, eivät liian raskaasti rasita vähävaraisia vakuutettuja eivätkä aiheuta häiriötä tuotannolle.

27. Sosiaalivakuutuksen hallinnon tulee olla yhtenäinen tai on se liitettävä osana yleiseen sosiaaliturvallisuusjärjestelmään; vakuutusmaksun suorittajien tulee järjestöjensä välityksellä olla edustettuina niissä elimissä, jotka päättävät hallinnollisen toiminnan suuntaviivoista tai antavat niitä koskevia lausuntoja, valmistelevat lakiehdotuksia tai laativat määräyksiä.

Yhteiskunnallinen huolto.

28. Yhteiskunnan on yhdessä vanhem-

pien kanssa yleisillä huoltotoimenpiteillä turvattava huollon tarpeessa olevien lasten huolto.

29. Työkyvyttömiä, vanhojen henkilöiden ja leskien, jotka eivät nauti mitään etuja sosiaalivakuutuksen perusteella, koska eivät he eikä heidän miehensä, asianharrain mukaan, olleet pakollisesti vakuutettuja, ja joiden tulot eivät ylitä määrättyä rajaa, tulee olla oikeutettuja erityiseen, määrätyn suuruisen elatusavustukseen.

30. Kohtuullinen avustus joko rahassa tai osaksi rahassa ja osaksi luonnossa on annettava kaikille avun tarpeessa oleville henkilöille, joihin nähden laitoshoidon ojenusta varten ei ole välttämättä.

Liite.

Johtavat periaatteet sovellutusta koskevine ehdotuksineen.

(Pääkappaleet lihavalla painetuin kirjaimin sisältävät yleiset johtavat periaatteet ja alakappaleet sovellutusta koskevat ehdotukset).

Yleistä.

1. Taloudellista turvallisuutta koskevien toimenpiteiden tulee tähdätä puutteen poistamiseen ja köyhyyden ehkäisemiseen antamalla kohtuullinen korvaus tulosta, joka on menetetty työkyvyttömyyden (sihen luettuna vanhuus), työttömyyden tai perheenhuoltajan kuoleman johdosta.

2. Taloudellinen turvallisuus on, mikäli mahdollista, aikaansaattava pakollisella sosiaalivakuutuksella, jolloin säädetyt ehdot täyttävät vakuutetut henkilöt ovat, vakuutuslaitokselle maksettujen vakuutusmaksujen perusteella, oikeutetut korvauksiin, joiden suuruudesta ja ehdoista säädetään laissa.

3. Yhteiskunnallisen huollon tulee huolehtia niiden tarpeiden tyydyttämisestä, joita pakollinen sosiaalivakuutus ei koske; eräillä henkilöryhmillä, varsinkin huollettavilla lapsilla ja puutteenalaisilla invalideilla, vanhoilla henkilöillä ja leskillä, tulee olla oikeus vahvistetun asteikon mukaiseen kohtuulliseen avustukseen.

4. Asianmukaista yhteiskunnallista huoltoa on annettava muille puutteenalaisille henkilöille heidän tarpeidensa mukaan.

I. Sosiaalivakuutus.

A. Vakuutuksen käsittämät vastuut.

Vastuuden laajuus.

5. Pakollisen sosiaalivakuutuksen tulee käsittää kaikki tapaukset, joissa vakuutettu henkilö on estynyt ansaitsemasta elatustaan, joko työkyvyttömyyden tai työttömyyden johdosta, tai kun hän kuolee, jättäen jälkeensä perheen, jonka toimeentulo on ollut hänestä riippuvainen, sekä eräät näihin tapauksiin verrattavat, usein esiintyvät tapaukset, jotka tuntuvasti rasittavat pieniä tuloja, mikäli näiden tapausten varalta ei ole ryhdytty muihin toimenpiteisiin.

6. Korvausta on maksettava työn aiheuttamissa työkyvyttömyys- ja kuolemantapauksissa.

7. Jotta sosiaalivakuutuskorvaukset voitaisiin määrätä vaihtelevien tarpeiden mukaan, on vakuutuksen alaiset tapaukset luokiteltava seuraavasti:

- a) sairaus;
- b) äitiys;
- c) työkyvyttömyys;
- d) vanhuus;
- e) perheenhuoltajan kuolema;
- f) työttömyys;
- g) ennakolta arvaamattomat, pakottavien olosuhteiden aiheuttamat kulut;
- h) työn aiheuttamat vammat (työtapaumat ja ammattitaudit).

Korvausta ei kuitenkaan samanaikaisesti makseta useammasta kuin yhdestä seuraavista tapauksista: työkyvyttömyys, vanhuus tai työttömyys.

8. Niiden korvausten lisäksi, joita maksetaan anson menetyksen johdosta, on kahdesta ensimmäisestä lapsesta maksettava lisäkorvausta, jäädessä huolenpito muista lapsista joko yleisistä varoista suoritettavan lapsiavustuksen tai jonkin vastiketta perivän järjestelmän varaan.

Sairaus.

9. Sairausten perusteella suoritettava korvaus on maksettava, milloin ansionmenetyksen aiheuttanut työstä poissaolo johtuu lääkärin hoitoa tai valvontaa vaativasta akuuttisesta taudista tai vammasta.

(1) Välttämättömyyttä jäädä pois työstä on yleensä arvosteltava ottamalla huomioon

vakuutetun henkilön entinen työ, johon oletetaan hänen jälleen ryhtyvän.

(2) Korvausta ei tarvitse suorittaa sairauskauden ensimmäisiltä päiviltä, mutta jos sairaus uusiutuu parin kuukauden kuluessa, ei uutta odotusaikaa ole vaadittava.

(3) Korvausta on mieluummin maksettava siksi kunnes korvauksensaaja kykenee palaamaan työhön, kuolee tai tulee työkyvyttömäksi. Jos kuitenkin katsotaan välttämättömäksi rajoittaa korvauksen maksamisaikaa, ei maksimiaika samaan sairaustapaukseen nähden saa alittaa 26 viikkoa, ja on ryhdyttävä toimenpiteisiin korvauksen maksamisajan pidentämiseksi määrityissä, erikseen mainituissa sairaustapauksissa, kuten tuberkuloosissa, jotka parantuessaankin usein aiheuttavat pitkäaikaisen työkyvyttömyyden. Vakuutusjärjestelmän voimaantullessa voi kuitenkin olla välttämätöntä määrätä korvauksen maksamisaika lyhyemmäksi kuin 26 viikkoa.

Äitiys.

10. Äitiysavustusta on maksettava ansion menetyksen johdosta, joka johtuu työstä poissaolosta määrättyä aikaa ennen ja jälkeen synnytyksen.

(1) Jokaisella naisella tulee olla oikeus jättää työnsä esitettynä lääkarintodistuksen, josta ilmenee, että synnytys todennäköisesti tulee tapahtumaan kuuden viikon kuluessa, eikä kenenkään naisen ole sallittava tehdä työtä kuutena ensimmäisenä viikkona synnytyksen jälkeen.

(2) Näiltä ajoilta on maksettava äitiysavustusta.

(3) Pitempiaikainen poissaolo työstä tässä tai muissa tapauksissa voi lääkinnöllisistä syistä korvauksensaajan terveydentilan tai työn laadun takia olla suotava; tältä ajalta on maksettava sairauskorvausta.

(4) Äitiysavustuksen maksaminen voidaan tehdä riippuvaksi siitä, että korvauksensaaja turvautuu niihin terveydenhoitoa ja lääkintähuoltoa varten perustettuihin elimiin, jotka ovat hänen ja lapsen käytettävissä.

Työkyvyttömyys.

11. Työkyvyttömyyskorvausta on maksettava, kun vakuutettu on kykenemätön suorittamaan palkattua ansiotyötä, joko

kroonillisen taudin tahi jäsenen tai elimen menetyksestä aiheutuvan pysyvän vammankorvausta.

(1) Henkilö, jonka työkyky on alentunut, on velvollinen ryhtymään kaikkeen työhön, jota huomioonottaen hänen voimansa, kykynsä ja aikaisemman kokemuksensa sekä tarjolla olevat mahdollisuudet ammattikäsivatuksaan, voidaan kohtuudella hänelle osoittaa.

(2) Henkilölle, jolle voidaan osoittaa tällaista työtä, mitä ei kuitenkaan vielä ole saatavissa, ja henkilölle, joka osallistuu ammattikursseihin, on maksettava tilapäistä työkyvyttömyyskorvausta, opintoavustusta tai, mikäli hän muussa suhteessa täyttää vaadittavat ehdot, työttömyysavustusta.

(3) Henkilölle, jolle ei voida osoittaa tällaista työtä, on maksettava työkyvyttömyyskorvausta.

(4) Korvauksensaajien, jotka on todettu pysyvästi kykenemättömiksi säännölliseen ansiotyöhön, on sallittava hankkia tilapäisiä, pieniä lisätuloja työkyvyttömyyskorvauksensa ohella.

(5) Määrättäessä työkyvyttömyyskorvauksen suuruutta vakuutetun henkilön aikaisemman ansion perusteella, on huomioon otettava, että oikeus korvaukseen on myönnettävä, jos osittain työkykyinen henkilö ei säännöllisesti kykene ansaitsemaan enempää kuin kolmannen tulosta, jonka täysin työkykyinen, saman koulutuksen saanut henkilö keskimäärin ansaitsee vakuutetun aikaisemmassa ammatissa.

(6) Työkyvyttömyyskorvausta on maksettava siitä päivästä lähtien, jolloin sairauskorvaus lakkaa, koko työkyvyttömyyden ajalta; kuitenkin voidaan työkyvyttömyyskorvaus vaihtaa vanhuuseläkkeeseen, kun korvauksensaaja saavuttaa iän, jolloin hänellä on oikeus vanhuuseläkkeeseen.

Vanhuus.

12. Vanhuuseläketä on maksettava, kun vakuutettu on saavuttanut määrätyn iän. Täksi iäksi on määrättävä ajankohta, jolloin ihminen tavallisesti tulee kykenemättömäksi tehokkaaseen työhön ja jolloin sairaus ja työkyvyttömyys tulevat erityisen tuntuviiksi ja mahdollinen työttömyys uhkaa jäädä pysyväksi.

(1) Vanhuuseläkkeen alkamisikä on vahvistettava enintään 65 vuodeksi miehille ja

60 vuodeksi naisille. Alempi ikä voidaan kuitenkin vahvistaa henkilöille, jotka pitemmän aikaa ovat työskennelleet raskaassa tai terveydelle vahingollisessa ammatissa.

(2) Vanhuuseläkkeen maksaminen voidaan, jos sen perusmäärää voidaan pitää riittävänä toimeentuloon, tehdä riippuvaksi siitä, että vakuutettu henkilö luopuu kaikesta säännöllisestä ansiotyöstä; kun tällainen ehto asetetaan, eivät satunnaiset, suhteellisen pienet ansiot saa aiheuttaa vanhuuseläkeoikeuden menetystä.

Perhehuoltajan kuolema.

13. Korvausta jälkeensijäisille on maksettava toimeentulon menetyksen johdosta, jonka perheen päämiehen kuollessa voidaan olettaa kohtaavan hänestä taloudellisesti riippuvia omaisia.

(1) Jälkeensijäisten eläkettä on maksettava a) vakuutetun miehen leskelle, b) vakuutetun miehen tai vakuutetun naisen elätettävälle lapsille, lapsipuolille, ottolapsille ja aviottomille lapsille, viimeksimainituille kuitenkin vain, mikäli heidät on aikaisemmin ilmoitettu vakuutetusta taloudellisesti riippuvaisiksi ja c) kansallisessa lainsäädännössä määrättävillä ehdoilla naimattomalle naiselle, jonka kanssa vainaja on asunut.

(2) Leskieläketä on maksettava leskelle, jolla on huollettavanaan eläkkeeseen oikeutettu lapsi, tai joka miehensä kuollessa on työkyvytön tai myöhemmin tulee työkyvyttömäksi tahi joka on saavuttanut vanhuuseläkkeeseen oikeuttavan minimi-ian; leskelle, joka ei täytä mitään näistä ehdoista, on maksettava leskieläketä vähintään joitakin kuukausia käsittävältä ajalta sekä sen jälkeenkin, jos hän on työtön, kunnes sopivaa työtä voidaan hänelle tarjota, mahdollisesti tarpeelliseksi katsotun ammattikoulutuksen jälkeen.

(3) Lapsieläketä on maksettava jokaisesta lapsesta, joka on oppivelvollisuusiässä tai joka on 18 vuotta nuorempi ja jatkaa yleisiä tai ammattiopintojaan.

Työttömyys.

14. Työttömyyskorvausta on maksettava ansion menetyksen johdosta, kun ansion menetys johtuu joko täydellisestä

työttömyydestä, mikä on kohdannut sellaista vakuutettua henkilöä, joka tavallisesti on työssä, kykenee säännölliseen työskentelyyn jossakin ammatissa sekä etsii sopivaa työtä, taikka kun ansion menetys johtuu osittaisesta työttömyydestä.

(1) Korvausta ei tarvitse suorittaa työttömyyskauden ensimmäisiltä päiviltä, luetuna siitä päivästä, jolloin korvaushakemus tehtiin; mutta jos työttömyys uusiutuu parin kuukauden kuluessa, ei ole vaadittava uutta odotusaikaa.

(2) Korvausta on maksettava kunnes vakuutetulle henkilölle tarjotaan sopivaa työtä.

(3) Kussakin yksityistapauksessa kohtuulliseksi katsotun alkukauden aikana on vain seuraavia töitä pidettävä sopivina:

(a) työtä vakuutetun henkilön tavallisessa ammatissa ja paikassa, joka ei vaadi asuinpaikan muutosta, ja voimassaolevan työehtosopimuksen mukaisella tavallisella palkalla; tai

(b) muuta työtä, jonka vakuutettu henkilö voi ottaa vastaan.

(4) Alkukauden päättymisen jälkeen:

(a) voidaan työtä, joka vaatii ammatin muuttamista, pitää sopivana, jos sitä, ottamalla huomioon vakuutetun voimat, taidot ja aikaisempi kokemus sekä hänen käytettävissään olevat mahdollisuudet ammattikoulutukseen, kohtuudella voidaan hänelle tarjota;

(b) voidaan työtä, joka vaatii asuinpaikan muuttamista, pitää sopivana, jos uudella asuinpaikalla on sopiva asunto saatavissa;

(c) voidaan työtä huonommillaakin ehdoilla, kuin mitä vakuutetulla henkilöllä on yleensä ollut tavallisessa ammatissaan ja tavallisella työskentelypaikkakunnallaan, pitää sopivana, jos tarjotut ehdot yleensä vastaavat voimassaolevia ehtoja siinä ammatissa ja sillä paikkakunnalla, jossa työtä tarjotaan.

Ennakolta arvaamattomat, pakottavien olosuhteiden aiheuttamat menot.

15. Korvausta on maksettava ennakolta arvaamattomien menojen johdosta, joita

ei muulla tavalla korvata, ja jotka johtuvat sairaudesta, äitiydestä, työkyvyttömyydestä tai kuolemasta.

(1) Välttämätöntä kotiapua on hankittava tai korvausta maksettava sellaisen avun palkkaamiseksi aikana, jolloin huollettavien lasten äiti on sairaalassa, jos hän on vakuutettu nainen tai vakuutetun miehen vaimo eikä saa korvausta menetetyistä ansiosta.

(2) Kertakaikkinen rahamäärä on synnytystapauksessa maksettava vakuutetulle naiselle ja vakuutetun miehen vaimolle pikukulasten varusteiden hankkimisesta aiheutuneiden kustannusten ja vastaavanlaisten menojen peittämiseksi.

(3) Erityistä lisäavustusta on maksettava henkilöille, jotka nauttivat työkyvyttömyyskorvausta tai vanhuuseläkettä ja jotka ovat alituisen hoidon tarpeessa.

(4) Kertakaikkinen rahamäärä on maksettava hautausapuna, kun vakuutettu henkilö, vakuutetun henkilön vaimo, mies tai huollettava lapsi kuolee.

Työn aiheuttamat vammat.

16. Korvausta on maksettava työssä saadusta, tapaturman tai ammattitaudin aiheuttamasta vammasta, jota vakuutettu ei ole aiheuttanut tahallisesti tai törkeällä huolimattomuudella, ja joka aiheuttaa tilapäisen tai pysyvän työkyvyn alenemisen tai kuoleman.

(1) Työn aiheuttamiksi vammoiksi on katsottava myös tapaturmat, jotka sattuvat matkalla työpaikalle tai takaisin.

(2) Kun korvausta työn aiheuttamasta vammasta on maksettava, on edelläolevia määräyksiä asianmukaisesti muutettava järempänä mainitulla tavalla.

(3) Jokaista tautia, jota tavallisesti esiintyy vain määrätyissä ammateissa työskentelevissä henkilöissä, tai myrkytystä, joka johtuu eräissä ammateissa käsitellyistä aineista, on pidettävä työstä johtuvana ja korvaukseen oikeuttavana ammattitautina, jos sellaista tautia sairastava henkilö on ollut työssä tällaisessa ammatissa.

(4) Taudeista, joiden voidaan olettaa johtuvan työstä, on laadittava luettelo, joka on aika ajoin yksinkertaisin menetelmin tarkistettava.

(5) Vahvistettaessa sitä minimiaikaa, joka vaaditaan työskentelyyn ammatissa, jotta sairautta voitaisiin epäillä ammattitaudiksi,

samoinkuin vahvistettaessa sitä maksimialikaa työstä eroamisen jälkeen, jonka kuluessa tämä oletamus on voimassa, on asianmukaisesti otettava huomioon aika, joka vaaditaan taudin saamiseen ja ilmenemiseen.

(6) Korvausta tilapäisestä työkyvyttömyydestä on maksettava ehdoilla, jotka vastaavat sairauskorvaukseen sovellettavia ehtoja.

(7) On harkittava mahdollisuutta maksaa korvausta tilapäisen työkyvyttömyyden ensi päivästä lähtien, jos työkyvyttömyys kestää kauemmin kuin odotusaika.

(8) Korvausta pysyvästä työkyvyttömyydestä on maksettava työkyvyn menetyksen tai alenemisen perusteella, joka johtuu jäsenen tai elimen menetyksestä tai vamman tai taudin aiheuttamasta kroonillisesta tilasta.

(9) Osan työkyvystään pysyväisesti menettänyt vakuutettu on velvollinen ryhtymään sellaiseen työhön, jota häneltä voidaan kohtuudella vaatia, ottamalla huomioon hänen voimansa, kykynsä, hänen aikaisempi kokemuksensa ja hänen käytettävissään olevat mahdollisuudet ammattikäsivätykseen.

(10) Jos tällaista työtä ei voida hänelle osoittaa, tulee hänen lopullisena tai väliaikaisena suorituksena saada korvausta täydellisestä työkyvyn menettämisestä.

(11) Jos tällaista työtä voidaan tarjota, mutta siinä saatu säännöllinen ansio on huomattavasti pienempi kuin mitä vakuutettu todennäköisesti olisi ansainnut, jollei hän olisi saanut vammaa tai tautia, on korvausta osittaisesta työkyvyttömyydestä maksettava suhteessa työkyvyn alenemiseen.

(12) On harkittava mahdollisuutta maksaa aina kohtuullinen korvaus jäsenen tai elimen menetyksestä tai ulkonäön turmeltumisesta myös silloin, kun työkyvyn alenemista ei voida todeta.

(13) Henkilöitä, jotka ovat alttiita asteettain kehittyvälle ammattitaudille, on tutkittava määrääjain, ja niille, joille suositellaan ammatin muuttamista, on maksettava korvausta.

(14) Korvausta täydellisestä tai osittaisesta, pysyvästä työkyvyttömyydestä on maksettava koko pysyvän työkyvyttömyyden ajalta siitä lähtien, jolloin korvaus tilapäisestä työkyvyttömyydestä lakkaa.

(15) Henkilöillä, jotka saavat korvausta pysyvästä, osittaisesta työkyvyttömyydestä, tulee olla oikeus muihin korvauksiin sa-

moilla ehdoilla kuin täysin työkykyisillä henkilöillä kun viimeksimainittujen korvausten suuruus riippuu vakuutetun henkilön aikaisemmasta ansiosta.

(16) Milloin viimeksimainittujen korvausten suuruus ei riipu vakuutetun henkilön aikaisemmasta ansiosta, voidaan vahvistaa vahingonkorvauksen ja muiden korvausten yhteinen maksimimäärä.

(17) Jälkeenjääneiden korvausta on, soveltamalla jäljempänä olevia määräyksiä, maksettava niille vakuutetun henkilön omalle, jotka muutoin olisivat oikeutettuja tällaiseen korvaukseen.

(18) Lesken tulee saada korvausta koko leskikaudeltaan.

(19) Lapsen tulee saada korvausta 18 ikävuoteen saakka tai, jos hän jatkaa yleisiä tai ammatillisia opintojaan, 21 ikävuoteen saakka.

(20) Loukkaamatta lesken ja lasten oikeutta korvaukseen, on ryhdyttävä toimenpiteisiin korvauksen maksamiseksi kuolleen muille omalle, jotka olivat hänestä taloudellisesti riippuvia.

(21) Sellaisen henkilön jälkeenjääneet, jonka työkyky on ollut pysyväisesti alentunut vähintään kahdella kolmasosalla ja jonka kuolema johtui muusta syystä kuin työn aiheuttaman vamman seurauksista, ovat oikeutettuja jälkeenjääneiden korvauksen perusmäärään, katsomatta siihen oliko vainaja kuollessaan täyttänyt tällaiseen korvaukseen oikeuttavat vakuutusmaksuehdot tai ei.

B. Vakautuksen ulottuvaisuus.

Henkilöryhmät, joita vakuutus koskee.

17. Sosiaalivakuutuksen tulee suojella kaikkia työntekijöitä ja itsenäisesti työskenteleviä henkilöitä sekä heistä taloudellisesti riippuvia omaisia niiltä vaa-roilta, joille he ovat alttiina, mikäli heidän suhteensa on mahdollista:

a) kantaa vakuutusmaksuja ilman suhteettoman suuria hallinnollisia kustannuksia; ja

b) maksaa korvausta yhteistoiminnassa asianomaisen lääkintöhuollon ja työnvälityksen kanssa sekä huomioonottaen tarpeelliset varovaisuustoimenpiteet väärinkäytösten ehkäisemiseksi.

(1) Huollettavan vaimon (s. o. vaimo, joka ei ole työntekijä tai itsenäisesti työskentelevä)

kentelevä henkilö) ja huollettavien lasten (s. o. henkilöt, jotka ovat oppivelvollisuusiässä tai jotka eivät ole täyttäneet 18 ikävuotta ja jatkavat yleisiä tai ammatillisia opintojaan) toimeentulon tulee olla turvattu perheenhuoltajan vakuutuksen nojalla.

Vakuutusmaksujen kanto.

18. Työnantaja on vastuussa vakuutusmaksujen kantamisesta kaikilta hänen palveluksessaan olevilta henkilöiltä ja on hän oikeutettu vähentämään asianomaiset maksut heidän palkoistaan niitä maksettaessa.

(1) Milloin jäsenyys ammattiyhdistyksessä tai työluvan hankkiminen on pakollista jollekin ryhmälle itsenäisiä työntekijöitä, voidaan yhdistykselle, tai työluvan myöntävälle viranomaiselle antaa tehtäväksi kantaa vakutusmaksut kysymyksessä olevilta henkilöiltä.

(2) Keskusviranomaiselle tai paikalliselle viranomaiselle voidaan antaa tehtäväksi kantaa vakuutusmaksuja itsenäisiltä työntekijöiltä, jotka on rekisteröity verotusta varten.

(3) Kunnes on perustettu elimiä vakuutusmaksujen perimiseksi, on ryhdyttävä toimenpiteisiin, jotta itsenäiset työntekijät voisivat suorittaa vapaaehtoisia maksuja, joko henkilökohtaisesti tai kollektiivisesti.

Hallinto.

19. Vakuutustapausten tehokkaan käsittelyn helpottamiseksi on ryhdyttävä toimenpiteisiin kirjanpidon pitämiseksi vakuutusmaksuista, keinojen keksimiseksi korvaukseen oikeuttavien tapausten välittömäksi toteamiseksi sekä lääkintöhuollon ja työllisyysjärjestelyn organisoimiseksi rinnakkain niin hyvin ehkäisevässä kuin parantavassa tarkoituksessa.

Työntekijät.

20. Palkansaaajat on vakuutettava kaikkien sosiaalivakuutuksen alaisten tapausten varalta niin pian kuin vakuutusmaksujen kanto voidaan järjestää ja ryhtyä tarpeellisiin toimenpiteisiin vakuutustapausten käsittelemiseksi.

(1) Henkilöt, joiden työsuhde on niin epäsäännöllinen tai otaksuttavasti niin ly-

hytaikainen, että he todennäköisesti eivät tule saamaan oikeutta työntekijöille maksettavaan korvaukseen, voidaan jättää vakuutuksen ulkopuolelle. Erityisiin toimenpiteisiin on ryhdyttävä sellaisten henkilöiden hyväksi, jotka säännöllisesti työskentelevät vain lyhyen ajan samalla työnantajalla.

(2) Oppilas, joka ei saa palkkaa, on vakuutettava työn aiheuttamien vammojen varalta ja, siitä päivästä lähtien, jolloin hänen oppilasaikansa asianomaisessa ammatissa olisi päättynyt, on korvaus määrättävä tässä ammatissa maksetun palkan perusteella.

Itsenäiset työntekijät.

21. Itsenäiset työntekijät on vakuutettava työkyvyttömyyden, vanhuuden ja kuoleman varalta samoilla ehdoilla kuin työntekijät, niin pian kuin vakuutusmaksujen kanto heiltä voidaan järjestää. On harkittava mahdollisuutta heidän vakuuttamiseksiin myös sairaalahoidon vaativan sairauden tai synnytyksen varalta, pitempiaikaisen sairauden varalta samoin kuin sairauden, äitiyden, työkyvyttömyyden ja kuoleman aiheuttamien, ennakolta arvaamattomien menojen varalta.

(1) Työnantajan talouteen kuuluvat muut perheenjäsenet, paitsi hänen huollettava vaimonsa tai huollettavat lapsensa, on vakuutettava mainittujen tapausten varalta joko heidän todellisten palkkojensa perusteella tai, jollei niitä voida määrätä, heidän työsuoritustensa arvon perusteella; työnantaja on vastuussa näiden henkilöiden vakuutusmaksujen suorittamisesta.

(2) Itsenäiset työntekijät, joiden ansio yleensä on niin pieni, että sitä voidaan pitää vain sivutulona tai tilapäisenä tulona, tai joille minimivakuutusmaksun suorittaminen tuottaisi suuria vaikeuksia, on väliaikaisesti jätettävä vakuutuksen ulkopuolelle ja heidät on osoitettava kääntymään työttömyysturvan tai muun sosiaalisen huoltoelimen puoleen siinä ammattiryhmässä, johon he kuuluvat.

(3) Henkilölle, joka, suoritettuaan vakuutusmaksuja työkyvyttömyys- ja jälkeensä jäänneiden korvauksen saamisen edellytykseksi määrättyä ajalta, lakkaa olemasta pakollisesti vakuutettu joko työntekijänä tai itsenäisesti työskentelevänä henkilönä, on annettava mahdollisuus määrätyn ajan

kuluessa päättää, haluaako hän jatkaa vakuutusta samoilla ehdoilla kuin itsenäiset työntekijät, kuitenkin ottaen huomioon ne muutokset, joita asiassa mahdollisesti voidaan määrätä.

C. Korvausten suuruus ja maksuehdot.

Korvausten suuruus.

22. Vakuutuksen perusteella suoritettavien korvausten tulee, ottamalla asianmukaisesti huomioon perheen huoltovelvollisuus, korvata menetetty työansio siinä määrin, kuin on mahdollista, ilman, että se vähentää asianomaisen halua palata tilaisuuden tullen jälleen työhön ja rasittamatta yhteiskuntaa niin raskailla menoilla, että tuotanto ja työtilaisuudet vähenevät.

23. Korvausten tulee olla suhteellisia vakuutetun henkilön aikaisempaan ansioon hänen suorittamiensa vakuutusmaksujen perusteella kuitenkin siten, että se määrä, jolla hänen ansionsa mahdollisesti ylittää ammattitaitoisten työntekijäin tavalliset ansiot, voidaan jättää huomioonottamatta määrättäessä muilla varoilla kuin vakuutetun henkilön vakuutusmaksuilla kustannettavan korvauksen tai sen osan suuruus.

24. Korvausjärjestelmä määrätyn suuruisine korvauksineen voi olla tarkoituksenmukainen maissa, joissa väestöllä on mahdollisuus tyydyttävällä ja taloudellisella tavalla hankkia itselleen lisäturvaa tämän lisäksi vapaaehtoisella vakuutuksella. Tällaisen korvauksen tulee olla suhteellinen ammattitaidottoman työntekijän ansioon.

(1) Ammattitaidottomien työntekijäin sairaus- ja työttömyyskorvaukset eivät saa olla pienempiä kuin 40 % vakuutetun henkilön aikaisemmasta nettoansiosta, jos hänellä ei ole huollettavia omaisia eikä pienempiä kuin 60 % siitä, jos hänellä on huollettavana vaimo tai taloudenhoitaja lapsiaan varten; huollettavasta lapsesta, kuitenkin enintään kahdesta, suoritetaan kustakin lisäystä 10 % laskettuna sanotun ansion määrästä, mutta on tästä lisäyksestä kuitenkin vähennettävä näille lapsille mahdollisesti suoritettava lapsiavustus.

(2) Kun on kysymys työntekijöistä, joiden ansiot ovat suuret, voidaan edellämainittuja prosenttimääriä jonkinverran alentaa.

(3) Äitiysavustuksen tulee aina olla riittävä äidin ja lapsen täydelliseen ylläpitoon terveellisissä olosuhteissa; se ei saa olla alle 100 %:n ammattitaidottoman naistyöntekijän tavallisesta nettoansiosta eikä alle 75 %:n korvauksensaajan aikaisemmasta nettoansiosta, riippuen siitä, kumpi näistä on suurempi, mutta siitä voidaan vähentää mahdollisesti maksettava lapsiavustus.

(4) Työkyvyttömyyskorvauksen ja vanhuuseläkkeen perusmäärä ei saa olla alle 30 % ammattitaidottoman miestyöntekijän tavallisesta palkasta, sillä paikkakunnalla, jossa korvauksensaaja asuu, jos hänellä ei ole huollettavia omaisia, eikä alle 45 %:n siitä, jos hänellä on huollettava vaimo, joka olisi oikeutettu leskieläkkeeseen, tai taloudenhoitaja lapsiaan varten; korkeintaan kahdesta huollettavasta lapsesta on kummastakin maksettava 10 % lisäys tästä palkasta, kuitenkin vähennettynä näistä lapsista mahdollisesti maksettavalla lapsiavustuksella.

(5) Leskieläkkeen perusmäärä ei saa olla alle 30 %:n yleensä voimassaolevasta ammattitaidottoman miespuolisen työntekijän minimipalkasta sillä paikkakunnalla, jossa korvauksensaaja asuu; korkeintaan kolmesta korvauksensaajan huollettavasta lapsesta on kustakin maksettava lapsieläkettä 10 % tästä palkasta, kuitenkin vähennettynä näille lapsille maksettavalla lapsiavustuksella.

(6) Kun on kysymys orvosta, ei lapsieläkkeen perusmäärä saa olla alle 20 % yleensä voimassaolevasta ammattitaidottoman miespuolisen työntekijän minimipalkasta, kuitenkin vähennettynä orvolle suoritettavalla lapsiavustuksella.

(7) Osa jokaisesta vakuutusmaksusta, joka on maksettu sen vakuutusmaksun lisäksi, joka vaaditaan oikeuden saamiseksi työkyvyttömyyskorvauksen, vanhuuseläkkeen ja jälkeenjääneiden korvauksen perusmäärään voidaan merkitä vakuutetun henkilön hyväksi (4), (5) ja (6) alakohdissa mainittujen korvausten korottamiseksi.

(8) Kaikissa tapauksissa, jolloin vakuutettu jatkaa työskentelyä sen ajankohdan jälkeen, jolloin vanhuuseläkettä aikaisintaan voidaan vaatia, on eläkkeen perusmäärää kohtuullisesti korotettava.

(9) Korvaus työn aiheuttamista vammoista ei saa olla pienempi kuin kaksi kol-

masosaa ansiosta, joka on menetetty tai arvioidaan menetetyksi vamman johdosta.

(10) Tämä korvaus on maksettava määräkaisina maksuina, paitsi tapauksissa, jolloin asianomainen viranomainen pitää kertakaikkista maksua edullisempana korvauksensaajalle.

(11) Pysyväisen työkyvyttömyyden tai kuoleman perusteella maksettavien määräkaisien suoritusten suuruutta määrätessä on aina otettava huomioon vakuutetun henkilön aikaisemman ammatin palkkatasossa tapahtuvat olennaiset muutokset.

Maksuehdot.

25. Oikeus muihin etuihin kuin korvaukseen työn aiheuttamasta vammasta, on tehtävä riippuvaksi vakuutusmaksuehdoista, joiden avulla voidaan todeta, että hakija säännöllisesti on työntekijän tai itsenäisesti työskentelevän henkilön asemassa ja että ylläpidetään kohtuullista säännöllisyyttä vakuutusmaksujen suorittamisessa; vakuutettu alkoon kuitenkin menettävä oikeuttaan korvaukseen syystä, että työnantaja on laiminlyönyt maksettavaksi langenneiden vakuutusmaksujen säännöllisen perimisen häneltä.

(1) Sairauskorvausta, äitiysavustusta ja työttömyyskorvausta koskeviin vakuutusmaksuehtoihin voi sisältyä vaatimus, että vakuutusmaksut on maksettu vähintään neljännesosalta sitä vahvistettua vakuutuskautta, esimerkiksi kahta vuotta, jonka tulee olla kulunut ennen vakuutustapahtuman sattumista.

(2) Vakuutusmaksuehtoihin äitiysavustusta varten voi sisältyä vaatimus, että ensimmäinen vakuutusmaksu on maksettu vähintään kymmenen kuukautta ennen sitä päivää, jolloin synnytyksen odotetaan tapahtuvan; kuitenkin on, vaikkakin maksuehtoja ei ole täytetty, minimiäitiyskorvausta maksettava ajalta, jolloin äiti synnytyksen jälkeen on pakoitettu olemaan poissa työstä, mikäli hakijan katsotaan kysymyksessä olevassa tapauksessa olevan työntekijän asemassa.

(3) Vakuutusmaksuehtoihin työkyvyttömyys- ja jälkeenjääneidenkorvauksen sekä vanhuuseläkkeen perusmäärien saamiseksi voi sisältyä vaatimus, että vakuutustapahtumaa edeltäneeltä, ehdoissa tarkemmin määrättävältä vakuutuskaudelta, esi-

merkiksi viideltä vuodelta, suoritettavista maksuista on maksettu vähintään kaksi viidesosaa ennen tapauksen sattumista; vaihtoehtoisesti voidaan kuitenkin asettaa korvauksen saamisen ehdoksi, että vakuutuksen ottamisesta alkavalta, määrätyn pituiselta vakuutuskaudelta, joka voi olla esimerkiksi kymmenen vuotta tai enemmänkin, suoritettavista vakuutusmaksuista on maksettu vähintään kolme neljäsosaa.

(4) Vakuutusmaksuehdot vanhuuseläketä varten voivat sisältää vaatimuksen, että ensimmäinen vakuutusmaksu on maksettu vähintään viisi vuotta ennenkuin vaatimus eläkkeen saamisesta tehdään.

(5) Oikeus korvaukseen voidaan lakkauttaa, kun vakuutettu henkilö tahallisesti laiminlyö vakuutusmaksujen suorittamisen ajalta, jolloin hän on työskennellyt itsenäisenä työntekijänä, tai laiminlyö maksaa vakuutusmaksujen myöhästymisen vuoksi hänelle määrätyn sakon.

(6) Vakuutetun henkilön vakuutus-oikeudellinen asema ajankohtana, jolloin hän tulee oikeutetuksi työkyvyttömyyskorvaukseen tai vanhuuseläkkeeseen, on säilytettävä sen ajan, jolloin näitä korvauksia maksetaan, niin että hänellä itsellään säilyy työkyvyttömyyden ehkä lakatessa, entiset vakuutusedut ja hänen omaisillaan säilyy oikeus jälkeenjääneiden korvaukseen.

D. Kustannusten jakautuminen.

26. Korvauksista aiheutuvat kustannukset, niihin luettuna hallintokulut, on jaettava vakuutettujen henkilöiden, työnantajien ja veronmaksajien kesken siten, että ne ovat vakuutetulle kohtuulliset, eivät liian raskaasti rasita vähävaraisia vakuutettuja eivätkä aiheuta häiriötä tuotannolle.

(1) Palkasta vakuutusmaksuksi käytettävä osa ei saa olla suurempi kuin että vakuutusmaksujen nykyarvo on enintään vakuutusmaksun perusteella suoritettavien korvausten nykyarvo (lukuunottamatta korvausta työn aiheuttamista vammoista) ja on palkkatuloksi tällöin pantava kaikkien saman tapauksen varalta vakuutettujen henkilöiden arvioitu keskimääräinen palkkatulo laskettuna korvauksen suuruutta määrätessä käytettävien perusteiden mukaisesti.

(2) Tämän periaatteen mukaisesti voi-

daan yleensä työntekijäin ja itsenäisesti työskentelevien henkilöiden vakuutusmaksuna samanlaatuisia korvauksia varten perä sama prosentti heidän ansiostaan.

(3) Ehdoton minimiprosentti, joka perustuu minimiansioon, minkä voidaan katsoa vastaavan työtä, josta on todellinen palkka, voidaan vahvistaa vakuutusmaksuja varten sellaisiin korvauksisiin nähden, jotka kokonaan tai osittain ovat riippumattomia vakuutetun aikaisemmasta palkkatulosta.

(4) Työnantajat on velvoitettava, avustamalla varsinkin alempien palkkauttijain vakuutusta, osallistumaan vähintään puolella työntekijöitä koskevien korvausten kokonaiskustannuksiin, lukuunottamatta korvausta työn aiheuttamista vammoista.

(5) Työnantajien on suoritettava kaikki korvauskustannukset työn aiheuttamista vammoista.

(6) Laskettaessa vakuutusmaksuja työn aiheuttamien vammojen korvaamiseksi, on harkittava mahdollisuutta luokitella yritykset niiden suojelutoimenpiteiden perusteella, joihin niissä on ryhdytty.

(7) Vakuutettujen ja työnantajain vakuutusmaksut on pidettävä niin vakaina kuin mahdollista ja tätä tarkoitusta varten on perustettava vakaannuttamisrahasto.

(8) Niiden korvausten kustannukset, joita ei voida sopivasti peittää vakuutusmaksuilla, on maksettava yleisistä varoista.

(9) Niistä kustannuksista, jotka on maksettava yleisillä varoilla, mainittakoon:

(a) vakuutusmaksuvajaus, joka johtuu vanhojen henkilöiden ottamisesta vakuutukseen;

(b) menot, jotka johtuvat annetusta sitoumuksesta maksaa työkyvyttömyys- ja jälkeenjääneiden korvausten sekä vanhuuseläkkeen perusmäärä sekä kohtuullinen äitiysavustus;

(c) menot, jotka johtuvat työttömyyskorvausten jatkuvasta maksamisesta, kun työttömyys kauan pysyy suurena; ja

(d) avustukset vähävaraisten, itsenäisten työntekijäin vakuuttamiseksi.

E. Hallinto.

27. Sosiaalivakuutuksen hallinnon tulee olla yhtenäinen tai se on liitettävä osana yleiseen sosiaaliturvallisuusjärjestelmään; vakuutusmaksun suorittajien tulee järjestöjensä välityksellä olla edustettuina niissä

elimissä, jotka päättävät hallinnollisen toiminnan suuntaviivoista tai antavat niitä koskevia lausuntoja, valmistavat lakiehdotuksia tai laativat määräyksiä.

(1) Yhden ainoan viranomaisen on hoidettava sosiaalivakuutuksen hallintoa, paitsi liittovaltioissa, joissa lakiasäättävä valta on jaettu; tämän viranomaisen on yhteisiä etuja koskevista kysymyksistä, kuten kysymyksistä todistusten antamisesta työkyvyttömyys- tai työttömyystapauksissa, yhdistävän elimen välityksellä, oltava yhteydessä niiden viranomaisten kanssa, jotka hoitavat yhteiskunnallista huoltoa, lääkintähuoltoa ja työnvälitystä.

(2) Sosiaalivakuutuksen yhtenäisen hallinnon täytyy olla yhdenmukaisen erillisten pakollisten tai vapaaehtoisten vakuutusjärjestelmien toiminnan kanssa, jotka myöntävät täydentäviä — mutta ei vaihtoehtoisia — korvauksia erälle ammattiryhmille, kuten kaivostyöntekijöille, merimiehille, julkisille virkailijoille, eräiden yritysten henkilökunnalle ja keskinäisten avustuskassojen jäsenille.

(3) Sosiaalivakuutusta koskeva lainsäädäntö on laadittava siten, että korvauksen saajat ja vakuutusmaksun suorittajat voivat helposti saada yleissilmäyksen oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan.

(4) Vahvistettaessa mitä korvauksen saajain ja vakuutusmaksun suorittajain on noudatettava, on yksinkertaisuutta ensisijassa pidettävä silmämääränä.

(5) On perustettava neuvottelevia sekä keskus- että paikallistoimikuntia, jotka edustavat sellaisia elimiä kuin ammattiyhdistyksiä, työnantajayhdistyksiä, kaupakamareita, maanviljelijäin yhdistyksiä, naisten yhdistyksiä ja lastensuojeluyhdistyksiä, ja jotka tekevät ehdotuksia lainsäädännön ja hallinnollisten menetelmien muuttamisesta ja yleensä ylläpitävät yhteyttä sosiaalivakuutuksen hallinnon ja vakuutusmaksun suorittajien sekä korvausten nauttijain eri ryhmien välillä.

(6) Työnantajain ja työntekijäin on oltava kiinteässä kosketuksessa viranomaisiin, jotka käsittelevät työn aiheuttamien vammojen korvaamista, varsinkin kun on kysymyksenä tapaturmien ja ammattitautien ehkäiseminen ja yritysten luokittelu niiden suojelutoimenpiteiden perusteella, joihin niissä on ryhdytty.

(7) Vakuutetulla tulee olla valitusoikeus

hallinnollisen viranomaisen päätöksistä, jotka koskevat esimerkiksi oikeutta korvaukseen ja korvauksen suuruutta.

(8) Valitukset on mieluummin käsiteltävä erikoistuomioistuimissa, joiden jäsenet ovat asiantuntijoita sosiaalivakuutuksen alalla, ja joita avustavat lisäjäsenet, jotka edustavat sitä ryhmää, johon hakija kuuluu, ja, kun on kysymys työntekijöistä, myös työnantajia.

(9) Työntekijöillä ja itsenäisesti työskentelevillä henkilöillä tulee olla valitus-oikeus erimielisyyksissä, jotka koskevat vakuutusvelvollisuutta tai vakuutusmaksun suuruutta ja työnantajalla tulee olla valitus-oikeus, kun on kysymys hänen maksettavastaan vakuutusmaksusta.

(10) Lain soveltamisen yhdenmukaisuuden turvaamiseksi on myönnettävä valitus-oikeus korkeampaan oikeusasteeseen.

II. Yhteiskunnallinen huolto.

A. Lasten ylläpito.

28. Yhteiskunnan on yhdessä vanhempien kanssa yleisillä huoltotoimenpiteillä turvattava huollon tarpeessa olevien lasten huolto.

(1) Avustuksia yleisistä varoista joko luonnossa tai rahassa tai osaksi luonnossa osaksi rahassa on annettava lasten kasvatamiseksi terveellisissä olosuhteissa, lapsirikkaiden perheiden ylläpidon avustamiseksi ja lapsia tarkoittavien toimenpiteiden täydentämiseksi sosiaalivakuutuksen puitteissa.

(2) Kun tarkoituksena on kasvattaa lapsia terveellisissä olosuhteissa, on avustuksia annettava sellaisessa muodossa, kuten maksuton tai halpa ravinto pienille lapsille, kouluateriat ja halvat asunnot lapsirikkaille perheille.

(3) Kun tarkoituksena on avustaa lapsirikkaiden perheiden ylläpitoa tai täydentää lapsia koskevia toimenpiteitä joko luontaisavustusten muodossa tai sosiaalivakuutuksen puitteissa, on avustusta annettava lapsiavustuksien muodossa.

(4) Tällainen avustus on, riippumatta vanhempien tulosta, maksettava vahvistetun asteikon mukaan, ja tulee sen muodostaa oleellisen osan lapsen ylläpitokustannuksista sekä ottaa huomioon vanhempien lasten ylläpidosta johtuvat suuremmat kustannuk-

set; avustusta on kuitenkin maksettava kaikille lapsille, joista ei ole huolehdittu sosiaalivakuutuksen puitteissa.

(5) Yhteiskunnan kokonaisuudessaan on turvattava avustuksen tarpeessa olevien lasten ylläpito, kun vanhemmat eivät kykene vastaamaan heidän ylläpidostaan.

B. Puutteenalaisten työkyvyttömiä, vanhojen henkilöiden ja leskien ylläpito.

29. Työkyvyttömiä, vanhojen henkilöiden ja leskien, jotka eivät nauti mitään etuja sosiaalivakuutuksen perusteella, koska eivät he eivätkä heidän miehensä, asianhaaran mukaan, olleet pakollisesti vakuutettuja, ja joiden tulot eivät ylitä määrättyä rajaa, tulee olla oikeutettuja erityiseen, määrätyn suuruiseen elatusavustukseen.

(1) Henkilöt, jotka ovat oikeutettuja elatusavustukseen, on luettava kuuluvaksi seuraaviin ryhmiin:

(a) henkilöt, jotka kuuluvat sellaisiin ammattiryhmiin, tai asuvat sellaisella paikkakunnalla, jossa sosiaalivakuutusta ei vielä sovelleta, tai ei ole sovellettu aikana, joka vaaditaan oikeuden saamiseksi työkyvyttömyyskorvauksen, vanhuuseläkkeen ja jälkeenjääneiden korvauksen perussuorituksiin, sekä näiden henkilöiden lesket ja huollettavat lapset; ja

(b) henkilöt, jotka jo ovat työkyvyttömiä ajankohtana, jolloin he säännönmukaisesti tulisivat vakuutuksen alaisiksi.

(2) Elatusavustuksen tulee olla riittävän pitkäaikaista ylläpitoa varten; avustuksen suuruuden tulee vaihdella elinkustannusten mukaan ja voidaan vahvistaa eri suuruisiksi kaupungeissa ja maaseudulla.

(3) Elatusavustus on täydellisenä maksettava henkilöille, joiden muut tulot eivät yleensä ylitä vahvistettua määrää ja muissa tapauksissa alennettuna.

(4) Niitä tämän suosituksen määräyksiä, jotka säännöstelevät tapauksia, jolloin työkyvyttömyyskorvausta, vanhuuseläkettä ja jälkeenjääneiden korvausta on maksettava, on vastaavasti sovellettava, kun on kysymys elatusavustuksesta.

C. Yleinen avustus.

30. Kohtuullinen avustus joko rahassa tai osaksi rahassa ja osaksi luonnossa on

annettava kaikille avun tarpeessa oleville henkilöille, joihin nähden laitoshoidon ojenusta varten ei ole välttämätöntä.

(1) Niiden tapausten lukumäärää, joissa avustuksen suuruus on kokonaan harkinnan varassa, on vähitellen rajoitettava parantamalla luokittelua avun tarpeessa olevista tapauksista ja arvioimalla todelliset elanto-

kustannukset pitempi- ja lyhyempiaikaista avuntarvetta varten.

(2) Avustusten myöntämisen ehdoksi voidaan asettaa, että korvauksensaaja noudattaa asianomaisten terveydenhoitoa ja työllisyysjärjestelyä käsittelevien viranomaisten ohjeita, jotta huolto saataisiin mahdollisimman tehokkaaksi.

II. Suositus (N:o 68), joka koskee sotaväestä ja vastaavanlaatuisesta palveluksesta kotiutettujen sekä sotateollisuudesta vapautettujen henkilöiden taloudellista turvallisuutta ja lääkintähuoltoa.

Kansainvälisen työjärjestön yleinen konferenssi,

aloitettuaan Kansainvälisen työtoimiston hallintoneuvoston kokoonkutsutuna Philadelphiassa 20 päivänä huhtikuuta 1944 kahdennenkymmenennenkuudennen istuntokautensa ja

päätettyään hyväksyä erinäisiä ehdotuksia, jotka koskevat sotaväestä ja vastaavanlaatuisesta palveluksesta kotiutettujen sekä sotateollisuudesta vapautettujen henkilöiden taloudellista turvallisuutta ja lääkintähuoltoa, mikä kysymys on kolmantena kohtana istuntokauden päiväjärjestyksessä sekä

päätettyään, että nämä ehdotukset laaditaan suosituksen muotoon,

hyväksyy tänä kahdentenatoista päivänä toukokuuta 1944 seuraavan suosituksen, jonka nimenä on oleva „Suositus, joka koskee taloudellista turvallisuutta (kotiutetut), 1944”.

Huomioonottaen, että sotaväestä ja vastaavanlaatuisesta palveluksesta kotiutetut henkilöt ovat olleet pakotettuja keskeyttämään aloittamansa elämänuran ja että heille alussa koituu kustannuksia uudelleen sijoittumisesta siviilielämään; ja

huomioonottaen, että henkilöt, jotka on kotiutettu sotaväestä tai vastaavanlaatuisesta palveluksesta tai vapautettu sotateollisuudesta voivat eräissä tapauksissa jäädä työttömiksi joksikin aikaa ennenkuin saavat sopivaa työtä; ja

huomioonottaen, että ei ole suotavaa, että sotaväestä ja vastaavanlaatuisesta palveluksesta vapautetut henkilöt olisivat huo-

nommassa asemassa eläkevakuutukseen nähden kuin henkilöt, jotka ovat jääneet siviilitoimeen, ja kun suositus, joka koskee työkyvyttömyys-, vanhuus- ja jälkeenjääneiden vakuutusta, 1933, tosin sisältää määräyksiä oikeuksien säilymisestä eläkevakuutuksessa niihin henkilöihin nähden, jotka suorittavat sotapalvelusta ja jotka olivat vakuutetut ennen palvelukseen astumista, mutta ei sisällä määräyksiä oikeuksien myöntämisestä mainittujen sosiaalivakuutushaarain mukaisesti niille henkilöille, jotka eivät olleet vakuutettuja astuessaan sotapalvelukseen; ja

huomioonottaen, että on suotavaa, että henkilöitä, jotka on kotiutettu sotaväestä ja vastaavanlaatuisesta palveluksesta, suojellaan vakuutuksella sairauden varalta, joka sattuu heidän vapautumisensa ja siviilielämään sijoittumisensa välisenä aikana, joko ryhtyessään vakuutusenalaiseen työhön tai muulla tavalla, ja

huomioonottaen, että on välttämätöntä ryhtyä asianmukaisiin toimenpiteisiin tässä suhteessa, loukkaamatta muiden tärkeiden tarpeiden tyydyttämistä, kuten sota- ja siviili-invaliidien, jotka myös on huollettava yleisillä varoilla;

konferenssi suosittelee, että työjärjestön jäsenvaltiot soveltaisivat seuraavia periaatteita ja ilmoittaisivat Kansainväliselle työtoimistolle, hallintoneuvoston päätöksen mukaisesti, toimenpiteistään näiden periaatteiden soveltamiseksi:

I. Kotiuttamisraha.

1. Sotaväestä ja vastaavanlaatuisesta palveluksesta kotiutetulle henkilölle on,

paitsi kun hän asianomaisen maan lainsäädännön nojalla jatkuvasti nostaa suurimman osan palkastaan, annettava kotiutettaessa erityinen kotiuttamisraha, jonka suuruus voidaan tehdä riippuvaksi palvelusajan pituudesta, ja joka on maksettava joko kertakaikkisena summana, määräaikaisina maksuina tai osaksi kertakaikkisena summana, osaksi määräaikaisina maksuina.

II. Työttömyysvakuutus ja työttömyysavustus.

2. Sotaväestä ja vastaavanlaatuudesta palveluksesta kotiutettua henkilöä on, mikäli se hallinnollisesti on mahdollista, käsiteltävä työttömyysvakuutusta sovellettaessa vakuutettuna henkilönä, jonka puolesta on maksettu vakuutusmaksuja palvelusaikaa vastaavalta ajalta. Tästä johtuvat kustannukset on valtion maksettava.

3. Kun henkilö, joka on kotiutettu sotaväestä tai vastaavanlaatuudesta palveluksesta tai vapautettu sotateollisuudesta, kuten nämä käsitteet on määritelty asianomaisen maan lainsäädännössä, on käyttänyt loppuun oikeutensa avustuksiin ennenkuin hänelle on tarjottu sopivaa työtä, tai kun tämä henkilö ei ole työttömyysvakuutuksen alainen, on hänelle maksettava avustusta valtion varoista kunnes on saatavissa sopivaa työtä. Tämä avustus on, mikäli mahdollista, maksettava riippumatta avun tarpeesta.

III. Eläke- ja sairausvakuutus.

4. (1) Kun on voimassa pakollinen vakuutus, joka oikeuttaa eläkkeeseen työkyvyttömyys-, vanhuus- ja kuolemantapauksessa, ja tämä vakuutus koskee suurinta osaa työtätekevää väestöä, on palvelusaikaa sotaväessä tai vastaavanlaatuissa järjestöissä pidettävä vakuutusmaksukautena harkittaessa onko minimiodotusaikaa koskevat ehdot täytetty.

(2) Kun eläkkeen määrä vaihtelee vakuutetun henkilön hyväksi merkittyjen vakuutusmaksujen lukumäärän mukaan, on palvelusaika otettava huomioon, jotta eläkettä voitaisiin korottaa.

(3) Kun vakuutusmaksujen suuruus vaihtelee palkan mukaan, on vakuutusmaksut laskettava asianomaisen hyväksi palve-

lusajalta arvioidun, yhdenmukaisen ja kohtuullisen palkan perusteella; kuitenkin on vakuutusmaksut, jotka merkitään henkilön hyväksi, joka oli vakuutettu välittömästi ennen palvelukseen astumistaan, määrättävä hänen tällöin nauttimansa palkan perusteella, jos tämä palkka oli suurempi kuin arvioitu palkka.

(4) Henkilön, joka on kotiutettu sotaväestä tai vastaavanlaatuudesta palveluksesta, tulee aikana, joka kuuluu hänen kotiuttamisestaan siihen asti, jolloin voidaan katsoa hänen jälleen sijoittuneen siviilielämään, säilyttää oikeutensa hänen hyväkseen merkittyihin vakuutusmaksuihin. Nämä oikeudet on säilytettävä vähintään kahden toista kuukauden aikana.

5. (1) Kun on voimassa pakollinen vakuutusjärjestelmä, joka oikeuttaa sairausrahaan ja sairaanhoitoon sekä äitiysavustukseen ja joka koskee suurinta osaa työtätekevää väestöä, on henkilö, joka on kotiutettu sotaväestä tai vastaavanlaatuudesta palveluksesta, oikeutettu tällaisiin suorituksiin sairaus- ja synnytystapauksissa, jotka sattuvat hänen kotiuttamisensa ja sen ajankohdan välisenä aikana, jolloin voidaan katsoa hänen jälleen sijoittuneen siviilielämään. Nämä oikeudet on pidettävä voimassa vähintään kaksitoista kuukautta.

(2) Kun pakollisen vakuutusjärjestelmän mukaan vakuutetun henkilön omaiset ovat oikeutettuja äitiysavustukseen ja sairaanhoitoon, on tämän järjestelmän alainen kotiutettu henkilö oikeutettu tällaiseen suoritukseen omaisiinsa nähden.

(3) Kun sairausrahan suuruus riippuu vakuutetun henkilön palkasta, on kotiutetulle henkilölle maksettava korvaus laskettava arvioidun yhdenmukaisen ja kohtuullisen palkan perusteella.

6. (1) Valtion tulee vastata kustannuksista sotaväessä tai vastaavanlaatuudessa palveluksessa olevien henkilöiden eläkevakuutusmaksujen merkitsemisestä heidän hyväkseen ja heidän vakuuttamisestaan sairauden varalta kunnes he jälleen ovat sijoittuneet siviilielämään; kuitenkin, milloin eräiden tähän ryhmään kuuluvien henkilöiden sotilaspalkan, ottamalla huomioon heille annettava ylläpito sekä mahdollinen perheavustus, voidaan katsoa yhteensä vastaavan vähintään teollisuudessa vallitsevaa palkkaa, voidaan osa eläkevakuutusmaksusta vähentää heidän sotilaspalkastaan.

(2) Edellisen kohdan määräyksiä ei ole sovellettava, jos tällainen henkilö asianomaisen maan lainsäädännön nojalla jatkuvasti nostaa palvelusaikanaan suurimman osan si-

viilipalkastaan ja laissa määrättyjä säännöllisiä vakuutusmaksuja jatkuvasti on suoritettava hänen puolestaan.

III. Suositus (N:o 69), joka koskee lääkintähuoltoa.

Kansainvälisen työjärjestön yleinen konferenssi,

aloitettuaan Kansainvälisen työtoimiston hallintoneuvoston kokoonkutsutsumana Philadelphiassa 20 päivänä huhtikuuta 1944 kahdennenkymmenennenkuudennen istuntokautensa ja

päätettyään hyväksyä erinäisiä ehdotuksia, jotka koskevat lääkintähuoltoa, mikä kysymys on neljäntenä kohtana istuntokauden päiväjärjestyksessä sekä

päätettyään, että nämä ehdotukset laaditaan suosituksen muotoon,

hyväksyy tänä kahdentenatoista päivänä toukokuuta 1944 seuraavan suosituksen, jonka nimenä on oleva „Suositus, joka koskee lääkintähuoltoa, 1944”.

Huomioonottaen, että Atlantin sopimus tähtää „täydelliseen yhteistyöhön kaikkien kansojen kesken taloudellisella alalla tarkoituksella turvata kaikille paremmat työolot, taloudellisen edistyksen ja sosiaalisen turvallisuuden”; ja

huomioonottaen, että Kansainvälinen työkonferenssi 5 päivänä marraskuuta 1941 hyväksymällään päätöslauselmalla kannatti tätä Atlantin sopimuksessa vahvistettua periaatetta ja takasi Kansainvälisen työjärjestön täydellisen yhteistyön sen toimeenpanossa; ja

huomioonottaen, että mahdollisuus saada asianmukaista lääkintähuoltoa on sosiaalisen turvallisuuden oleellinen osa; ja

huomioonottaen, että Kansainvälinen työjärjestö on edistänyt lääkintähuollon kehitystä:

sisällyttämällä lääkintähuoltoa koskevia määräyksiä sopimukseen, joka koskee työssä sattuneiden tapaturmien korvaamista, 1925, ja sopimuksiin, jotka koskevat sairausvakuutusta (teollisuus y. m. ja maatalous), 1927,

ilmoittamalla työtoimiston hallintoneuvoston välityksellä järjestön jäsenvaltioille

asiantuntijakonferensseissa saavutetuista tuloksista kansanterveyden ja sairausvakuutuksen alalla taloudellisina pulakausina, sairausvakuutusjärjestelmän alaisen lääkärinhoidon ja lääkeaineiden taloudellisesta käytöstä ja johtavista periaatteista parantavassa ja ehkäisevässä toiminnassa työkyvyttömyys-, vanhuus-, leski- ja jälkeenjääneiden vakuutuksessa.

Amerikan valtioiden ensimmäisen ja toisen työkonferenssin hyväksymillä päätöslauselmilla, jotka muodostavat Amerikan valtioiden välisen sosiaalivakuutuslakikoelman, hallintoneuvoston edustajien osallistumisella Amerikan valtioiden väliseen ensimmäiseen sosiaaliseen turvallisuuskonferenssiin, joka hyväksyi Santiago de Chilen julkilausuman, ohjesäännöllä, jonka hallintoneuvosto hyväksyi Amerikan valtioiden väliselle sosiaaliselle turvallisuuskonferenssille, joka oli asetettu vakinaiseksi yhteistyöelimeksi sosiaalisesta turvallisuudesta huolehtivien hallintoelinten ja laitosten välille, toimien yhteisymmärryksessä Kansainvälisen työtoimiston kanssa, ja

Kansainvälisen työtoimiston osallistumisella neuvoo-antavana elimenä sosiaalivakuutusjärjestelmien suunnitteluun eri maissa ja muilla toimenpiteillä; ja

huomioonottaen, että eräät jäsenvaltiot eivät ole ryhtyneet heidän toimivallassaan oleviin toimenpiteisiin kansan terveyden parantamiseksi laajentamalla mahdollisuuksia tarpeelliseen lääkärinhoitoon, laatimalla suunnitelmia yleisen terveydenhoidon kehittämiseksi, laajentamalla terveydenhoitoa koskevaa valistustoimintaa ja parantamalla kansan ravitsemis- ja asunto-oloja, vaikkakin näissä maissa parannus yllämainituissa suhteissa on erityisesti tarpeenvaativa ja että on erittäin suotavaa, että nämä jäsenvaltiot, niin pian kuin mahdollista, ryhtyvät tarpeellisiin toimenpiteisiin saavuttaakseen kansainvälisen minimitasen ja tämän tason kohottamiseksi; ja

huomioonottaen, että nyt on suotavaa,

että ryhdytään uusiin toimenpiteisiin lääkintähuollon kehittämiseksi ja yhtenäistämiseksi, lääkintähuollon ulottamiseksi koskemaan kaikkia työntekijöitä ja heidän perheitään, niihin luettuna maalaisväestö ja itsenäiset työntekijät, ja kohtuuttomien poikkeusten poistamiseksi, loukkaamatta kuitenkaan kenenkään oikeutta omalla kustannuksellaan ja oman valintansa mukaan järjestää itselleen tarpeellista lääkärinhoitoa; ja

huomioonottaen, että asiaa voidaan edistää määrittelemällä pääperiaatteet, joita jäsenvaltioiden on noudatettava järjestäessään lääkintähuoltoaan;

konferenssi suosittelee, että jäsenvaltiot järjestäessään lääkintähuoltoaan soveltaisivat seuraavia periaatteita niin pian kuin olosuhteet asianomaisissa maissa sen sallivat, toteuttaakseen Atlantin sopimuksen viidennen kohdan ja senjälkeen ilmoittaisivat Kansainväliselle työtoimistolle, hallitonneuvoston päätöksen mukaisesti, niistä toimenpiteistä, joihin on ryhdytty mainittujen johtavien periaatteiden soveltamiseksi.

I. Yleistä.

Lääkintähuollon pääpiirteet.

1. Lääkintähuollon tehtävänä on huolehtia siitä, että jokainen yksityinen henkilö saa tarvitsemansa lääkärin tai lääkintähuollon alalla toimivan ammatinharjoittajan antaman hoidon sekä kaiken muun sairaanhoitolaitosten tarjoaman avun:

(a) yksilön terveyden palauttamiseksi, taudin jatkuvan kehityksen ehkäisemiseksi ja hänen kärsimystensä lieventämiseksi, kun hän on sairastunut (parantava hoito); ja

(b) hänen terveytensä suojelemiseksi ja vahvistamiseksi (ehkäisevä hoito);

2. Lääkintähuollon antaman hoidon laatu ja laajuus on laissa määriteltävä.

3. Lääkintähuollon hallinnosta vastuussa olevien viranomaisten tai elinten tulee huolehtia siitä, että hoitoon oikeutetut saavat hoitoa, hankkimalla lääkäreitä ja lääkintähuollon alalla toimivia ammatinharjoittajia sekä perustamalla sairaaloita ja muita vastaavalaatuisia laitoksia.

4. Lääkintähuollon kustannukset on peitettävä kollektiivisesti säännöllisillä, määrällä aikaisilla maksuilla, jotka voivat olla sosi-

aalivakuutusmaksujen tai verojen luontoisia tai molempia.

Lääkintähuollon muodot.

5. Hoitoa on annettava joko sosiaalivakuutuksen alaisen lääkintähuollon välityksellä, täydennettynä yhteiskunnallisella huollolla sellaisten puutteenalaisten henkilöiden tarpeiden tyydyttämiseksi, joita sosiaalivakuutus ei vielä koske, tai julkisen lääkintähuollon välityksellä.

6. Kun hoitoa annetaan sosiaalivakuutuksen alaisen lääkintähuollon välityksellä:

(a) on tähän lääkintähuoltoon oikeutettu kukin vakuutettu vakuutusmaksun suorittaja, kunkin tällaisen vakuutusmaksun suorittajan vaimo tai mies ja huollettavat lapset, kaikki muut laissa tai asetuksissa määrättävät henkilöt, jotka ovat hänestä riippuvia, sekä kukin muu henkilö, joka on vakuutettu hänen puolestaan maksettujen vakuutusmaksujen perusteella;

(b) henkilöille, jotka eivät vielä ole vakuutettuja, on annettava hoitoa yhteiskunnallisen huollon välityksellä, jos he eivät kykene hankkimaan sitä omalla kustannuksellaan; ja

(c) lääkintähuolto on kustannettava vakuutettujen henkilöiden ja heidän työnantajiansa vakuutusmaksuilla sekä yleisillä varoilla.

7. Kun lääkintähuolto annetaan julkisen lääkintähuollon välityksellä:

(a) on jokainen yhteiskunnan jäsen oikeutettu kaikkeen lääkintähuollon antamaan hoitoon;

(b) lääkintähuolto on kustannettava joko varoilla, jotka on koottu progressiivisella verotuksella erikoisesti lääkintähuollon kustannuksiin tai terveydenhoidon kustannuksiin yleensä, tai muilla yleisillä varoilla.

II. Lääkintähuoltoon oikeutetut henkilöt.

Lääkintähuollon ulottaminen käsittämään koko väestön.

8. Lääkintähuollon tulee koskea kaikkia yhteiskunnan jäseniä, katsomatta siihen ovatko he ansiotyössä vai ei.

9. Kun lääkintähuolto on rajoitettu koskemaan osaa väestöstä tai määrättyä aluetta tai kun jotakin vastiketta perivää järjestel-

mää sovelletaan muissa sosiaalivakuutuksen haaroissa ja on mahdollista vähitellen ulottaa vakuutusjärjestelmä koskemaan koko väestöä tai suurinta osaa siitä, on sosiaalivakuutus asianmukainen.

10. Kun lääkintähuoltoa on tarkoitus soveltaa koko väestöön ja lääkintähuolto tahdotaan liittää yleiseen terveydenhoitoon, on julkinen lääkintähuolto asianmukainen.

Sosiaalivakuutuksen alainen lääkintähuolto.

11. Kun lääkintähuoltoa annetaan sosiaalivakuutuksen alaisen lääkintähuollon välityksellä, tulee kaikilla yhteiskunnan jäsenillä vakuutettuina henkilöinä olla oikeus lääkintähuoltoon, tai, jos he eivät itse kykene hankkimaan hoitoa, tulee heillä olla oikeus saada hoitoa asianomaisen viranomaisen kustannuksella, kunnes vakuutus on ulotettu koskemaan heitä.

12. Kaikki yhteiskunnan täysi-ikäiset jäsenet (s. o. kaikki henkilöt, jotka eivät ole lapsia 15 kohdan määritelmän mukaisesti) ovat velvollisia maksamaan vakuutusmaksuja, mikäli heidän tulonsa eivät ole alle toimeentulominimin. Vakuutusmaksunsuorittajan huollettava vaimo tai mies on vakuutettava perheenhuoltajan vakuutusmaksun perusteella, ilman että sitä tällä perusteella korotetaan.

13. Muut täysi-ikäiset henkilöt, jotka todistavat, että heidän tulonsa ovat alle toimeentulominimin, niihin luettuina avustussennauttijat, ovat oikeutettuja hoitoon kuten vakuutetut henkilöt, ja on asianomaisen viranomaisen maksettava vakuutusmaksut heidän puolestaan. Asianomaisen viranomaisen joka maassa on myös vahvistettava toimeentulominimi.

14. Kun ja niin kauan kuin täysi-ikäiset henkilöt, jotka eivät kykene maksamaan vakuutusmaksuja, eivät ole vakuutettuja 13 kohdassa mainitulla tavalla, on asianomaisen viranomaisen kustannettava heidän hoitonsa.

15. Kaikki lapset (s. o. henkilöt, jotka eivät ole täyttäneet 16 vuotta, tai vahvistettavaa korkeampaa ikää tai jotka säännöllistä ylläpitoa varten ovat riippuvia muista jatkaessaan yleisiä tai ammattiopintojaan) on vakuutettava niiden vakuutusmaksujen perusteella, jotka vakuutetut täysi-ikäiset henkilöt yleensä ovat maksaneet, tai joita on maksettu heidän puoles-

taan, ilman että lisämaksuja heidän puolestaan vaaditaan heidän vanhemmiltaan tai holhoojiltaan.

16. Kun ja niin kauan kuin lapset eivät ole vakuutettuja 15 kohdan mukaisesti syystä, että lääkintähuoltoa ei vielä ole ulotettu koko väestöön, on heidät vakuutettava niiden vakuutusmaksujen perusteella, jotka heidän isänsä tai äitinsä ovat maksaneet tai jotka on maksettu heidän puolestaan, ilman että lisävakuutusmaksuja maksetaan lasten puolesta. Lapsille, jotka eivät tällä perusteella ole oikeutettuja lääkintähuoltoon, on tarpeen vaatiessa annettava hoitoa asianomaisen viranomaisen kustannuksella.

17. Kun henkilö on vakuutettu sosiaalivakuutusjärjestelmän alaisena, joka oikeuttaa rahassa maksettaviin korvauksiin tai kun hän nauttii rahassa maksettavia korvauksia tällaisen järjestelmän alaisena, on hänet ja ne 6 kohdassa mainitut henkilöt, jotka ovat hänestä riippuvia, myös vakuutettava lääkintähuoltoa varten.

Julkinen lääkintähuolto.

18. Kun lääkintähuoltoa annetaan julkisen lääkintähuollon välityksellä, ei oikeus hoidon saamiseen ole tehtävä riippuvaksi sellaisista ehdoista, kuten verojen maksamisesta tai varallisuussuhteista, vaan tulee kaikilla yhteiskunnan jäsenillä olla samat oikeudet hoitoon.

III. Lääkintähuollon hallinto ja sen rinnastaminen yleisen terveydenhoidon kanssa.

Hoidon ulottuvaisuus.

19. Täydellistä järkipäisesti järjestettyä ehkäisevää ja parantavaa hoitoa tulee aina olla saatavissa, ja, mikäli mahdollista, rinnan yleisen terveydenhoidon kanssa.

Mahdollisuus aina saada täydellistä hoitoa.

20. Täydellistä parantavaa ja ehkäisevää hoitoa tulee olla aina ja joka paikassa saatavissa kaikille yhteiskunnan jäsenille, joita lääkintähuolto koskee, samoilla ehdoilla ja ilman mitään hallinnollista, taloudellista tai poliittista tai muuta asianomaisen terveydelle vierasta estettä.

21. Annetun hoidon tulee käsittää sekä yleislääkärin että erikoislääkärin antaman sekä sairaala- että ei-sairaalahoidon, siihen luettuna kotikäynnit, hammashoidon, sairaanhoidon kotona tai sairaalassa tai muussa sairaanhoitolaitoksessa, laillistettujen kätilöiden antaman hoidon ja muun äitiyshuollon kotona tai sairaalassa, oleskelun sairaalassa, toipilaskodissa, parantolassa tai muussa vastaavanlaatuisessa laitoksessa ja, mikäli mahdollista, tarvittavat lääkkeet ja muut lääketieteelliset ja kirurgiset välineet. niihin luettuna tekojäsenet sekä lääkintähuollon alalla toimivien, muiden laillistettujen ammatinharjoittajien antaman hoidon.

22. Kaikki hoito ja kaikki välineet tulee olla käytettävissä aina ja ilman aikarajoitusta niin kauan kuin niitä tarvitaan, riippuen niiden käyttö ainoastaan lääkärin harkinnasta ja hoidon teknillisen järjestelyn asettamista kohtuullisista rajoituksista.

23. Hoitoon oikeutettujen tulee saada hoitoa kaikissa poliklinikoissa tai hoitolaitoksissa paikkakunnalla, jossa he sattuvat olemaan kun hoito on tarpeen, joko asuinpaikkakunnallaan tai muualla sillä alueella, jonka lääkintähuolto käsittää, riippumatta jäsenyydestä jossakin vakuutuslaitoksessa, maksamattomista vakuutusmaksuista tai muista terveydelle vieraista tekijöistä.

24. Lääkintähuolto on hallintoa varten jaettava sopiviin piireihin, jotka ovat tarpeeksi suuria täydellistä ja riippumatonta lääkintähuoltoa varten keskusviranomaisen valvonnan alaisena.

25. Kun lääkintähuolto koskee ainoastaan osaa väestöstä tai sitä hoitaa eri vakuutuslaitokset tai viranomaiset, on mainittujen laitosten ja viranomaisten järjestettävä hoitoon oikeutetuille hoitoa tekemällä yhteisesti sopimuksen lääkärin ja lääkintähuollon alalla toimivien ammatinharjoittajien kanssa ja perustamalla tai ylläpitämällä yhteisesti hoitokeskuksia tai muita sairaanhoitolaitoksia, kunnes lääkintähuolto on yhtenäistetty sekä kansallisesti että paikallisesti.

26. Lääkintähuollon hallinnon on ryhdyttävä toimenpiteisiin tarpeellisen hoidon järjestämiseksi hoitoon oikeutetuille sairailoissa tai vastaavanlaatuisissa laitoksissa joko tekemällä sopimuksia olemassa olevien julkisten ja hyväksytyjen yksityisten laitosten kanssa tai perustamalla ja ylläpitämällä tarkoituksenmukaisia laitoksia.

Lääkintähuollon järkiperäinen järjestely.

27. Hoitoon oikeutetuilla tulee olla helposti saatavissa paras mahdollinen hoito lääkintähuoltojärjestelmän välityksellä, joka takaa suurimman mahdollisen säästäväisyyden ja tehokkuuden ammattikouluutukseen, henkilökuntaan, välineisiin ja muihin apuneuvoihin nähden, sekä kiinteän kosketuksen ja yhteistyön kaikkiin lääkintähuollon palveluksessa olevien lääkärin ja muiden lääkintähuollon alalla toimivien ammatinharjoittajien sekä laitosten kesken.

28. Jotta kansallinen lääkintähuolto saataisiin mahdollisimman tehokkaaksi, on välttämätöntä, että mahdollisimman suuri määrä lääkäreitä ja lääkintähuollon alalla toimivia ammatinharjoittajia täydellisesti antautuvat sen palvelukseen. Yleislääkärin, erikoislääkärin, hammaslääkärin, sairaanhoitajattarien ja muiden lääkintähuollon palveluksessa olevien ammatinharjoittajien lukumäärä on määrättävä hoitoon oikeutettujen jakautumisen ja tarpeiden mukaan.

29. Täydelliset välineet taudin toteamiseksi ja hoitamiseksi, siihen luettuna laboratorio- ja röntgenvälineet, tulee olla yleislääkärin käytettävissä, jotta paitsi yleislääkärillä tulee olla mahdollisuus potilaitaan varten saada erikoislääkäriltä neuvoja ja apua samoin kuin sairaanhoitajia, kätilöitä, apteekki- ja muuta henkilökuntaa sekä sairaalapaikkoja.

30. Täydelliset ja ajanmukaiset teknilliset välineet kaikkea erikoislääkärin käsitteä varten, siihen luettuna hammashoito, tulee olla käytettävissä. Erikoislääkärin tulee yleislääkärin välityksellä saada käyttää kaikkien sairaaloiden ja tutkimuslaitosten apuneuvoja sekä sairaanhoitajattarien apua potilaita varten, joita ei hoideta sairaalassa.

31. Näiden päämäärien saavuttamiseksi on hoitoa ensisijassa annettava yleisvastaanotolla erilaatuisissa keskuksissa, jotka ovat tehokkaassa yhteistyössä sairaaloiden kanssa.

32. Kunnes tällainen yleisvastaanotto on järjestetty sairaanhoito- tai terveydenhoitokeskuksiin ja siitä on saatu kokemuksia, tulee hoitoon oikeutettujen saada hoitoa lääkäreiltä ja muilta lääkintähuollon alalla toimivilta ammatinharjoittajilta heidän omilla vastaanotoillaan.

33. Kun lääkintähuolto koskee suurinta osaa väestöstä, on sen viranomaisen toi-

mesta, joka hoitaa lääkintähuollon hallintoa piirissä, perustettava, varustettava ja ylläpidettävä tarkoituksenmukaisia sairaanhoito- ja terveydenhoitokeskuksia 34, 35 ja 36 kohdissa mainituissa muodoissa.

34. Kun hoitomahdollisuudet eivät ole riittävät, tai kun lääkintähuoltoa järjestetäessä piirissä on jo olemassa sairaalajärjestelmä poliklinikoineen yleis- ja erikoislääkärinhoitoa varten, voidaan sairaaloita sopivasti järjestää tai muuttaa keskuksiksi, jotka antavat kaikenlaatuista hoitoa, otetaan potilaita sairaalaan tai ei, ja niitä täydentää paikallisilla sairaanhoitoasemilla yleislääkärin käsittelyä ja vastaavanlaista hoitoa varten.

35. Kun yleislääkäreitä on tarpeeksi saatavissa sairaalajärjestelmän ulkopuolella, mutta erikoislääkärit pääasiassa työskentelevät ja heidän puoleensa käännytään sairaaloissa, voi olla asianmukaista perustaa sairaanhoito- tai terveydenhoitokeskuksia yleislääkärin potilaita varten joita ei hoideta sairaalassa, ja keskittää erikoislääkärin potilaille antama hoito sairaaloihin, hoidetaan näitä sairaalassa tai ei.

36. Kun sekä yleis- että erikoislääkärinhoito on hyvin järjestetty sairaalajärjestelmän ulkopuolella, voi olla asianmukaista perustaa sairaanhoito- tai terveydenhoitokeskuksia kaikkea ei-sairaalapotilaiden yleis- ja erikoislääkärin hoitoa ja muuta vastaavanlaatuista käsittelyä varten, josta vastoin tapaukset, jotka vaativat sairaalahoitoa, on osoitettava keskuksista sairaaloihin.

37. Kun lääkintähuolto ei koske suurinta osaa väestöstä, mutta hoitoon oikeutettujen lukumäärä kuitenkin on huomattavan suuri ja mahdollisuudet saada sairaala- tai muuta hoitoa ovat riittämättömät, on vakuutuslaitoksen tai vakuutuslaitosten yhdessä perustettava sairaanhoito- tai terveydenhoitokeskuksia, jotka antavat kaikenlaatuista käsittelyä, siihen luettuna sairaalahoito keskus-sairaalassa ja, mikäli mahdollista, kuljetusvälineet; tällaiset keskuksat voivat olla tarpeen varsinkin kun vakuutetut asuvat hajallaan harvaanasutulla seudulla.

38. Kun lääkintähuolto koskee pientä aluetta, jonne ei ole mahdollista perustaa täydellistä hoitokeskusta ja jossa mahdollisuudet saada erikoislääkärin hoitoa ovat riittämättömät, voi olla asianmukaista, että vakuutuslaitos tai vakuutuslaitokset yhdessä

ylläpitävät vastaanottohuoneistoja, joissa erikoislääkärit voivat tarpeen mukaan käsitellä hoitoon oikeutettuja.

39. Kun lääkintähuolto koskee suhteellisen pientä osaa väestöstä, joka asuu alueella, jossa on laajaa yksityistä lääkärinhoitoa, voi olla asianmukaista, että lääkintähuollon palveluksessa olevat lääkärit ja lääkintähuollon alalla toimivat ammatinharjoittajat työskentelevät yhdessä vuokraamissaan, varustamissaan ja ylläpitämässään keskuksissa, joissa sekä hoitoon oikeutetut että yksityiset potilaat voivat saada hoitoa.

40. Kun lääkintähuolto koskee ainoastaan pientä lukumäärää henkilöitä, jotka asuvat hajallaan taajaväkisellä alueella, jossa on riittävästi hoitomahdollisuuksia, eikä ole mahdollista järjestää 39 kohdassa mainittua yhteistä yksityistä vastaanottoa, voivat hoitoon oikeutetut saada asianmukaista hoitoa lääkäreiltä ja lääkintähuollon alalla toimivilta ammatinharjoittajilta, jotka työskentelevät omilla vastaanotoillaan ja julkisissa tai hyväksytyissä yksityisissä sairaaloissa tai muissa vastaavanlaatuisissa laitoksissa.

41. Kiertäviä klinikoita autoissa tai lentokoneissa, jotka on varustettu ensiavun antamista, hammashoitoa, yleistutkimusta ja mahdollisesti muuta hoitoa, kuten äitiys- ja pikkulasten hoitoa varten, on järjestettävä harvaanasuttuja, etäällä kaupungeista olevia alueita varten; potilaiden kuljetus sairaanhoitokeskuksiin ja sairaaloihin on järjestettävä maksuttomaksi.

Yhteistyö yleisen terveydenhoidon kanssa.

42. Lääkintähuoltoon oikeutetuilla tulee olla oikeus kaikkeen yleiseen terveydenhoitoon, jonka tehtävänä on antaa joko koko kansalle tai eräille sen ryhmille mahdollisuuksia parantaa ja suojella terveyttään ennenkuin terveys on uhattu tai ennenkuin sen tiedetään olevan uhatun, katsomatta siihen annetaanko terveydenhoitoa lääkärin ja muiden lääkintähuollon alalla toimivien ammatinharjoittajien välityksellä tai muulla tavalla.

43. Lääkintähuollon on toimittava rinnan yleisen terveydenhoidon kanssa joko kiinteässä yhteistyössä lääkintähuoltoa antavien sosiaalivakuutuslaitosten ja yleistä terveydenhoitoa hoitavien elinten kanssa, tai yhdistämällä lääkintähuolto ja yleinen tervey-

denhoito yhdeksi ainoaksi julkiseksi lääkintähuoltojärjestelmäksi.

44. On pyrittävä järjestämään paikallisen lääkintähuolto rinnan yleisen terveydenhoidon kanssa joko perustamalla lääkintähuoltokeskuksia lähelle terveydenhoitokeskuksia tai perustamalla yhteisiä keskuksia kaikelle tai suurimmalle osalle terveydenhoitoa.

45. Lääkärien ja lääkintähuollon alalla toimivien ammatinharjoittajain, jotka ovat lääkintähuollon palveluksessa tai työskentelevät terveydenhoitokeskuksissa, tulee ottaa hoitaakseen sellaisia yleiselle terveydenhoidolle kuuluvia tehtäviä, joita sama henkilökunta hyvin voi hoitaa, kuten koululasten ja muiden ryhmien rokotus ja tutkiminen, neuvojen antaminen tuleville äideille ja äideille, joilla on pikkulapsia, sekä muu vastaavanlaatuinen hoito.

IV. Lääkintähuollon tehtävät.

46. Lääkintähuollon tulee pyrkiä antamaan parasta mahdollista hoitoa, ottamalla asianmukaisesti huomioon lääkärin ja potilaan välinen suhde ja lääkärin ammatillinen ja henkilökohtainen vastuu suojellessaan samalla sekä hoitoon oikeutettujen että hoitoa antavien ammatinharjoittajain etuja.

Lääkärin valinta ja hoidon jatkuvaisuus.

47. Hoitoon oikeutetulla tulee olla oikeus valita lääkintähuollon palveluksessa olevien yleislääkärien joukosta, kohtuullisen matkan päässä hänen kotoaan oleva lääkäri, jonka hän tahtoo hoitavan häntä jatkuvasti (perhelääkäri); hänellä tulee olla sama oikeus valita lääkäri lapsiaan varten. Samoja periaatteita on myös sovellettava hammaslääkärin valintaan nähden perhehammaslääkäriksi.

48. Kun hoitoa annetaan joko terveydenhoitokeskuksissa tai keskuksista, on hoitoon oikeutetulla oikeus valita terveydenhoitokeskus, joka on kohtuullisen matkan päässä hänen kotoaan, sekä valita itselleen ja lapsilleen lääkäri ja hammaslääkäri keskuksessa työskentelevien yleislääkärien ja hammaslääkärien keskuudesta.

49. Kun sairaanhoitokeskusta ei ole olemassa, on hoitoon oikeutetulla oikeus valita perhelääkäriänsä ja perhehammaslääkä-

rinsä niiden lääkintähuoltoon kiinnitettyjen yleislääkärien ja hammaslääkärien keskuudesta, joiden vastaanotto on kohtuullisen matkan päässä hänen kotoaan.

50. Hoitoon oikeutetulla on oikeus myöhemmin vaihtaa perhelääkäriään tai hammaslääkäriään päteville perusteilla, kuten henkilökohtaisen kosketuksen ja luottamuksen puuttuessa, ehdolla, että siitä tehdään ilmoitus määrätyn ajan kuluessa.

51. Lääkintähuollon palveluksessa olevalla yleislääkärillä tai hammaslääkärillä tulee olla oikeus vastaanottaa potilas tai kieltäytyä siitä, mutta hän ei saa vastaanottaa määrätyn maksimimäärän ylittävää määrää potilaita eikä kieltäytyä vastaanottamasta sellaisia potilaita, jotka eivät itse ole valinneet lääkäriään, vaan jotka lääkintähuolto on osoittanut hänen luokseen puoleettomilla perusteilla.

52. Erikoislääkärien ja muiden lääkintähuollon alalla toimivien ammatinharjoittajain, kuten sairaanhoitajien, kättilöiden, hierojien ja muiden antaman hoidon tulee olla saatavissa asianomaisen perhelääkärin välityksellä ja suosituksesta, jonka tulee ottaa kohtuullisessa määrässä huomioon potilaan toivomukset, jos useita erikoislääkäreitä tai muita ammattienharjoittajia kysymyksessä olevalla alalla on saatavissa sairaanhoitokeskuksessa tai kohtuullisen matkan päässä potilaan kotoa. Potilaan pyytäessä on ryhdyttävä erikoisiin toimenpiteisiin erikoislääkärin saamiseksi ilman perhelääkärin suositusta.

53. Sairaalahoittoa on annettava hoitoon oikeutetun perhelääkärin tai erikoislääkärin suosituksesta.

54. Jos sairaalahoittoa annetaan sairaanhoitokeskuksessa, johon perhelääkäri tai erikoislääkäri on kiinnitetty, on potilaan oman perhelääkärin tai hänelle osoitetun erikoislääkärin ensisijassa hoidettava häntä sairaalassa.

55. Mikäli mahdollista, on ryhdyttävä toimenpiteisiin, että sairaanhoitokeskusten yleislääkärit ja hammaslääkärit ovat tavattavissa sopimuksen mukaan.

Lääkärien ja lääkintähuollon alalla toimivien ammatinharjoittajain työehdot ja asema.

56. Lääkintähuollon palvelukseen kiinnitettyjen lääkärin ja lääkintähuollon alalla

toimivien ammatinharjoittajain työolot on järjestettävä siten, että heille taataan kohtuullinen palkka työstä, loma-ajalta ja sairaustapauksissa samoin kuin oikeus eläkkeeseen itselleen ja jälkeensijänsä, ilman että heidän ammatillisista toimintavapauttaan rajoitetaan muulla tavalla kuin asianmukaisella ammatillisella valvonnalla; työehdot eivät saa olla sellaiset, että ne ovat omiaan vähentämään asianomaisten harrastusta päätehtävänsä, joka on hoitoon oikeutettujen terveyden ylläpitäminen ja parantaminen.

57. Yleislääkäreitä, erikoislääkäreitä ja hammaslääkäreitä, jotka ovat lääkintähuollon palveluksessa, joka käsittää koko väestön tai suurimman osan siitä, voidaan kokonaan kiinnittää palvelukseen täydellä palkalla, ottamalla asianmukaisesti huomioon lomat, sairaustapaukset, vanhuus ja kuolema; tämä edellyttää kuitenkin, että lääkärikunta on asianmukaisesti edustettuna johtavassa elimessä.

58. Kun yleislääkärit tai hammaslääkärit, jotka hoitavat yksityistä praktiikkaa, osan ajastaan työskentelevät lääkintähuollon palveluksessa, jossa on tarpeellinen määrä hoitoon oikeutettuja, voi olla asianmukaista maksaa heille vahvistettu peruskorvaus vuodessa, huomioonottamalla korvaus loma-ajalta, sairaus-, vanhuus- ja kuoleman tapauksissa, sekä lisäkorvaus, mikäli sitä pidetään sopivana, jokaiselta henkilöltä tai perheeltä, joka on lääkärin tai hammaslääkärin hoidossa.

59. Erikoislääkäreille, jotka hoitavat yksityispraktiikkaa, ja jotka osan ajastaan ovat lääkintähuollon palveluksessa, johon kuuluu huomattava määrä hoitoon oikeutettuja, voidaan asianmukaisesti suorittaa korvaus, joka on suhteessa siihen aikaan, jonka he käyttävät tähän työhön (osa-aikapalkka).

60. Lääkäreille ja hammaslääkäreille, jotka harjoittavat yksityispraktiikkaa ja jotka osan ajastaan ovat lääkintähuollon palveluksessa, johon kuuluu ainoastaan pieni lukumäärä hoitoon oikeutettuja, voidaan maksaa korvaus tehdyistä palveluksista.

61. Lääkintähuollon palveluksessa olevat muut ammatinharjoittajat, jotka antavat henkilökohtaista hoitoa, voidaan kiinnittää palvelukseen täydellä palkalla, ottamalla asianmukaisesti huomioon korvaus loma-ajalta, sairaus-, vanhuus- ja kuolemantapauksissa, jota vastoin henkilöille, jotka toimittavat sairaanhoitotarvikkeita, on maksettava vahvistetun tariffin mukaan.

62. Lääkintähuollon palvelukseen kiinnitettyjen lääkärin ja muiden lääkintähuollon alalla toimivien ammatinharjoittajain työehdot tulee olla yhdenmukaiset koko maassa tai niillä alueilla, jota lääkintähuolto koskee, ja asianomaisten ammattia edustavien elinten hyväksymät; poikkeuksia voidaan myöntää vain kun eroavaisuudet hoitoon nähden niin vaativat.

63. On ryhdyttävä toimenpiteisiin, jotta hoitoon oikeutetut voisivat valittaa saadusta hoidosta sekä lääkärin ja lääkintähuollon alalla toimivat ammatinharjoittajat lääkintähuollon hallinnosta asianmukaisille valimiesoikeuksille, jotka kaikkiin asianomaisiin nähden takaavat puolueettoman ratkaisun.

64. Lääkintähuollon palveluksessa olevien lääkärin ja muiden lääkintähuollon alalla toimivien ammatinharjoittajain valvonta on uskottava elimelle, johon pääasiassa kuuluu mainittujen ammattien edustajia ja jolla on asianmukaiset valtuudet ryhtyä kurinpidollisiin toimenpiteisiin.

65. Kun 63 kohdassa mainituissa tapauksissa lääkärin tai muiden lääkintähuollon alalla toimivien ammatinharjoittajain katsotaan laiminlyöneen ammattivelvollisuutensa, valimiesoikeuden on lykättävä asia 64 kohdassa mainitulle valvontaelimelle.

Ammattitaito ja ammattikoulutus.

66. Ammattitaitoa ja ammattikoulutusta puheenaolevalla alalla on pidettävä mahdollisimman korkealla tasolla sekä pitämällä vaatimukset koulutukseen, käytännölliseen harjoitteluun ja laillistamiseen nähden korkealla tasolla että pitämällä ajan tasalla ja kehittämällä lääkintähuollon palveluksessa olevien taitoja ja tietoja.

67. Lääkäreillä, jotka on kiinnitetty lääkintähuollon palvelukseen, tulee olla tyydyttävä koulutus sosiaalisessa lääketieteessä.

68. Lääketieteen ja hammaslääketieteen opiskelijoilta on, ennenkuin heidät hyväksytään palvelukseen täysin pätevänä lääkäreinä ja hammaslääkäreinä, vaadittava, että he työskentelevät avustajalääkäreinä tervey-

denhoitokeskuksissa tai klinikoissa, varsinkin maaseudulla, kokoneiden lääkäreiden ja hammaslääkäreiden valvonnan ja ohjauksen alaisina.

69. Jokaisen lääkintähuollon palvelukseen pyrkivän lääkärin pätevyysvaatimuksena on vaadittava minimiaika avustajalääkärinä sairaalassa.

70. Lääkärit, jotka pyrkivät lääkintähuollon palvelukseen erikoislääkäreiksi, tulee esittää todistus pätevydestään puhe- naolevalla erikoisalalla.

71. Lääkintähuoltoon kiinnitettyjä lääkäreitä ja hammaslääkäreitä voidaan velvoittaa määräajaisesti osallistumaan tätä varten järjestettyihin ja hyväksyttyihin täydennyskursseihin.

72. Muilta ammatinharjoittajilta on vaadittava asianmukainen kouluutus sairaaloissa tai hoitokeskuksissa; lisäksi on täydennyskursseja järjestettävä ja lääkintähuollon palvelukseen kiinnitettyjä henkilöitä voidaan velvoittaa määräajaisesti osallistumaan näihin kursseihin.

73. Sairaaloissa, jotka ovat lääkintähuollon hallinnassa tai yhteistyössä sen kanssa, on järjestettävä asianmukaisia mahdollisuuksia opetukseen ja tutkimuksiin.

74. Ammattikasvatusta ja tieteellistä tutkimusta on edistettävä valtion avustuksella ja lainsäädäntötoimenpiteillä.

V. Lääkintähuollon kustannukset.

Sosiaalivakuutuksen alaisen lääkintähuollon kustannukset.

75. Suurin vakuutusmaksu, joka voidaan kantaa vakuutetulta henkilöltä, ei saa ylittää sellaista osaa hänen tulostaan, joka, jos se kannetaan kaikilta vakuutetuilta henkilöiltä samoilla perusteilla, antaa tulon, joka peittää lääkintähuollon todennäköiset kokonaiskustannukset, niihin luettuna kustannukset 6 kohdassa mainittujen, hänestä riippuvien henkilöiden hoidosta.

76. Vakuutetun henkilön suorittaman vakuutusmaksun tulee muodostaa niin suuren osan maksimivakuutusmaksusta, että hän vaikeuksitta voi sen suorittaa.

77. Työnantaja on velvoitettava suorittamaan osan maksimivakuutusmaksusta hänen palveluksessaan olevien henkilöiden puolesta.

78. Henkilöt, joiden tulot eivät ylitä toimeentulominimiä, on vapautettava vakuutusmaksujen suorittamisesta. Heidän puolestaan on yleisistä varoista suoritettava kohtuullisia vakuutusmaksuja, kuitenkin siten, että, kun on kysymys työntekijöistä, työnantajan on suoritettava vakuutusmaksut kokonaan tai osaksi.

79. Lääkintähuollon kulut, joita vakuutusmaksut eivät peitä, on veronmaksajain suoritettava.

80. Työnantajan on sopivalla tavalla perittävä vakuutusmaksut työntekijältään.

81. Kun jäsenyys ammatillisissa yhdistyksessä tai toimiluvan omaaminen on pakollinen johonkin itsenäisesti työskentelevien henkilöiden ryhmään nähden, voidaan yhdistys tai toimiluvan myöntänyt viranomainen velvoittaa kantamaan vakuutusmaksut kysymyksessäolevilta henkilöiltä.

82. Kansallinen tai paikallinen viranomainen voidaan velvoittaa kantamaan vakuutusmaksut itsenäisesti työskenteleviltä henkilöiltä, jotka on rekisteröity verotusta varten.

83. Kun sovelletaan sosiaalivakuutusjärjestelmää, joka maksaa korvaukset rahassa, on sekä tämän järjestelmän että lääkintähuollon alaiset maksut sopivalla tavalla kannettava yhdessä.

Julkisen lääkintähuollon kustannukset.

84. Lääkintähuollon kustannukset on peitettävä yleisillä varoilla.

85. Kun lääkintähuolto koskee koko väestöä ja kaikki terveydenhoito on yhtenäistetytyn keskus- ja paikallishallinnon alainen, on lääkintähuollon kustannukset otettava huomioon valtion menoarviossa.

86. Kun lääkintähuollolla ja yleisellä terveydenhoidolla on eri hallinto, voi olla asianmukaista kustantaa lääkintähuolto erikoisella verotuksella.

87. Erikoisverotuksella kootut varat on yksinomaan käytettävä lääkintähuollon kustannuksiin.

88. Erikoisveron tulee olla progressiivinen ja se on siten laskettava, että sen tuotto riittää lääkintähuollon kustannuksiin.

89. Henkilöt, joiden tulot eivät ylitä toimeentulominimiä, eivät ole velvollisia suorittamaan tätä veroa.

90. Erikoisvero voidaan sopivasti kantaa valtion verotusviranomaisten toimesta tai, kun valtion tuloveroa ei kanneta, kunnallisten verotusviranomaisten toimesta.

Rahastojen muodostaminen.

91. On ryhdyttävä toimenpiteisiin — paitsi säännöllisten tulolähteiden hankkimiseksi lääkintähuollon rahoittamiseksi — sosiaalisten vakuutuslaitosten varojen tai muilla tavoilla koottujen rahastojen käyttämiseksi, niiden ylimääräisten menojen peittämiseksi, jotka johtuvat lääkintähuollon laajentamisesta ja parantamisesta, varsinkin sairaaloiden ja sairaanhoitokeskusten rakentamisesta ja varustamisesta.

VI. Lääkintähuollon valvonta ja hallinto.

Terveystenhoidon yhtenäisyys ja demokraattinen valvonta.

92. Keskusviranomaisen on valvottava kaikkea lääkintähuoltoa ja yleistä terveydenhoitoa ja on sen hallinto järjestettävä terveydenhoitopiireittäin 24 kohdan mukaisesti; hoitoon oikeutettujen samoin kuin lääkäreiden ja lääkintähuollon alalla toimivien ammatinharjoittajien tulee osallistua lääkintähuollon hallintoon.

Keskushallinnon yhtenäistyttäminen.

93. Keskusviranomaisen, yhteiskunnan edustajana, tulee olla vastuussa yleisten terveydenhoitosuunnitelmien laatimisesta sekä kaiken lääkintähuollon ja yleisen terveydenhoidon valvonnasta. Viranomaisen on kuitenkin neuvoteltava ja toimittava yhteistyössä lääkäreiden ja lääkintähuollon alalla toimivien ammatinharjoittajien kanssa kaikissa ammattia koskeissa kysymyksissä ja hankittava hoitoon oikeutettujen lausunto kysymyksistä, jotka koskevat lääkintähuollon yleistä suunnittelua ja hallintoa.

94. Kun lääkintähuolto koskee koko tai suurinta osaa väestöstä ja valtion hallinnollinen keskusvirasto valvoo tai hoitaa lääkintähuollon ja yleisen terveydenhoidon hallintoa, voidaan katsoa, että tämän viraston päällikkö edustaa hoitoon oikeutettuja.

95. Valtion hallinnollisen keskusviraston tulee olla kosketuksessa hoitoon oikeutettujen kanssa neuvoa-antavien elinten välityk-

sellä, johon kuuluu kansan eri kerroksiin kuuluvien järjestöjen edustajia, kuten ammattiyhdistysten, työnantajain yhdistysten, kauppakamarien, maanviljelijäin yhdistysten, naisten yhdistysten ja lastensuojeluyhdistysten edustajia.

96. Kun lääkinhuolto koskee ainoastaan osaa väestöstä ja valtion hallinnollinen keskusvirasto valvoo kaikkea lääkintähuoltoa ja yleistä terveydenhoitoa, on vakuutettujen henkilöiden edustajien osallistuttava valvontaan, mieluummin neuvoa-antavien toimikuntain välityksellä, kaikissa lääkintähuoltoa koskeissa periaatekysymyksissä.

97. Valtion hallinnollisen keskusviraston tulee neuvotella lääkäreiden ja lääkintähuollon alalla toimivien ammatinharjoittajain edustajien kanssa, mieluummin neuvottelevien toimikuntain välityksellä, kaikista kysymyksistä, jotka koskevat lääkintähuollon palveluksessa olevien työehtoja sekä kaikista luonteeltaan ensisijassa ammatillisista kysymyksistä, varsinkin laadittaessa lakeja ja asetuksia, jotka koskevat lääkintähuollon antaman hoidon laatua, laajuutta ja ehtoja.

98. Kun lääkintähuolto koskee koko väestöä tai suurinta osaa siitä ja edustava elin valvoo tai hoitaa kaikkea lääkintähuoltoa ja yleistä terveydenhoitoa, tulee hoitoon oikeutettujen joko välillisesti tai välittömästi olla edustettuina tässä elimessä.

99. Tässä tapauksessa tulee lääkäreiden ja lääkintähuollon alalla toimivien ammatinharjoittajain olla edustettuina edustavassa elimessä, mieluummin yhtä suurella lukumäärällä kuin hoitoon oikeutetut tai valtio, asianhaaran mukaan; ammattijäsenet on asianomaisten ammattien valittava tai heidän edustajansa ehdotettava ja hallituksen nimitettävä.

100. Kun lääkintähuolto koskee koko tai suurinta osaa väestöstä ja asiantuntijajärjestö, joka on asetettu lain tai erikoisten määräysten perusteella, valvoo ja hoitaa kaikkea lääkintähuoltoa ja yleistä terveydenhoitoa, tulee tällaiseen järjestöön kuulua yhtä suuri lukumäärä lääkäreitä ja lääkintähuollon alalla toimivia ammatinharjoittajia sekä sopivia maallikoita.

101. Asiantuntijajärjestön ammattijäsenet on hallituksen nimitettävä niistä ehdokkaista, joita lääkäreiden ja lääkintähuollon alalla toimivien ammatinharjoittajain edustajat ovat ehdottaneet.

102. Edustava toimeenpaneva elin tai

asiantuntijajärjestö, joka valvoo tai hoitaa lääkintähuoltoa ja yleistä terveydenhoitoa, on hallinnosta vastuussa hallitukselle.

103. Liittovaltioissa voi edellisissä kohdissa mainittu keskusviranomaisena olla joko liittoviranomaisena tai valtion viranomaisena.

Paikallinen hallinto.

104. Lääkintähuollon ja yleisen terveydenhoidon paikallisen hallinnon tulee olla yhtenäinen tai rinnastettu piireissä, jotka tarkoitusta varten on muodostettu 24 kohdan mukaisesti, ja lääkintähuoltoa piirissä on sen elimen hoidettava tai on sitä hoidettava yhteistyössä sen elimen kanssa, joka edustaa hoitoon oikeutettuja ja johon osaksi kuuluu tai jota osaksi avustaa lääkärin ja lääkintähuollon alalla toimivien ammattinharjoittajain edustajat, jotta turvattaisiin sekä hoitoon oikeutettujen että mainittujen ammattinharjoittajain edut ja taattaisiin lääkintähuollon teknillinen tehokkuus ja lääkärin ammatillinen vapaus.

105. Kun lääkintähuolto koskee koko väestöä tai suurinta osaa piirin väestöstä, voi yksi koko piirille yhteinen viranomaisena sopivasti hoitaa kaiken lääkintähuollon ja yleisen terveydenhoidon.

106. Kun tässä tapauksessa piirin viranomaisena hoitaa lääkintähuoltoa koskevia asioita hoitoon oikeutettujen puolesta, tulee lääkärin ja lääkintähuollon alalla toimivien ammattinharjoittajain osallistua lääkintähuollon hallintaan, mieluummin asiantuntijakomiteain välityksellä, jotka nämä ammattiryhmät ovat valinneet tai piirin yleiset hallintoviranomaiset tai hallitus on nimittänyt mainituista ammanteista ehdolle pantujen henkilöiden joukosta.

107. Kun lääkintähuoltoa, joka koskee koko väestöä tai suurinta osaa terveydenhoitopiirin väestöstä, hoitaa edustava elin, tulee piirin yleisen hallintoviranomaisen, hoitoon oikeutettujen puolesta, sekä piirin lääkärin ja lääkintähuollon alalla toimivien ammattinharjoittajain olla edustettuina tässä elimessä, mieluummin tasaväkisinä.

108. Kun lääkintähuoltoa hoitavat keskusviranomaisen piiritoimistot tai edustajat, tulee piirin lääkärin ja lääkintähuollon alalla toimivien ammattinharjoittajain osallistua hallintaan mieluummin toimeenpanevien asiantuntijakomiteain välityksellä, jotka on valittu tai nimitetty 106 kohdassa mainitulla tavalla.

109. Katsomatta piirihallinnon muotoon, on viranomaisen, joka hoitaa lääkintähuoltoa, oltava pysyväisessä kosketuksessa hoitoon oikeutettujen kanssa piirissä neuvottelevien elinten välityksellä, jotka väestön eri kerroksia edustavat järjestöt ovat valinneet 95 kohdassa mainitulla tavalla.

110. Kun sosiaalivakuutuksen alainen lääkintähuolto koskee ainoastaan osaa väestöstä, on tämän lääkintähuollon hallinto uskottava edustavalle toimeenpanevälle elimelle, joka on hallitukselle vastuussa ja johon kuuluu hoitoon oikeutettujen ja lääkintähuollon palvelukseen kiinnitettyjen lääkärin ja muiden lääkintähuollon alalla toimivien ammattinharjoittajain sekä työntekijöiden edustajia.

Terveydenhoitolaitosten hallinto.

111. Lääkintähuollon omistamat ja ylläpitämät terveydenhoitolaitokset, kuten sairaanhoito- tai terveydenhoitokeskukset tai sairaalat, on hoidettava demokraattisen valvonnan alaisena, johon osallistuu lääkärikunta tai johon osallistuvat kokonaan tai pääasiassa ne lääkärit, jotka on valittu tai nimitetty, neuvoteltua lääkintähuollon palveluksessa olevien lääkärin ja lääkintähuollon alalla toimivien ammattinharjoittajain kanssa, yhteistyössä kaikkien laitoksessa työskentelevien lääkärin kanssa.

Valitusoikeus.

112. Hoitoon oikeutetuilla, lääkäreillä tai lääkintähuollon alalla toimivilla ammattinharjoittajilla, jotka ovat valittaneet 63 kohdassa mainitulle välimiesoikeudelle, on oikeus saattaa tämä välimiesoikeuden päätös riippumattoman tuomioistuimen tutkittavaksi.

113. Lääkäreillä ja lääkintähuollon alalla toimivilla ammattinharjoittajilla, joihin nähdessä 64 kohdassa mainittu valvontaviranomaisena on ryhtynyt kurinpidollisiin toimenpiteisiin, on oikeus valittaa tämän viranomaisen päätöksestä riippumattomaan tuomioistuimeen.

114. Kun 64 kohdassa mainittu valvontaviranomaisena laiminlyö ryhtyä kurinpidollisiin toimenpiteisiin asiassa, jonka välimiesoikeus on 65 kohdan mukaisesti sille alistanut, on asianosaisilla oikeus valittaa riippumattomaan tuomioistuimeen.

IV. Suositus (N:o 70), joka koskee sosiaalipolitiikan minimitasoa alueilla, jotka eivät ole itsenäisiä.

Kansainvälisen työjärjestön yleinen konferenssi,

aloitettuaan Kansainvälisen työtoimiston hallintoneuvoston kokoonkutsutuna Philadelphiassa 20 päivänä huhtikuuta 1944 kahdenkymmenennenkuudennen istuntokautensa ja

päätettyään hyväksyä erinäisiä ehdotuksia, jotka koskevat sosiaalipolitiikan minimitasoa alueilla, jotka eivät ole itsenäisiä, mikä kysymys on viidentenä kohtana istuntokauden päiväjärjestyksessä sekä

päätettyään, että nämä ehdotukset laaditaan suosituksen muotoon,

hyväksyy tänä kahdentenatoista päivänä toukokuuta 1944 seuraavan suosituksen, jonka nimenä on oleva „Suositus, joka koskee sosiaalipolitiikkaa alueilla, jotka eivät ole itsenäisiä, 1944”.

Kun väestön taloudellinen kehitys ja sosiaalinen edistyminen alueilla, jotka eivät ole itsenäisiä, on tullut yhä tärkeämmäksi kysymykseksi valtioille, jotka ovat vastuussa näiden alueiden hallinnosta;

kun Kansainvälinen työjärjestö on alusta lähtien pyrkinyt auttamaan hallituksia, työnantajia ja työntekijöitä tämän päämäärän saavuttamiseksi; ja

kun Atlantin sopimuksen allekirjoittajat ovat lausuneet toivomuksen „aikaansaada täydellinen yhteistyö kaikkien kansojen kesken taloudellisella alalla tarkoituksella turvata kaikille paremmat työolot, taloudellisen edistyksen ja sosiaalisen turvallisuuden”, ja

kun Kansainvälisen työjärjestön konferenssi 5 päivänä marraskuuta 1941 hyväksymällänsä päätöslauselmalla kannatti tätä Atlantin sopimuksen periaatetta ja takasi Kansainvälisen työjärjestön täydellisen yhteistyön sen toimeenpanossa; ja

kun Kansainvälinen työjärjestö on eri aikoina hyväksynyt useita sopimuksia ja suosituksia, jotka koskevat elinehtoja ja työoloja alueilla, jotka eivät ole itsenäisiä, sekä työjärjestön perussäännön 35 artiklan

mukaisesti edistänyt yleisluontoisten sopimusten ja suositusten soveltamista näillä alueilla; ja

kun väestön hyvinvointiin ja edistykseen alueilla, jotka eivät ole itsenäisiä, vaikuttaa sekä näiden alueiden ja muun maailman väliset taloudelliset suhteet että ne toimenpiteet, joihin ryhdytään kysymyksessä olevilla alueilla;

kun on suotavaa vahvistaa sosiaalipolitiikan pääperiaatteet alueilla, jotka eivät ole itsenäisiä, ja ryhtyä toimenpiteisiin hyväksytyn kansainvälisen minimitason soveltamiseksi tällaisilla alueilla ja tämän tason kohottamiseksi yllämainittujen päämäärien saavuttamiseksi;

konferenssi suosittelee seuraavaa:

1. Kansainvälisen työjärjestön kunkin jäsenvaltion tulee ryhtyä toimenpiteisiin tai soveltaa toimenpiteitä, jotka ovat sen toimivallassa, väestön hyvinvoinnin ja kehityksen edistämiseksi alueilla, jotka eivät ole itsenäisiä, soveltamalla tehokkaalla tavalla tämän suosituksen liitteen I osassa mainittuja yleisiä periaatteita.

2. Järjestön kunkin jäsenvaltion, joka on vastuussa alueista, jotka eivät ole itsenäisiä, tulee ryhtyä sen toimivallassa oleviin toimenpiteisiin turvatakseen, että tämän suosituksen liitteen II osassa mainittua minimitasoa tehokkaalla tavalla sovelletaan jokaisella tällaisella alueella, ja varsinkin on jäsenvaltion esitettävä tämä suositus asianomaiselle viranomaiselle tai asianomaisille viranomaisille, liitteen II osassa mainitun minimitason toteuttamiseksi jokaisella tällaisella alueella.

3. Kunkin jäsenvaltion tulee, jos se hyväksyy tämän suosituksen, ilmoittaa Kansainvälisen työtoimiston johtajalle liitteen I osassa esitettyjä yleisiä periaatteita koskevan hyväksymisensä. Jäsenvaltion tulee myös mahdollisimman pian ilmoittaa työtoimiston johtajalle niitä toimenpiteitä koskevista yksityiskohdista, joihin on ryhdytty liitteen II osassa mainitun minimitason toteuttamiseksi kullakin alueella, joka ei ole itsenäinen, ja josta kysymyksessäoleva jäsenvaltio on vastuussa. Sen jälkeen tulee

jäsenvaltion, Kansainvälisen työtoimiston hallintoneuvoston päätöksen mukaisesti, määräaikaaisesti ilmoittaa Kansainväliselle työtoimistolle niistä toimenpiteistä, joihin on ryhdytty suosituksen soveltamiseksi.

4. Tämän suosituksen liitteen II osassa mainittua tasoa on pidettävä minimitasona, mikä ei rajoita eikä muuta Kansainvälisen työjärjestön jäsenvaltion, järjestön perussäännöstä tai jäsenvaltion ratifioimista sopimuksista johtuvia velvollisuuksia soveltaa korkeampaa tasoa, eikä sitä missään tapauksessa ole siten tulkittava tai sovellettava, että se vähentää voimassa olevan lainsäädännön myöntämää suojelua kysymyksessä oleviin työntekijöihin nähden.

Liite.

I osa. Yleiset periaatteet.

1 Artikla.

1. Poliittikan, jota on tarkoitus soveltaa alueilla, jotka eivät ole itsenäisiä, tulee ensisijassa tarkoittaa tällaisten alueiden väestön hyvinvointia ja kehitystä ja herättää heissä halua sosiaaliseen edistykseen.

2. Yleinen politiikka on suunniteltava ottamalla asianmukaisesti huomioon sen vaikutus väestön hyvinvointiin alueilla, jotka eivät ole itsenäisiä.

2 Artikla.

1. Taloudellisen kehityksen edistämiseksi ja perustuksen laskemiseksi täten sosiaaliselle edistykselle, on ryhdyttävä toimenpiteisiin kansainvälisellä, paikallisella, kansallisella tai alueellisella pohjalla taloudellisen kehityksen tukemiseksi rahataloudellisesti ja teknillisesti alueilla, jotka eivät ole itsenäisiä, paikallisen hallinnon valvonnan alaisena, tavalla, joka suojelee väestön etuja.

2. Kaikkien julkisten viranomaisten politiikan päämääränä tulee olla huolehtia siitä, että on riittävästi varoja käytettävissä mainittuun tarkoitukseen ehdoilla, jotka takaavat väestölle alueilla, jotka eivät ole itsenäisiä, täydet edut tällaisesta kehityksestä.

3. Erityisissä tapauksissa on ryhdyttävä kansainvälisiin, paikallisiin tai kansallisiin toimenpiteisiin sellaisten kauppaehtojen saamiseksi, jotka takaavat tyydyttävän elintason päävientituotteiden tuottajille alueilla, jotka eivät ole itsenäisiä.

3 Artikla.

On ryhdyttävä kaikkiin sopiviin kansainvälisiin, paikallisiin, kansallisiin tai alueellisiin toimenpiteisiin parannusten aikaansaamiseksi yleisessä terveydenhoidossa, asuntokysymyksessä, kansan ravitsemisessa, opetustoimessa, lasten huollossa, naisten asemassa, työehdoissa, palkannauttijain ja itsenäisten tuottajien palkoissa, muuttavien työntekijäin suojelussa, sosiaalisessa turvallisuudessa, julkisessa hallinnossa ja tuotanto-oloissa yleensä. Näihin toimenpiteisiin tulee sisältyä asianmukainen kauppapolitiikka niissä maissa, joista alueet, jotka eivät ole itsenäisiä, ovat riippuvaisia.

4 Artikla.

Kaikkiin mahdollisiin toimenpiteisiin on ryhdyttävä väestön osallistumiseksi tehokkaalla tavalla alueilla, jotka eivät ole itsenäisiä, sosiaalista edistystä tarkoittavien toimenpiteiden suunnitteluun ja toimeenpanoon, mieluummin väestön valitsemien edustajien välityksellä, kun se on asianmukaista ja mahdollista.

II osa. Minimitaso.

1 osa. Orjuus.

5 Artikla.

Päämäärän saavuttamiseksi, vapaa työvoima vapaassa maailmassa, vahvistetaan periaate, että orjakauppa ja orjuus kaikissa muodoissaan on kiellettävä ja sitä vastaan taisteltava tehokkaalla tavalla kaikilla alueilla, jotka eivät ole itsenäisiä.

2 osa. Oopiumi.

6 Artikla.

1. Koska oopiumin käyttö voi koitua vaaraksi väestön terveydelle, työkyvylle ja yleiselle hyvinvoinnille alueilla, jotka eivät ole itsenäisiä, vahvistetaan periaate, että oopiumin ja muiden vaarallisten huumausainesten kauppa on ankarasti säännösteltävä tavalla, joka täysin turvaa työntekijäin edut.

2. On harkittava kysymystä oopiumin polton kieltämisestä ja hallituksen oopiumimonopolin lakkauttamisesta kaikilla alueilla, jotka eivät ole itsenäisiä ja joissa oopiumin poltto on vielä sallittu.

3 osa. Pakollinen työ tai työvelvollisuus.

7 Artikla.

1. Pakollinen työ tai työvelvollisuus, joka mahdollisesti on otettu käyttöön nykyisen sodan vaatimissa poikkeuksellisissa oloissa, on kokonaan lakkautettava mahdollisimman lyhyen ajan kuluessa. Sillä välin on ryhdyttävä toimenpiteisiin vapaaehtoisen työvoiman tarjonnan lisäämiseksi alueilla, jotka eivät ole itsenäisiä.

2. Pakollinen työ tai työvelvollisuus kaikissa muodoissaan on lakkautettava mahdollisimman lyhyen ajan kuluessa.

3. Kun pakollinen työ tai työvelvollisuus on käytännössä väliaikaisena ja poikkeuksellisenä toimenpiteenä alueilla, jotka eivät ole itsenäisiä, on otettava huomioon pakollista työtä koskevassa sopimuksessa, 1930, mainitut ehdot ja takeet. Missään tapauksessa ei ole sallittava yksityisten työnantajain käyttää pakollista työtä tai työvelvollisuutta, katsomatta siihen työskentelevätkö he valtion kanssa tekemänsä sopimuksen perusteella vai ei.

4. On harkittava mahdollisuutta kumota tai peruuttaa mahdollisesti myönnetty poikkeukset pakollista työtä koskevan sopimuksen, 1930, määräysten soveltamisesta alueilla, jotka eivät ole itsenäisiä.

5. On harkittava pakollista työtä koskevan sopimuksen, 1930, soveltamista alueilla, jotka eivät ole itsenäisiä, ja joissa sellaista pakollista työtä tai työvelvollisuutta voi esiintyä, ja joissa sopimus ei vielä ole voimassa.

6. Jäsenvaltioiden, jotka ovat vastuussa alueista, jotka eivät ole itsenäisiä, ja joissa pakollista työtä tai työvelvollisuutta voi esiintyä ja jotka eivät ole ratifioineet pakollista työtä koskevaa sopimusta, on harkittava mahdollisuutta ratifioida tämä sopimus.

8 Artikla.

Välillisen työhön pakoittamisen ehkäisemiseksi on harkittava niiden periaatteiden soveltamista, jotka esitetään suosituksessa, joka koskee pakollista työtä (välillinen työhön pakoittaminen), 1930.

4 osa. Työntekijäin työhönottaminen.

9 Artikla.

1. Sosiaalipolitiikan tarkoituksena tulee olla lakkauttaa työntekijäin pakollinen työ-

hönottaminen ja korvata tämä järjestelmällä, joka, vaikkakin se perustuu työvoiman vapaaehtoiseen tarjontaan hallituksen valvonnan alaisten vapaiden toimistojen välityksellä, huolehtii lääkärintarkastuksesta, kuljetuksesta, ravinnosta, majoituksesta ja tarjoaa kaikki ne edut, jotka voimassaolevan järjestelmän mukaan kuuluvat työntekijöille.

2. Kunnes on laadittu uusia ehdotuksia menetelmistä työvoiman hankkimiseksi ja tarkoituksella nopeasti siirtyä soveltamaan suunniteltuja uusia menetelmiä, on harkittava niiden määräysten soveltamista, jotka sisältävät suosituksen pestauksen lakkauttamiseksi, 1936.

10 Artikla.

1. On harkittava mahdollisuutta soveltaa sopimusta, joka koskee alkuasukastyöntekijäin työhönottamista, 1936, alueilla, jotka eivät ole itsenäisiä, ja joissa tällaista työhönottamista voi esiintyä ja joissa sopimus ei vielä ole voimassa.

2. Jäsenvaltioiden, jotka ovat vastuussa alueista, jotka eivät ole itsenäisiä, ja joissa työhönottamista voi esiintyä ja jotka eivät ole ratifioineet sopimusta, joka koskee alkuasukastyöntekijäin pestausta, 1936, on harkittava mahdollisuutta ratifioida tämä sopimus.

5 osa. Eri laatuiset työsopimukset.

11 Artikla.

1. Sosiaalipolitiikan päämääränä tulee olla säännöstellä pitkäaikaista työskentelyä ottamalla käyttöön kirjalliset sopimukset niissä tapauksissa, jolloin tällaisia sopimuksia vaaditaan työsopimuksia koskevan sopimuksen (alkuasukastyöntekijät), 1939, määräysten mukaan.

2. On harkittava kysymystä työsopimuksia koskevan sopimuksen, 1939 (alkuasukastyöntekijät) soveltamista niillä alueilla, jotka eivät ole itsenäisiä ja joissa pitkäaikaisia työsopimuksia voi esiintyä ja joissa sopimus ei ole vielä voimassa.

3. Valtioiden, jotka ovat vastuussa alueista, jotka eivät ole itsenäisiä, ja joissa pitkäaikaisia työsopimuksia voi esiintyä ja jotka eivät vielä ole ratifioineet sopimusta, joka koskee työsopimuksia (alkuasukastyöntekijät), 1939, on harkittava mahdollisuutta ratifioida tämä sopimus.

12 Artikla.

Työsopimuksen mukaisen työskentelyajan rajoittamiseksi täsmällisellä tavalla, on harkittava mahdollisuutta soveltaa työsopimuksia koskevan suosituksen (alkuasukas-työntekijät), 1939, määräyksiä.

13 Artikla.

1. On ryhdyttävä asianmukaisiin toimenpiteisiin työvoiman kysynnän ja tarjonnan saattamiseksi tasapainoon alueilla, joissa on välttämätöntä tilapäisesti jossakin määrin pitää työssä työntekijöitä, samoin kuin tilapäisen työvoiman vähemmän suotavan kokoontumisen ehkäisemiseksi paikkakunnille, joissa työmahdollisuudet ovat epävarmoja.

2. On harkittava toimenpiteitä, kuten lyhytaikaisten työsopimusten tekemistä, työtilaisuuksien turvaamiseksi mahdollisimman suurelle määrälle työntekijöitä, joita säännöllisesti on saatavissa näillä paikkakunnilla.

14 Artikla.

1. Työntekijäin käytöstä tai taitoa koskevien subjektiivisten merkintöjen tekeminen työkortteihin tai työkirjoihin, jotka työntekijän on lain mukaan pidettävä mukanaan, on kiellettävä.

2. Työkorttien tai työkirjain käyttöä on säännösteltävä, jotta estettäisiin niiden käyttö uhkaus- ja pakkokeinona työssä.

15 Artikla.

Kun naimisissa oleva mies työskentelee omassa maassaan, mutta huomattavan matkan päässä kodistaan, on asianomaisen viranomaisen, mikäli se on mahdollista, annettava hänelle tilaisuus ottaa mukaansa vaimonsa ja perheensä, jos hän sitä haluaa.

6 osa. Rangaistusseuraamukset.

16 Artikla.

1. Sosiaalipolitiikan päämääränä tulee olla poistaa rangaistusseuraamukset työsopimuksen rikkomisesta, rangaistusseuraamuksia koskevan sopimuksen (alkuasukas-työntekijät), 1939, 1 artiklassa mainitulla tavalla.

2. On harkittava rangaistusseuraamuksia koskevan sopimuksen (alkuasukastyöntekijät), 1939, soveltamista alueilla, jotka eivät ole itsenäisiä, ja joissa voi esiintyä rangaistusseuraamuksia ja joissa sopimus ei ole vielä voimassa.

3. Valtioiden, jotka ovat vastuussa alueista, jotka eivät ole itsenäisiä ja joissa rangaistusseuraamuksia voi esiintyä ja jotka eivät vielä ole ratifioineet sopimusta, joka koskee rangaistusseuraamuksia (alkuasukas-työntekijät), 1939, on harkittava mahdollisuutta ratifioida tämä sopimus.

7 osa. Lasten ja nuorten henkilöiden pitäminen työssä.

17 Artikla.

1. Alueilla, jotka eivät ole itsenäisiä, on ryhdyttävä asianmukaisiin toimenpiteisiin paikallisten olosuhteiden sallimassa laajuudessa opetustoimen, ammattikasvatuksen ja oppilaskasvatuksen kehittämiseksi, tarkoituksella poistaa lasten ja nuorten henkilöiden lukutaidottomuus ja valmistaa heitä tehokkaalla tavalla hyödyllistä ammattia varten.

2. Jotta lapset voisivat käyttää hyväkseen tarjolla olevia opetusmahdollisuuksia ja jotta näitä mahdollisuuksia ei rajoittaisi lapsityövoiman kysyntä, on oppivelvollisuudessa olevien henkilöiden pitäminen työssä kiellettävä alueilla, joissa suurimmalla osalla kouluiässä olevia lapsia on tyydyttävät mahdollisuudet saada opetusta.

18 Artikla.

1. Lapsia alle kahdentoista ikävuoden saadaan pitää vain kevyessä maatalous- tai kotitaloustyössä taloudessa, jossa ainoastaan työnantajan perheenjäsenet työskentelevät, tai kevyessä maataloustyössä, jota paikallinen yhteiskunta hoitaa kollektiivisesti. Tätä ikärajaa on asteittain korotettava oppivelvollisuuden päättymisiän mukaan.

2. Kun lasten siirto työnantajan perheeseen on tavan mukaan sallittu, on siirron ja työskentelyn ehtoja tarkasti säännösteltävä ja valvottava, riippumatta siitä ovatko lapset yli tai alle kahdentoista vuoden. Tällaisten siirtojen asteittainen lakkauttaminen tulee olla sosiaalipolitiikan päämääränä kaikilla alueilla, jotka eivät ole itsenäisiä.

19 Artikla.

Lapsia alle viidentoista vuoden ei saa pitää työssä missään teollisuusyrityksessä tai sen haarayrityksessä.

20 Artikla.

Lapsia alle viidentoista vuoden ei saa pitää työssä aluksilla.

21 Artikla.

1. Nuoria henkilöitä alle kuudentoista vuoden ei saa pitää maanalaisissa töissä kaivoksissa.

2. Kuusitoista, mutta ei kahdeksatoista vuotta täyttäneitä nuoria henkilöitä saadaan pitää maanalaisissa töissä kaivoksissa ainoastaan kun esitetystä lääkärintodistuksesta ilmenee, että asianomainen on sopiva tällaiseen työhön ja lääkärintodistuksen on antanut asianomaisen viranomaisen hyväksymä lääkäri.

22 Artikla.

1. Kahdeksatoista vuotta nuorempaa henkilöä ei saa pitää työssä hiilenkantajana tai lämmittäjänä aluksilla.

2. Kun hiilenkantajaa tai lämmittäjää tarvitaan satamassa, jossa on saatavissa vain kahdeksatoista vuotta nuorempia henkilöitä, voidaan tällaisia nuoria henkilöitä ottaa työhön ehdolla, että tarvittavan hiilenkantajan tai lämmittäjän paikalle otetaan kaksi nuorta henkilöä. Näiden henkilöiden tulee olla vähintään kuudentoista vuoden ikäisiä.

3. Tämän artiklan määräyksiä ei kuitenkaan sovelleta:

- a) nuoriin henkilöihin, jotka työskentelevät aluksilla, joita pääasiassa kuljetetaan muulla tavalla kuin höyryllä;
- b) vähintään kuudentoista vuoden ikäisiin nuoriin henkilöihin, joita, senjälkeen kuin heidän fyysillinen kelpoisuutensa työhön on lääkärintarkastuksessa todettu, voidaan käyttää hiilenkantajina tai lämmittäjinä aluksilla, joita yksinomaan käytetään rannikkoliikenteessä.

23 Artikla.

18 (1), 19 ja 20 artiklain määräyksiä ei sovelleta asianomaisen viranomaisen hyväksymään ja sen valvonnan alaiseen työhön, jota suorittavat lapset tai nuoret henkilöt hyväksytyissä valtion tai yksityisissä teknillisissä kouluissa, koululaivoissa tai harjoituslaivoissa, joissa on määrätty oppikursit ja oppilaiden harjoittelu- ja oppilaanoloaika on kohtuullisella tavalla rajoitettu.

24 Artikla.

1. Kun on kysymyksessä epäterveellinen, vaarallinen tai raskas työ, on joko vahvistettava korkeampi minimi-ikä kuin mikä on vahvistettu 18 (1) ja 19 artikloissa tai työhön pääsyn minimi-ikä ja asianmukaisen korkeamman iän välillä olevien lasten työaika on säännösteltävä erikoismääräyksillä tai on ryhdyttävä muihin erityisiin suojelutoimenpiteisiin.

2. Erityisiin toimenpiteisiin on ryhdyttävä lasten suojelemiseksi, joiden sallitaan ryhtyä työhön kotinsa ulkopuolella.

25 Artikla.

1. Nuoria henkilöitä alle kahdeksatoista vuoden ei saa pitää työssä yöllä missään teollisuusyrityksessä tai sen haarayrityksessä.

2. Nuoria henkilöitä, jotka ovat täyttäneet kuusitoista vuotta, voidaan kuitenkin pitää työssä yöllä asianomaisen viranomaisen tarkoin määrittelemissä, poikkeuksellisissa tapauksissa.

26 Artikla.

1. Nuoria henkilöitä alle kahdeksatoista vuoden saadaan pitää työssä aluksella kun esitetystä lääkärintodistuksesta ilmenee, että asianomainen on sopiva tällaiseen työhön ja lääkärintodistuksen on antanut asianomaisen viranomaisen hyväksymä lääkäri.

2. Pakottavissa tapauksissa voi asianomainen viranomainen sallia, että kahdeksatoista vuotta nuorempi henkilö ryhtyy palvelukseen aluksella ilman että hän on ollut lääkärintarkastuksessa ehdolla, että tällainen tarkastus toimitetaan työnantajan kustannuksella ensimmäisessä satamassa, johon alus poikkeaa sekä, mikäli lääkärintodistus ei ole tyydyttävä, nuori henkilö työnantajan kustannuksella palautetaan matkustajana satamaan tai paikkaan, josta hänet otettiin työhön, tai kotipaikkakunnalle, jos tämä on lähempänä.

27 Artikla.

Laadittaessa opetussuunnitelmia silmälläpitäen kunnallisten yhdyskuntien taloudellisia ja sosiaalisia tarpeita, on otettava huomioon ammattikasvatusta koskevassa suosituksessa, 1939, esitetyt periaatteet siinä määrin kuin niitä voidaan soveltaa paikallisiin olosuhteisiin.

28 Artikla.

On asetettava hallinnollisia elimiä tai virkailijoita avustamaan tämän osan määräysten soveltamisessa. Nämä hallinnolliset elimet tai virkailijat on asetettava emämaassa tai muissa itsenäisissä maissa sovellettujen perusteiden mukaisesti.

8 osa. Naisten pitäminen työssä.

29 Artikla.

Asianomaisten viranomaisten sosiaalipoliitiikan päämääränä tulee olla, ottamalla huomioon paikalliset olosuhteet, ryhtyä asianmukaisiin toimenpiteisiin, jotta naisille taattaisiin mahdollisuudet yleis- ja ammat-
tiopetukseen sekä työhönpääsyyn, suojelu terveydelle vahingollisessa työssä sekä suojelu taloudellisen tai muun väärinkäytöksen varalta, siihen luettuna äitiyssuojelu, sekä oikeudenmukainen ja miesten kanssa tasa-arvoinen kohtelu palkkaan ja muihin työehtoihin nähden.

30 Artikla.

On ryhdyttävä kaikkiin mahdollisiin toimenpiteisiin naisten sosiaalisen ja taloudellisen aseman parantamiseksi kaikilla alueilla, jotka eivät ole itsenäisiä, ja joissa joko lain tai tavan nojalla naista pidetään asemassa, jota voidaan pitää orjuutena.

31 Artikla.

1. On ryhdyttävä toimenpiteisiin äitiyssuojelun aikaansaamiseksi niin pian kuin mahdollista teollisissa ja kaupallisissa yrityksissä työskenteleville naisille.

2. Tässä suhteessa tulee päämääränä olla soveltaa, paikallisten olosuhteiden vaatimin muutoksin, sopimuksen määräyksiä, joka koskee naisten pitämistä työssä, 1919, ennen ja jälkeen synnytyksen ja varsinkin seuraavia periaatteita:

- a) oikeus olla poissa työstä ennen ja jälkeen synnytyksen;
- b) oikeus lääkärihoitoon ja taloudelliseen avustukseen tänä poissaoloaikana.

32 Artikla.

1. Naisia ei saa pitää yötyössä teollisuusyrityksessä tai sen haarayrityksessä.

2. Naisia voidaan kuitenkin pitää yötyössä:

- a) kun työ koskee raaka-aineita tai käsit-

telynalaisia tuotteita, jotka nopeasti pilaantuvat; ja

b) erityisten vaikeuksien sattuessa jossakin yrityksessä, joita on ollut mahdoton edeltäkäs arvata, ja jotka eivät ole luonteeltaan toistuvia.

3. Yötyökielto voidaan myös peruuttaa kun vakavassa pakkotilassa yleinen etu sitä vaatii.

4. Tämän artiklan määräyksiä ei sovelleta naisiin, jotka ovat johtavissa, vastuunalaisissa asemissa eivätkä tavallisesti suorita ruumiillista työtä.

33 Artikla.

1. Naisia ei saa pitää maanlaisissa töissä kaivoksissa.

2. Asianomainen viranomainen voi kuitenkin myöntää poikkeuksia yllämainitusta kiellostä:

a) naisiin nähden, jotka ovat johtavassa asemassa ja jotka eivät suorita ruumiillista työtä;

b) naisiin nähden terveydenhoito- ja huoltotehtävissä;

c) naisiin nähden, jotka opintoaikanaan harjoittelua varten työskentelevät kaivoksen maanlaisissa osissa; ja

d) kaikkiin naisiin nähden, jotka tilapäisesti ovat kaivoksen maanlaisissa osissa muissa tehtävissä kuin ruumiillisessa työssä.

34 Artikla.

Niiden toimenpiteiden soveltamiseksi, jotka koskevat naisten työskentelyä, taloudellista asemaa ja hyvinvointia, on käytettävä naisneuvonantajia kysymyksissä, jotka erikoisesti koskevat naisia. Naisneuvonantajat on, mikäli mahdollista, otettava paikallisen väestön keskuudesta.

9 osa. Palkkaus.

35 Artikla.

1. Elintason kohottamista on pidettävä päämääränä suunniteltaessa taloudellista kehitystä.

2. On ryhdyttävä kaikkiin mahdollisiin, paikallisten olosuhteiden sallimiin toimenpiteisiin, virallisten tutkimusten vahvistaman minimielintason takaamiseksi itsenäisille tuottajille ja palkannauttijoin sekä mahdollisuuden antamiseksi heille parantaa tätä elintasoja omilla ponnistuksillaan.

3. Sellaisissa taloudellisissa yrityksissä, jotka vaativat työntekijää oleskelemaan poissa kotipaikkakunnaltaan, on otettava huomioon työntekijän perheen säännölliset tarpeet.

4. Kun jonkun alueen työvoimaa väliaikaisesti käytetään toisella alueella, on ryhdyttävä toimenpiteisiin, jotka helpottavat työntekijäin osapalkan ja säästöjen lähettämistä työskentelyalueelta alueelle, joka on antanut työvoiman.

5. Kun työntekijät ja heidän perheensä muuttavat alueelta, jossa elinkustannukset ovat huokeat, kalliimmalle alueelle, on otettava huomioon muutosta aiheutuvat kohonneet elinkustannukset.

6. Palkan maksaminen kokonaan tai osaksi alkoholin tai muiden väkijuomien muodossa työntekijäin suorittamista palveluksista on kiellettävä.

36 Artikla.

Kaikissa julkisissa töissä, riippumatta siitä suoritetaanko ne välittömästi julkisen viranomaisen toimesta tai suoritetaanko ne julkisen viranomaisen ja työnantajan välillä tehdyn sopimuksen nojalla, eivät palkat eivätkä yleiset työehdot saa olla huonompia kuin käytännössä olevat palkat ja työehdot ja on ne, mikäli mahdollista, vahvistettava neuvoteltua asianomaisten työnantaja- ja työntekijäjärjestöjen kanssa.

10 osa. Terveystenhoito- ja asunto-olot sekä sosiaalinen turvallisuus.

37 Artikla.

1. Kaikkiin mahdollisiin toimenpiteisiin on ryhdyttävä kansan terveyden parantamiseksi laajentamalla lääkintähuoltoa, kehittämällä yleisiä terveydenhoitosuunnitelmia, valvomalla kulkutauteja ja tarttuvia tautia, jotka ovat vallalla trooppisilla alueilla, jotka eivät ole itsenäisiä, ja ryhtymällä asianmukaisiin toimenpiteisiin niiden vastustamiseksi terveydenhoidollisella valistus-toiminnalla sekä parantamalla ravitsemis- ja asunto-oloja.

2. On ryhdyttävä kaikkiin mahdollisiin toimenpiteisiin kansan ravinnontarpeen toteuttamiseksi ravintotutkimuksilla, ravitsemistason parantamiseksi ja näiden tutkimusten osoittaman elintarvepolitiikan noudattamiseksi. On perustettava kansallisia elimiä kansan ravitsemiskysymyksiä varten

ja niille annettava asianmukaiset määrärahat ja valtuudet.

3. Asianomainen viranomainen on vastuussa tyydyttävien asunto-olojen aikaansaamisesta. Yleisenä päämääränä on antaa työntekijöille, jotka säännöllisesti ovat riippuvaisia palkasta, mahdollisuus saada tyydyttäviä asuntoja, jotka eivät ole työnantajan omaisuutta.

4. Kun yritys, joka pitää työssä työntekijöitä, sijaitsee alueella, jossa ei ole saatavissa tyydyttäviä asuntoja, on yritys velvollinen hankkimaan asuntoja kohtuullisilla ehdoilla. Asianomaisen viranomaisen on tällöin vahvistettava asuntojen minimitaso ja tarkasti valvottava, että tätä tasoa ylläpidetään. Asianomaisen viranomaisen on myöskin vahvistettava työntekijälle kuuluvat oikeudet, kun hänen on muutettava asunnostaan erotessaan työstä, ja ryhdyttävä kaikkiin välttämättömiin toimenpiteisiin näiden oikeuksien turvaamiseksi.

38 Artikla.

Ottamalla huomioon paikalliset olosuhteet, on ryhdyttävä toimenpiteisiin sairaiden ylläpitämiseksi ja hoitamiseksi sekä vanhojen ja työkyvyttömiä henkilöiden ja huollettavien jälkeenjääneiden huoltamiseksi.

39 Artikla.

1. Laissa on määrättävä korvauksen myöntämisestä työntekijöille työssä sattuneen tapaturman aiheuttamasta työkyvyttömyydestä, samoin kuin heidän huollettaville jälkeenjääneilleen, kun tapaturma on johtanut kuolemaan, sekä lääkärin hoidon antamisesta tällaisissa tapaturmissa loukkaantuneille henkilöille.

2. Lainsäädäntöä, joka koskee korvausta työtapaturmista, on sovellettava kaikkiin työntekijöihin, toimihenkilöihin ja oppilaisiin, jotka ovat työssä aluksella tai teollisuus-, kauppa- tai maatalousyrityksissä.

3. Poikkeuksia voidaan kuitenkin myöntää:

- a) henkilöihin nähden, jotka suorittavat tilapäisiä töitä, jotka eivät ole yhteydessä työnantajan yrityksen kanssa;
- b) kotityöntekijöihin nähden;
- c) työnantajan perheenjäseniin nähden, jotka yksinomaan työskentelevät hänen hyväkseen ja elävät hänen taloudessaan;
- d) muiden kuin ruumiillisen työn teki-

jöihin nähden, joiden palkka ylittää laissa vahvistetun rajan.

40 Artikla.

1. Korvausta on maksettava työntekijöille ammattitaudin aiheuttaman työkyvyttömyyden johdosta tai, ammattitaudin aiheuttaman kuolemantapauksen johdosta, heidän huollettaville jälkeenjääneilleen, työntekijäin tapaturmakorvausta koskevien yleisten periaatteiden mukaisesti.

2. Tällainen korvaus voidaan kuitenkin rajoittaa tärkeimpiin ammattitauteihin kysymyksessäolevalla alueella.

11 osa. Ihonväriin ja uskontunnustukseen perustuvan erilaisen kohtelun ja muiden diskriminatooristen toimenpiteiden kieltäminen.

41 Artikla.

1. Jokaisessa maassa tulee laissa annettujen, työehtoja koskevien määräysten taata kaikille työntekijöille, jotka laillisesti asuvat ja työskentelevät siellä, samanlaisen kohtelun taloudellisessa suhteessa.

2. Työntekijäin erilainen kohtelu rodun, ihonvärin, uskontunnustuksen tai heimosihteiden perusteella, mitä tulee heidän pääsyynsä julkiseen tai yksityiseen työhön, on kiellettävä.

3. On ryhdyttävä kaikkiin paikallisissa oloissa mahdollisiin toimenpiteisiin yhdenvertaisen kohtelun aikaansaamiseksi työhönottamiseen nähden, järjestämällä ammattikasvatusmahdollisuuksia, vastustamalla erilaisen kohtelun soveltamista solmittaessa kollektiivisopimuksia tai ammattiyhdistyksen jäsenyyden perusteella, sekä muilla asianmukaisilla keinoilla.

12 osa. Ammattientarkastus.

42 Artikla.

1. Ammattientarkastus on järjestettävä alueilla, missä sellaista tarkastusta ei vielä ole olemassa. Ammattientarkastajien on toimitettava tarkastuksia lyhyin väliajoin.

2. Tarkastajilla ei saa olla välillistä eikä välitöntä etua heidän tarkastuksensa alaisista yrityksistä.

3. Työntekijöille ja heidän edustajilleen on annettava tilaisuus vapaasti asettua yhteyteen tarkastajien kanssa.

13 osa. Työnantaja- ja työntekijäjärjestöt.

43 Artikla.

1. Työnantajille ja työntekijöille on asianmukaisilla toimenpiteillä turvattava samanlainen oikeus perustaa yhdistyksiä laillista tarkoitusta varten.

2. On ryhdyttävä kaikkiin mahdollisiin toimenpiteisiin tilaisuuden antamiseksi työnantaja- ja työntekijäjärjestöjen edustajille osallistua perustettaessa elintä työriitojen sovittamiseksi ja ratkaisemiseksi, vahvistettaessa minimipalkkoja ja järjestettäessä ammattientarkastusta. Kun edustavia työntekijäjärjestöjä ei ole olemassa, on asianomaisten viranomaisen määrättävä sopivia henkilöitä neuvottelemaan työntekijäin puolesta sekä neuvoin ja ohjein avustamaan työntekijäjärjestöjen perustamisen alkuvaiheita.

3. On ryhdyttävä toimenpiteisiin oikeuksien antamiseksi asianomaisia työntekijöitä edustaville ammattiyhdistyksille työehtosopimusten solmimiseksi yksityisten työnantajien tai työnantajajärjestöjen kanssa.

44 Artikla.

1. Niin pian kuin mahdollista on perustettava elin työnantajien ja työntekijäin välisten työriitojen ratkaisemiseksi.

2. Asianomaisten työnantajain ja työntekijäin edustajille, niihin luettuna asianomaisten järjestöjen edustajat, jos niitä on olemassa, on, mikäli mahdollista, annettava tilaisuus osallistua tämän elimen toimintaan sillä tavalla ja siinä laajuudessa kuin asianomainen viranomainen määrää, kuitenkin joka tapauksessa tasaväkisinä ja samoilla ehdoilla.

14 osa. Osuustoiminnalliset järjestöt.

45 Artikla.

1. Asianomaisten viranomaisten taloudelliseen suunnitelmaan alueilla, jotka eivät ole itsenäisiä, tulee sisältyä osuustoiminnallisten yhdistysten avustaminen ja kehittäminen, niihin luettuna työntekijäin osuustoiminnalliset järjestöt terveydenhoidon, asunto-olojen ja opetustoimen parantamiseksi, ja tätä tarkoittavien toimenpiteiden tulee käsittää rahallisen avustuksen aina kun se on asianmukaista.

2. Tätä tarkoitusta varten on harkittava:

a) asianmukaisen ja soveltamiseen nähden yksinkertaisen ja pieniä kustannuksia vaativan lainsäädännön hyväksymistä, joka käsittää osuustoiminnan kaikki muodot;

b) erityisten viranomaisten asettamista edistämään ja valvomaan osuustoiminnallisten järjestöjen kehitystä ja osuustoiminnallisen kasvatuksen edistämistä.

3. Osuustoiminnallisten järjestöjen tulee, mikäli se on asianmukaista, olla tehokkaalla tavalla edustettuina julkisissa hallinnoissa ja komiteoissa, jotka koskevat järjestöjen toimintaa.

15 osa. Määritelmät ja sovellutusala.

46 Artikla.

Suosituksen liitteen tässä osassa tarkoitetaan:

(a) sanalla „maataloudellinen yritys” kaikkia yrityksessä suoritettavia työmenetelmiä yrityksen maataloustuotteiden säilyttämiseksi ja jakamiseksi, mikäli ei ole asianmukaista pitää näitä toimia teollisuusyrityksen osana;

(b) sanalla „kaupallinen yritys”

i) liikeyrityksiä ja toimistoja, niihin luetuina yritykset, joiden toiminta kokonaan tai pääasiassa koskee ostoja, myyntejä, jakoa, vakuutusta, tavarain hoitoa, lainojen välitystä tai muita tehtäviä ja palveluksia;

ii) laitoksia vanhojen henkilöiden, työkyvyttömiä, sairaiden, puutteenalaisten tai mielisairaiden käsittelyä tai hoitoa varten;

iii) hotelleja, ravintoloita, täysihoteloita, kerhoja, kahviloita ja muita ravitsemisliikkeitä;

iv) teattereita ja julkisia huvittelupaikkoja; sekä

v) kaikkia yrityksiä, jotka ovat verrattavissa edellä i), ii), iii) ja iv) alakohdissa lueteltuihin;

(c) sanalla „teollisuusyritys”:

i) yrityksiä, joissa tuotteita valmistetaan, muutetaan, puhdistetaan, korjataan, koristellaan, viimeistellään, valmistetaan myyntiä varten, rikotaan tai hajoitetaan tai joissa raaka-aineita muutetaan toisiin muotoihin, tähän luetuina laivanrakennusyritykset sekä yritykset, jotka tuottavat, muuntavat tai siirtävät sähkövoimaa, kaasua ja muuta käyttövoimaa, yrityksiä veden

puhdistusta tai jakamista tai lämmitystä varten;

ii) yrityksiä, jotka suorittavat seuraavia rakennus-, uusimis-, kunnossapito-, korjaus-, muuntamis- tai purkamistöitä: rakennukset, rautatiet, raitiotiet, lentosatamat, satamat, satama-altaat, telakat, suojelulaitteet virtavettä tai merta vastaan, kanavat, laitteet sisävesi-, meri- tai lentoliikennettä varten, tiet, tunnelit, sillat, maasillat, likaviemärit, laskuviemärit, kaivot, kastelu- tai kuivauslaitteet, kaukoyhteyslaitteet (puhelin, lennätin, radio), laitteet kaasun tai sähkövoiman tuottamista tai jakamista varten, öljyjohdot, laitteet veden jakamista varten sekä yritykset, jotka suorittavat muita vastaavanlaatuista töitä tai näiden töiden valmistus- tai perustöitä;

iii) kaivoksia, kivilouhoksia ja muita yrityksiä mineraalien irroittamiseksi maasta;

iv) yrityksiä, jotka tarkoittavat matkustajien ja tavarain kuljetusta, paitsi käsin kuljetus, mikäli näitä yrityksiä ei pidetä maataloudellisen tai kaupallisen yrityksen osana;

d) sanalla „maataloudellinen yritys”, „kaupallinen yritys” ja „teollisuusyritys” sekä julkisia että yksityisiä yrityksiä;

e) sanalla „alus” kaikenlaatuista aluksia, joita käytetään kuljetukseen meritse, riippumatta ovatko ne yksityisen tai valtion, lukuunottamatta sotalaivoja; tulkittaessa voidaan ulkopuolelle jättää alukset, jotka ovat määrättyä tonnilukua pienemmät ja joiden miehistö on määrättyä lukumäärää pienempi;

f) sanalla „yö” vähintään yksitoista perättäistä tuntia käsittävän ajanjakson; kuitenkin voidaan troopillisissa maissa, joissa työ on keskeytetty keskellä päivää, yöaika lyhentää, jos sitä korvaava lepoaika myönnetään päivällä;

d) sanalla „minimi-ikä” todennäköistä minimi-ikää, kun ei ole vahvistettuja tietoja syntymäajasta.

47 Artikla.

Asianomainen viranomainen voi jättää tämän liitteen tämän osan määräysten sovellutuksen ulkopuolelle yritykset tai alukset, joita niiden laadun ja suuruuden perusteella ei voida tarpeellisen tehokkaasti valvoa.

V. Suositus (N:o 71), joka koskee työtilaisuuksien järjestämistä siirtymä kautena sodasta rauhaan.

Kansainvälisen työjärjestön yleinen konferenssi,

aloitettuaan Kansainvälisen työtoimiston hallintoneuvoston kokoonkutsutuksena Philadelphiassa 20 päivänä huhtikuuta 1944 kahdennenkymmenennenkuudennen istuntokautensa ja

päätettyään hyväksyä erinäisiä ehdotuksia, jotka koskevat työtilaisuuksien järjestämistä siirtymä kautena sodasta rauhaan, mikä kysymys on kolmantena kohtana istuntokauden päiväjärjestyksessä sekä

päätettyään, että nämä esitykset laaditaan suosituksen muotoon,

hyväksyy tänä kahdentenatoista päivänä toukokuuta 1944 seuraavan suosituksen, jonka nimenä on oleva „Suositus, joka koskee työtilaisuuksia (siirtymä kautena sodasta rauhaan), 1944”.

Huomioonottaen, että täystyöllisyyden aikaansaaminen väestön elintärkeiden tarpeiden tyydyttämiseksi ja elintason kohottamiseksi koko maailmassa on Kansainvälisen työjärjestön päätehtävä;

huomioonottaen, että täystyöllisyyden aikaansaamiseksi, on välttämätöntä täydentää niitä taloudellisia toimenpiteitä, jotka luovat työtilaisuuksia, tehokkaalla järjestelyllä, joka auttaa työnantajia saamaan parhaiten sopivia työntekijöitä ja työntekijöitä saamaan heille parhaiten sopivaa työtä, ja joka yleensä tekee mahdolliseksi aina tarpeen vaatiessa hankkia ja tyydyttävällä tavalla jakaa ammattitaitoinen työvoima tuotantoelämän eri alojen ja eri paikkakuntien kesken;

huomioonottaen, että siirtymä kautena sodasta rauhaan työtilaisuuksien laadussa ja laajuudessa tapahtuvat muutokset vaativat erityisiä toimenpiteitä, varsinkin sellaisten sotaväestä kotiutettujen, sotateollisuudesta vapautettujen ja kaikkien niiden henkilöiden jälleensijoittamiseksi siviilityöhön, joiden aikaisempi työ on keskeytynyt sodan johdosta, vihollisen toimenpiteiden tai viholliseen tai vihollisen vallanalaisiin viranomaisiin kohdistuvien vastarintatoimenpi-

teiden johdosta, jotta kysymyksessään olevat henkilöt voisivat viipymättä saada heille parhaiten sopivaa työtä;

konferenssi suosittelee, että jäsenvaltiot soveltaisivat seuraavia yleisiä periaatteita ja, ottamalla asianmukaisesti huomioon eri maiden olosuhteet, harkitsisivat ehdotuksia näiden periaatteiden soveltamiseksi sekä ilmoittaisivat Kansainväliselle työtoimistolle, hallintoneuvoston päätöksen mukaisesti, niistä toimenpiteistä, joihin tässä suhteessa on ryhdytty.

Yleiset periaatteet.

I. Jokaisen hallituksen tulee koota kaikki tarpeelliset tiedot työvoiman tarjonnasta tai odotetusta tarjonnasta sekä mahdollisista tulevista työtilaisuuksista, jotta kaikki työtä haluavat henkilöt mahdollisimman nopeasti voisivat palata entiseen työhönsä tai heidät voitaisiin sijoittaa muuhun sopivaan työhön.

II. Sotaväestä ja vastaavanlaatuudesta palveluksesta kotiuttamista, sotavankien, karkoitettujen ja muiden kotimaasta poivietujen henkilöiden kotiinpalauttamista suunniteltaessa on mahdollisimman suurta huomiota kiinnitettävä kuhunkin yksilöön ja hänen mahdollisuuteensa tyydyttävällä tavalla sijoittua jälleen siviilielämään.

III. Yhteistyössä työnantaja- ja työntekijäjärjestöjen kanssa on laadittava kansallisia suunnitelmia teollisuuden saattamiseksi rauhanaikaiselle kannalle ja ryhdyttävä muihin asianmukaisiin toimenpiteisiin, jotta mahdollisimman nopeasti saavutettaisiin täystyöllisyys tarvittavien tavaroiden tuottamiseksi.

IV. Järjestettäessä täystyöllisyyttä sekä siirtymä kautena sodasta rauhaan että sitä seuraavana aikana, on asianomaisten julkisten viranomaisten sekä työnantaja- ja työntekijäjärjestöjen kehoitettava työnantajia, jotka hakevat työntekijöitä ja työntekijöitä, jotka hakevat työtä, mahdollisimman suuressa määrässä käyttämään julkista työnvälitystä.

V. Hallitusten on mahdollisimman suuressa määrässä ylläpidettävä työnhakijoita varten julkista ammatinneuvontaa tarkoituksella auttaa heitä löytämään mahdollisimman sopivaa työtä.

VI. Ammattikasvatusta ja uudelleenkuulutusta tarkoittavat suunnitelmat on laadittava niin laajalla pohjalla kuin mahdollista niiden työntekijäin tarpeita silmälläpitäen, jotka palaavat entiseen työhönsä tai joille hankitaan uutta työtä.

VII. Hallitusten on yhdessä työnantaja- ja työntekijäjärjestöjen kanssa, laadittava täydellisiä suunnitelmia, jotka koskevat teollisuuden sijoitusta ja taloudellisen toiminnan eri muotoja eri paikkakunnilla, tarkoituksella välttää suuria työntekijäin muuttoa paikkakunnalta toiselle ja estää paikallista työttömyyttä joillakin alueilla. Hallitusten on myös ryhdyttävä toimenpiteisiin helpottaakseen työvoiman tarpeellista liikkuvaisuutta sekä ammatillisesti että maantieteellisesti.

VIII. On ryhdyttävä toimenpiteisiin mahdollisimman laajan ammatikasvatuksen antamiseksi siirtymä kautena nuorisolle ja nuorille työntekijöille, jotka sodan vuoksi eivät ole voineet aloittaa tai päättää ammattiopin-tojaan. Toimenpiteisiin on myös ryhdyttävä nuorten henkilöiden opetuksen ja terveydenhoidon järjestämiseksi.

IX. Naistyövoiman uudelleen sijoittamisen talouselämän eri aloille kaikissa maissa on toimitettava soveltamalla täydellisen tasa-arvoisuuden periaatetta naisten ja miesten työhönpääsymahdollisuuksiin nähdessä asianomaisten henkilökohtaisten ansioiden, taidon ja kokemuksen perusteella. Toimenpiteisiin on myös ryhdyttävä palkan määrittämiseksi työn perusteella sukupuoleen katsomatta.

X. Osittain työkykyisille työntekijöille, katsomatta siihen mikä on syynä heidän työkykynsä alenemiseen, on annettava täydet mahdollisuudet saada erityistä ammatinneuvontaa, ammatikasvatusta ja uudelleenkuulutusta sekä hyödyllistä työtä.

XI. Teollisuuksissa ja ammateissa, joissa työskentely on epäsäännöllistä, on ryhdyttävä toimenpiteisiin työvoiman täydellistä hyväksikäyttöä varten.

Soveltamistavat.

I. Ennakkotietojen kerääminen.

1. Hallitusten on ryhdyttävä toimenpiteisiin mahdollisimman täydellisten ja ajan-kohtaisten tietojen keräämiseksi ja hyväksikäyttämiseksi seuraavista kysymyksistä:

a) sotaväessä ja vastaavanlaatuisessa palveluksessa olevista henkilöistä ja, mikäli mahdollista, myös henkilöistä, joiden aikaisempi työ on keskeytynyt joko vihollisen toimenpiteiden tai viholliseen tai vihollisen vallanalaisiin viranomaisiin kohdistuneiden vastarintatoimenpiteiden johdosta, näiden henkilöiden lukumäärästä, kouluutuksesta, aikaisemmasta toimesta, entisestä ja nykyisestä ammattitaidosta ja toivomuksista tulevan ammatin suhteen;

b) niistä työntekijöistä, joiden on vaihdettava ammattia siirtymä kautena sodasta rauhaan, heidän lukumäärästään, jakaantumisestaan eri paikkakunnille ja eri ammatialueille, sukupuolesta, ammattitaidosta ja toivomuksista ammatin suhteen; ja

c) niiden vanhempien työntekijäin, naisten ja nuorten henkilöiden lukumäärästä ja jakaantumisesta, jotka sodan aiheuttamien poikkeuksellisten olojen päätyttyä todennäköisesti tulevat jättämään ansiotyön samoin kuin niiden nuorten henkilöiden lukumäärästä, jotka todennäköisesti tulevat hakemaan työtä koulunkäynnin päätyttyä.

2. 1) Ennen sodan päättymistä on toimeenpantava laaja tutkimus odotettavissa olevasta työvoiman tarpeesta, joka osoittaa suurempien teollisuuksien työvoiman todennäköisen tarpeen sekä kokonaisuudessaan että tärkeimpiin ammattiryhmiin nähden.

2) Kun hallinnollisella viranomaisella on käytettävissään tällaisia tietoja, on ne annettava niiden viranomaisten käytettäväksi, jotka ensisijassa ovat vastuussa työvoiman tarjontaa ja kysyntää koskevien ennakkotietojen kokoamisesta ja hyväksikäyttämisestä.

3) Työvoiman kysyntää koskevan aineiston tulee varsinkin osoittaa:

a) työvoiman kysynnän todennäköisen pienenemisen, joka johtuu sotatarviketuotannon lopettamisesta;

b) sotaväen ja sen apujärjestöjen lukumäärän todennäköisen supistamisen vihollisuuksien päätyttyä;

c) työvoiman todennäköiset paikalliset

vaihtelut ja muutokset teollisuuksissa tai yrityksissä, jotka joko välittömästi tai määrätyn siirtymäkauden jälkeen jatkavat työskentelyään rauhanajan tarpeita silmälläpitäen;

d) todennäköisen työvoiman kysynnän niissä teollisuuksissa, jotka rauhanajan tarpeiden tyydyttämistä silmälläpitäen tulevat laajentumaan, varsinkin teollisuuksissa, joiden tuotanto on tärkeä työntekijäin elintason kohottamiseksi, sekä lisäksi työvoiman tarpeen yleisissä töissä, niihin luettuna sekä säännöllisesti esiintyvät työt että varatyöt, jotka on suunniteltu työtilaisuuksien lisäämiseksi taloudellisina lamakausina; sekä

e) todennäköinen työvoiman kysyntä tärkeimmissä teollisuuksissa ja ammateissa täystyöllisyyden vallitessa.

3. Asianomaisten viranomaisten on jatkuvasti tarkkailtava työvoiman tarjontaa ja kysyntää eri paikkakunnilla tarkoituksella todeta sodan vaikutukset ja vihollisuuksien lopettamisen todennäköinen vaikutus työtalanteeseen näillä paikkakunnilla.

4. Jäsenvaltioiden on yhteistoimin kootava 1 kohdan a), b) ja c) alakohdissa mainittuja tietoja henkilöistä, jotka akselivaltain hyökkäyksen johdosta on siirretty pois kotimaastaan. Jokaisen hallituksen tulee antaa tällaisia tietoja toisten jäsenvaltioiden kansalaisista, jotka asuvat sen alueella, akselivaltain alueella, tai akselivaltain miehittämällä alueella, ja jotka odottavat kotiinpalauttamista, niissäkin tapauksissa, jolloin saatavissa olevat tiedot ovat yleisluontoisia.

II. Sotavoimien saattaminen rauhan kannalle.

5. On järjestettävä ja ylläpidettävä läheinen kosketus työnvälityksen ja niiden viranomaisten kesken, jotka ovat vastuussa sotavoimien ja sen apujärjestöjen saattamisesta rauhan kannalle sekä sotavankien ja karkoitettujen henkilöiden kotiinpalauttamisesta, jotta kysymyksessäolevat naiset ja miehet niin pian kuin mahdollista voitaisiin sijoittaa jälleen työhön.

6. 1) Rauhan kannalle saattaminen on toimitettava selvästi julkilausuttujen periaatteiden mukaan, jotka on saatettava julkisuuteen ja yleisön tietoon helpotajuisella tavalla.

2) Rauhan kannalle saatettaessa, mikä yleensä on toimitettava niin nopeasti kuin

sotilaalliset näkökohdat ja liikennemahdollisuudet sen sallivat, on otettava huomioon:

a) että kotiuttamista säännösteltäessä on suotavaa, että vältetään kotiutettujen miesten ja naisten liian suurta kerääntymistä paikkakunnalle, jossa ei ole mahdollisuuksia antaa heille työtä tai ammattikasvatusta; ja

b) että on suotavaa, että henkilöt, jotka ovat jälleenrakennustöille välttämättömät, kotiutetaan kiireellisesti siinä määrin kuin on tarpeen.

7. 1) On ryhdyttävä toimenpiteisiin — siinä määrin kuin sodanjälkeiset muuttuneet olosuhteet sen sallivat — sellaisten työntekijäin sijoittamiseksi heidän entiseen työhönsä, joiden säännöllinen työskentely on keskeytynyt liikekannallepanon, vihollisen toiminnan tai viholliseen tai vihollisen vallanalaisiin viranomaisiin kohdistuvien vastarintatoimenpiteiden johdosta.

2) Kysymyksessäoleville miehille ja naisille on valtion toimenpiteillä ja työehtosopimuksilla taattava mahdollisimman hyvät työ- ja ylenemismahdollisuudet asianomaisten pätevyyden mukaan.

3) Työntekijöille, jotka voivat menettää työpaikkansa näiden toimenpiteiden johdosta, on heti hankittava muuta työtä.

8. Uudelleen työhönsijoittamista suunniteltaessa on kiireellisesti otettava harkittavaksi — niissä tapauksissa, jolloin asianomaisella tulevaisuudessa on mahdollisuus täten ansaita toimeentulonsa — kysymys kohtuullisen raha- tai muun avustuksen myöntämisestä, jotta kotiutetut ammattitaitoiset henkilöt voisivat sijoittua tai palata maatalouteen tai vapaisiin ammatteihin tai ryhtyä muuhun itsenäiseen työhön.

III. Elinkeinoelämän saattaminen rauhan aikaiselle kannalle.

9. 1) Jokaisen hallituksen tulee, yhdessä työnantaja- ja työntekijäjärjestöjen kanssa, laatia suunnitelmia elinkeinoelämän saattamiseksi rauhanaikaiselle kannalle tarkoituksella helpottaa tuotannon saattamista jälleenrakennuskautena nopeasti ja ilman häiriöitä sodan aikaisista oloista rauhanajan vaatimuksia vastaavaksi, ottamalla huomioon sodan hävittämien maiden kiireelliset tarpeet ja silmälläpitäen täystyöllisyyden aikaansaamista niin pian kuin mahdollista. Kaikki aineisto, joka koskee tuotannon saattamista rauhanaikaiselle kannalle, on

asetettava niiden viranomaisten käytettäväksi, joiden tehtävänä on ennakotietojen kerääminen työvoiman tarjonnasta ja kysynnästä.

2) Työnantaja- ja työntekijäjärjestöjä on kehoitettava yhteistyöhön tarkoituksella laatia eri teollisuuksia ja paikkakuntia koskevia suunnitelmia, jotka helpottaisivat sota-aikaisen tuotannon saattamista rauhanajaiselle kannalle tavalla, joka pitää työttömyyden siirtymä kautena niin pienenä kuin mahdollista.

10. 1) Kunkin hallituksen on, mikäli mahdollista, ennen sodan päättymistä, päätettävä valtion omistamien sotatarveteollisuuksien ja varusteiden sekä ylijäämavarustojen käytöstä rauhanaikana.

2) Erikoista huomiota on kiinnitettävä sellaisten yritysten ja varusteiden vapauttamiseen, joita kiireellisesti tarvitaan rauhanajan tuotantoa tai ammattikasvatusta varten.

3) Yleensä kun kulutustarpeet on tyydyttämättä, ei tehtaita, varusteita ja raaka-aineita ole hävitettävä tai jätettävä käyttämättä kun niitä voidaan käyttää tavaroiden tuottamiseen, jotka voidaan myydä kohtuullisilla hinnoilla, ehdolla, että kysyntä vastaa täystyöllisyyttä.

11. Kunkin hallituksen tulee, vahvistaessaan perusteet ja menettelyn sota-aikaisten hankintasopimusten purkamiseksi tai tarkistamiseksi, erikoisesti harkita mahdollisuuksia pitää kysymyksessä olevat työntekijät työssä, hankkia heille nopeasti uusia työpaikkoja tai suotuisia työtilaisuuksia muilla paikkakunnilla. Hallitusten on myös huolehdittava siitä, että päättäneitä hankintasopimuksia koskevat riidat nopeasti ratkaistaan, jotta hankkijain asiaankuulumattomat taloudelliset vaikeudet eivät häiritse työskentelyä. Kuitenkaan ei nykyään miehityksessä maissa olevien hankkijain, jotka ovat vapaaehtoisesti työskennelleet vihollisen hyväksi, tule hyötyä näistä toimenpiteistä.

12. 1) On ryhdyttävä toimenpiteisiin, jotta hallinnolliset viranomaiset ilmoittavat mahdollisimman aikaisin työnvälitykselle ja asianomaisille yrityksille kaikista niistä asianhaaroista, jotka voivat antaa aihetta erottamiseen tai tuotannon supistukseen.

2) Hankintaviranomaisten on ilmoitettava hankkijoille sekä kotimaassa että ulkomailla ja työnvälitykselle niin aikaisin kuin mah-

dollista sotilastilausten peruutuksista. Nämä ilmoitukset on kaikissa tapauksissa annettava vähintään kahta viikkoa aikaisemmin.

3) Työnantajain on annettava työnvälitykselle vähintään kahta viikkoa aikaisemmin ilmoitus suunnitelluista erottamisista, kun erottaminen koskee määrättyä lukumäärää suurempaa määrää työntekijöitä, jotta työnvälitys voisi osoittaa kysymyksessä olevat työntekijät muihin töihin.

4) Työnantajain on vähintään kahta viikkoa aikaisemmin ilmoitettava työnvälitykselle suunnitelluista, tilapäisistä lomauttamisista, jotka koskevat määrättyä lukumäärää suurempaa määrää työntekijöitä. Samalla on ilmoitettava tällaisten lomauttamisten todennäköinen pituus, jotta työnvälitys voisi hankkia näille työntekijöille tilapäistä työtä yleisissä töissä tai yksityisissä yrityksissä tai antaa meille mahdollisuuden ammattiopetukseen. Työnantajain on myös mikäli mahdollista, ilmoitettava näille työntekijöille tällaisen lomauttamisen todennäköinen pituus.

IV. Työn ja työntekijäin välitys.

13. 1) Työvoiman välityksen yleisiin töihin ja yksityisiin yrityksiin, joiden tuotannosta vähintään 75 % on julkisten viranomaisten tilauksia, tulee tapahtua julkisen työnvälityksen kautta.

2) On harkittava suotavuutta velvoittaa työnantajat määrättyissä teollisuuksissa tai paikkakunnilla ottamaan työntekijänsä työnvälityksen kautta, tarkoituksella helpottaa työtilaisuuksien järjestämistä.

3) Työnantajia on kehoitettava ennakolta ilmoittamaan työvoiman tarpeestaan työnvälitykselle.

14. Henkilöt, jotka hakevat työtä valtion avustamisissa töissä sekä henkilöt, jotka pyrkivät valtion avustamille ammattikasvatuskursseille, tai jotka hakevat matkakorvausta samoin kuin henkilöt, jotka hakevat työttömyyskorvausta tai -avustusta, on rekisteröitävä työnvälitystoimistossa.

15. Erityisesti on pyrittävä järjestämään sotapalveluksesta kotiutetuille ja sotatarviketeollisuuden palveluksessa olleille työntekijöille mahdollisimman sopivaa, heidän työkykyään vastaavaa työtä, ottamalla, mikäli mahdollista, huomioon heidän sodan aikana hankkimansa ammattitaito.

16. Viranomaisten, ja varsinkin työnvälityksen, on yhteistyössä työnantaja- ja työntekijäjärjestöjen kanssa, huolehdittava siitä, että sekä työnantajat että työntekijät mahdollisimman suuressa määrässä käyttävät hyväkseen työnvälitystä.

V. Ammatinneuvonta.

17. On kiireellisesti otettava harkittavaksi kysymys ammatinneuvonnan menetelmien ja muotojen kehittämisestä silmälläpitäen täysi-ikäisiä työntekijöitä.

18. Pitkinä työttömyyskausina on ammatinneuvontamahdollisuuksien käyttäminen asetettava ehdoksi jatkuvan työttömyysavustuksen tai työttömyysvakuutuskorvauksen saamiselle.

19. Asianomaisten viranomaisten on, yhteistyössä asianomaisten yksityisten elinten kanssa, kehitettävä ja ylläpidettävä ammatinneuvontaa antavan henkilökunnan ammattikasvatusta.

VI. Ammattikasvatus- ja uudelleenkouluutusohjelmat.

20. Niiden tietojen pohjalla, jotka koskevat työvoiman tarjontaa ja kysyntää sodan jälkeisenä aikana, on jokaisen hallituksen läheisessä yhteistyössä työnantaja- ja työntekijäjärjestöjen kanssa laadittava ammattikasvatus- ja uudelleenkouluutussuunnitelmia, jotka vastaavat talouselämän sodanjälkeisiä tarpeita, ottamalla huomioon muutokset ammattitaitoon nähden eri teollisuusyksiköissä.

21. On ryhdyttävä kaikkiin mahdollisiin toimenpiteisiin työvoiman liikkuvaisuuden helpottamiseksi, jotta työvoiman tarjonta voidaan sovittaa vastaamaan nykyistä ja tulevaa työvoiman kysyntää.

22. Ammattikasvatus- ja uudelleenkouluutusohjelmia on laajennettava ja sovellettava niiden sotaväestä kotiutettujen henkilöiden, erotettujen sotateollisuustyöntekijäin ja kaikkien niiden henkilöiden tarpeita silmälläpitäen, joiden aikaisempi työ on keskeytynyt vihollisen toimenpiteiden tai viholliseen tai vihollisen vallan alaisiin viranomaisiin kohdistuneiden vastarintatoimenpiteiden johdosta. Erityistä huomiota on kiinnitettävä mahdollisuuteen toimeenpanemalla ammattikursseja hankkia kysymyksensäoleville henkilöille pysyvä työpaikka.

23. Oppilaskasvatuksen ohella on ryhdyttävä järjestelmällisiin toimenpiteisiin työntekijäin ammattikasvatusta, uudelleenkouluutusta ja jatkokouluutusta varten, silmälläpitäen sodan jälkeisiä tarpeita ammattitaitoisen työvoiman kasvattamiseen ja lisäämiseen nähden.

24. Henkilöille, jotka nauttivat ammatinopetusta, on tarpeen vaatiessa maksettava korvausta tai avustusta, joka kannustaa heitä alkamaan ja jatkamaan ammattiopintoja ja joka on riittävä kohtuullisen elintason ylläpitämiseen.

25. Miehille ja naisille, joiden korkeampi ammattikasvatus ja opinnot ovat estyneet tai keskeytyneet joko sota- tai siviilipalvelun vuoksi, vihollisen toimenpiteiden tai viholliseen tai vihollisen vallan alaisiin viranomaisiin kohdistuneiden vastarintatoimenpiteiden johdosta, on annettava mahdollisuus aloittaa, jatkaa tai täydentää ammattikasvatustaan tai opintojaan, mikäli he edelleen tähän kykenevät. Opintoaikana on heille maksettava avustusta.

26. 1) Päteviä ammattiopettajia ja ohjaajia, jotka sodan aikana ovat olleet muussa työssä, on kehoitettava mahdollisimman pian palaamaan entiseen ammattiinsa.

2) Kertauskurssuja on tarpeen vaatiessa järjestettävä:

a) ammattiopettajille, jotka ryhtyvät hoitamaan entistä ammattiaan pitemmän poisaolon jälkeen; ja

b) uusien opetusmenetelmien ja uuden tekniikan opettamiseksi.

3) Uusia ammattiopettajia on myös kouluutettava siinä määrin kuin ammattikasvatuksen ja uudelleenkouluutuksen laajentaminen vaatii.

4) Jäsenvaltioiden tulee tarpeen vaatiessa olla yhteistyössä ammattikasvatukseen ja uudelleenkouluutuksen elvyttämiseksi ja laajentamiseksi m. m. seuraavissa suhteissa:

a) ammattiopettajien kouluuttamiseksi toisessa maassa toimintaa varten heidän kotimaassaan sellaisen laajemman ammattitaidon ja ammattikouluutuksen hankkimiseksi, jota ei ole tarjolla omassa maassa;

b) lainaamalla kokeneita ammattiopettajia ja ohjaajia toisesta maasta toiseen ammattiopetushenkilökunnan puutteen poistamiseksi tai teollisuuden uusien vaatimusten tyydyttämiseksi;

c) sellaisten jäsenvaltioiden kansalaisten auttamiseksi palaamaan kotimaahan, jotka oleskelevat vieraan jäsenvaltion alueella, ja jotka ovat päteviä antamaan ammattiope-
tusta kotimaassaan; ja

d) käsikirjojen ja muiden opetusvälineiden hankkimiseksi ammattikasvatusta var-
ten.

27) Ammattikasvatus ja uudelleenkoulu-
tus on yhdenmukaistutettava jokaisessa
maassa, sen eri alueilla ja paikkakunnilla
ja saatettava läheiseen kosketukseen amma-
tinneuvonnan, työnvälityksen sekä työnan-
taja- ja työntekijäjärjestöjen antaman am-
mattikasvatuksen kanssa.

VII. Työvoiman paikallinen liikkuvaisuus.

28. Työvoiman tarpeellisen liikkuvai-
suden helpottamiseksi tulee työnvälityksen
ryhtyä toimenpiteisiin niiden esteiden pois-
tamiseksi, jotka haittaavat työvoiman siir-
toa alueelta toiselle. Työnvälityksen tulee
auttaa työntekijäin muutttoa alueille, joissa
on työvoiman puutetta, saattamalla täten
saatavissa oleva työvoiman tarjonta vas-
taamaan saatavissa olevia työtilaisuuksia ja
ehkäisemällä siten työttömyyttä.

29. 1) Kun työntekijä työnvälityksen
toimesta tai myötävaikutuksella on siirretty
paikkakunnalta toiselle, on hänelle korvat-
tava matkakustannukset ja annettava tila-
paista avustusta määrättyihin välttämättö-
miin menoihin uudella työpaikalla joko
korvauksen tai etumaksun muodossa, joiden
suuruus määrätään asianhaaran mukaan
kussakin tapauksessa.

2) Kun työnvälityksen toimittama tila-
päinen muutto toiselle paikkakunnalle ai-
heuttaa, että perheen päämies tulee erote-
tuksi perheestään, tulee hänen saada eri-
tyistä perheavustusta, joka peittää kaksin-
kertaisesta taloudesta aiheutuvat kustan-
nukset.

VIII. Nuorten työntekijäin työhön- sijoittaminen.

30. 1) Oppivelvollisuuden päättymisiän
ja työhönpääsyiän korottamista on harkit-
tava kaikissa maissa ensisijaisena tekijänä
suunniteltaessa työllisyyspolitiikkaa siirty-
mäkautena.

2) Asianomaisen viranomaisen on mak-
settava vanhemmille määrättyä ylläpitoavus-

tusta tämän pidennetyn oppivelvollisuuden
aikana.

31. Opintoavustuksia on annettava, jotta
oppivelvollisuusiän ylittäneillä nuorilla hen-
kilöillä olisi mahdollisuus jatkaa opintojaan
oppikouluissa tai niihin verrattavissa oppi-
laitoksissa tai harjoittaa opintoja korkea-
kouluissa tai hankkia teknillinen tai muu
ammattikasvatus, joka vaatii asianomaisen
koko työajan. Opintoavustus on tehtävä
riippuvaksi eri opiskelu- ja opintoasteilla
saaduista, taipumuksista ja edistymistä kos-
kevista arvosteluista.

32. 1) Joko koulun tai työnvälityksen
toimesta on tarkoituksenmukaista ammatin-
neuvontaa annettava nuorille henkilöille
sekä kouluaikana että sen päättyessä.

2) Kaikille nuorille henkilöille on järjes-
tettävä maksuton lääkärintarkastus ennen
työhön pääsyä. Tämän tarkastuksen tulok-
sista on annettava todistus, jonka tulee olla
laissa tai asetuksessa säädetyn ajan kuluessa
määräaikaaisesti toimitettavien lääkärintar-
kastusten pohjana.

3) Maissa, joissa nuorten henkilöiden ter-
veys on kärsinyt sota-aikaisten olojen ja vi-
hollisen miehityksen johdosta, on kiinnitettävä
erityistä huomiota näiden henkilöiden
terveydentilan valvontaan heidän ryhtyes-
sänsä työhön ja sen ajan kuluessa, jonka he
tarvitsevat sopeutuakseen työhön ja, mikäli
tarpeellista, ryhdyttävä toimenpiteisiin ter-
veydentilan parantamiseksi.

4) Jäsenvaltioiden tulee pyydettyäessä
auttaa muita valtioita edellä 3) kohdassa
mainittujen nuorten henkilöiden terveyden
palauttamiseksi, järjestämällä opintomah-
dollisuuksia lääkäreille ja sairaanhoitohen-
kilökunnalle sekä asettamalla käytettäväksi
kokeneita lääkäreitä, kirurgeja, sairaanhoi-
tohenkilökuntaa ja tarpeellisia välineitä.

33. 1) Nuorilla henkilöillä, joiden oppi-
laanaolo on sodan johdosta keskeytynyt, tu-
lee olla oikeus jatkaa oppilaskasvatustaan
sotapalveluksen päätyttyä.

2) Henkilölle, joka jatkaa oppilaana-
oloaan edelläolevan 1) kohdan mukaisesti,
on valtion varoista taattava tulo, joka on
kohtuullinen asianomaisen ikään ja siihen
palkkaan nähden, jota hän olisi nauttinut,
jollei hänen oppilaskasvatuksensa olisi kes-
keytynyt.

3) Nuoria henkilöitä, jotka sotapalveluk-
sen, raaka-aineiden puutteen ja vihollisen
toiminnan tai muiden sodan aiheuttamien

olosuhteiden vuoksi ovat estyneet aloittamasta tai jatkamasta oppilaskasvatustaan, on erityisillä toimenpiteillä kannustettava aloittamaan tai jatkamaan oppilaskasvatustaan niin pian kuin olosuhteet sen sallivat.

4) Keskeytyneen oppilaskasvatuksen jatkamisen kannustamiseksi on ryhdyttävä toimenpiteisiin oppisopimusten tarkistamiseksi ja, mikäli se näyttää tarpeelliselta, niiden muuttamiseksi, ottamalla huomioon sotapalveluksen aikana hankittu ammattikasvatus, ammattitaito tai kokemus.

5) Voimassa olevia oppilaskasvatusohjelmia on tarkistettava yhdessä työnantaja- ja työntekijäjärjestöjen kanssa, tarkoituksella antaa nuorille työntekijöille, jotka sodan vuoksi eivät ole voineet mennä ammattioppiin, mahdollisuus oppia jokin ammatti. Erityisesti on harkittava mahdollisuutta voimassaolevien, oppilaaksi pääsyä koskevien rajoitusten muuttamiseksi, ottamalla huomioon sodan aikana hankittu ammattikasvatus, ammattitaito tai kokemus.

34. Työnantajia on kannustettava toimeenpanemaan järjestelmällistä ammattikasvatusta työpaikalla, tarkoituksella antaa kaikille yrityksessä työskenteleville nuorille työntekijöille mahdollisuus saada ammattikasvatusta tai parantaa ammattitaitoaan ja laajentaa tietojaan koko yrityksen toiminnasta. Näihin toimenpiteisiin on ryhdyttävä yhdessä työntekijäin ammattijärjestöjen kanssa ja niitä on asianmukaisesti valvottava.

35. Maissa, joissa nuoret henkilöt sota-toimien vuoksi ovat olleet pakotettuja jättämään työnsä tai heidät on pakotettu työskentelemään vihollisen hyväksi, ottamatta huomioon heidän taipumuksiaan tai toivomuksiaan, on erityistä huomiota kiinnitettävä tällaisten nuorten henkilöiden sijoittamiseen jälleen työhön ja heidän ammattikasvatuksensa täydentämiseen.

IX. Naistyöntekijät.

36. Naistyöntekijäin aseman talouselämän eri aloilla tulee perustua periaatteeseen täydellisestä tasa-arvoisuudesta miesten ja naisten välillä työnsaantiin nähden heidän henkilökohtaisten ansioittensa, taitonsa ja kokemuksensa perusteella, loukkaamatta naisten työskentelyä koskevien kansainvälisten sopimusten ja suositusten määräyksiä.

37. 1) Tarkoituksella saattaa naiset samaan asemaan kuin miehet työmarkkinoilla ja täten estää keskinäistä kilpailua vahingoksi sekä mies- että naistyöntekijöille, on ryhdyttävä toimenpiteisiin palkkojen vahvistamiseksi työn laadun perusteella sukupuoleen katsomatta.

2) Yhdessä työnantaja- ja työntekijäjärjestöjen kanssa on ryhdyttävä tutkimuksiin tarkoituksella vahvistaa sellaiset täsmälliset ja objektiiviset perusteet työn laadun määrittämiseksi riippumatta työntekijän sukupuolesta, jotka voidaan panna perusteeksi palkkoja määrättäessä.

38. Naisten työskentelyä teollisuuksissa ja ammateissa, joissa naisia on vanhastaan lukuisasti työskennellyt, on edistettävä toimenpiteillä, joiden tarkoituksena on kohottaa näiden teollisuuksien ja ammattien asemaa ja parantaa niiden työoloja ja työvälistystä.

X. Osittain työkykyiset työntekijät.

39. Ratkaisevana tekijänä osittain työkykynsä menettäneiden työntekijäin ammattikasvatuksessa ja työhön sijoituksessa, on pidettävä työntekijän työkykyä, katsomatta siihen mikä on syynä hänen työkykynsä alenemiseen.

40. Läheinen yhteistyö on aikaansaattava osittain työkykyisten työntekijäin lääkin-tähuolto-, uudelleenkouluutus- ja työnvälitysviranomaisten kesken.

41. Osittain työkykyisiä varten on ylläpidettävä erityistä ammatinneuvontaa, jonka tehtävänä on arvioida jokaisen osittain työkykyisen työntekijän työkyky ja valita hänelle parhaiten sopiva työ.

42. 1) Mikäli mahdollista, on osittain työkykyisten työntekijäin saatava ammattiopetusta yhdessä täysin työkykyisten työntekijäin kanssa samoilla ehdoilla ja samalla palkalla.

2) Ammattiopetusta on annettava kunnes osittain työkykyinen henkilö voi ryhtyä työhön täysin kykenevänä työntekijänä siinä ammatissa tai työssä, jota varten hänet on koulutettu.

3) Mikäli mahdollista, on osittain työkykyisiä työntekijöitä koulutettava aikaisemmissa ammateissaan tai niitä lähellä olevissa ammateissa, joissa heidän aikaisempaa ammattitaitoaan voidaan käyttää hyväksi.

4) Työnantajia, joilla on käytettävänäan sopivia ammattikasvatusmahdollisuuksia, on kehoitettava antamaan ammattikasvatusta kohtuulliselle määrälle osittain työkykyisiä henkilöitä.

5) Erityisiä ammattikasvatustaitoksia on asianmukaisen lääkärinvalvonnan alaisena, järjestettävä niille osittain työkykyisille henkilöille, jotka tarvitsevat erikoiskoulutusta.

43. 1) Erityisiin toimenpiteisiin on ryhdyttävä samojen työnsaantimahdollisuuksien takaamiseksi osittain työkykyisille työntekijöille heidän työkykynsä perusteella kuin muille työntekijöille. Työnantajia on propagandan avulla ja muilla keinoilla kehoitettava sekä, tarpeen vaatiessa pakolla velvoitettava pitämään työssään kohtuullinen määrä osittain työkykyisiä työntekijöitä.

2) Vaikeasti vahingoittuneille työntekijöille on sellaisissa ammateissa, jotka erikoisesti soveltuvat heille, annettava etusija muiden rinnalla.

3) On ryhdyttävä toimenpiteisiin läheisessä yhteistyössä työnantaja- ja työntekijäjärjestöjen kanssa, jotta osittain työkykyisiä työntekijöitä ei aseteta epäedulliseen asemaan perusteilla, jotka eivät koske heidän todellista työkykyään ja työnsuorituk-

siaan, sekä niiden mahdollisten vastusten voittamiseksi, jotka koskevat heidän työhön ottamistaan, siihen luettuna mahdolliset lisäkustannukset työntekijöiden työtapaturmakorvauksista.

4) Kaikille osittain työkykyisille työntekijöille, joita ei voida uudelleen kouluttaa yleisiä työmarkkinoita varten, on järjestettävä työskentelyä hyödyllisessä työssä erityisissä keskuksissa ilman kilpailua muun työvoiman kanssa.

44. Työnvälityksen tulee koota tietoja osittain työkykyisten henkilöiden lukumäärästä, työkyvystä ja jakautumisesta eri paikkakunnille sekä niistä töistä, jotka erityisesti sopivat eri työkyvyttömyysasteisille osittain työkykyisille henkilöille.

XI. Työskentelyn säännöstely eräissä teollisuuksissa.

45. Teollisuuksissa, joissa työskentely on epäsäännöllistä, kuten rakennus- ja lastaus-töissä, on jäsenvaltioiden sodan aikana soveltamaa tai laajentamaa työskentelyä koskevaa säännöstelyä jatkettava ja sovellettava rauhanajan olosuhteita vastaaviksi neuvottelemalla asianomaisten työnantaja- ja työntekijäjärjestöjen kanssa.

VI. Suositus (N:o 72), joka koskee työnvälitystä.

Kansainvälisen työjärjestön yleinen konferenssi,

aloitettuaan Kansainvälisen työtoimiston hallintoneuvoston kokoonkutsutuna Philadelphiassa 20 päivänä huhtikuuta 1944 kahdennenkymmenennenkuudennen istuntokautensa ja

päätettyään hyväksyä erinäisiä ehdotuksia, jotka koskevat työnvälitystä, mikä kysymys on kolmantena kohtana istuntokauden päiväjärjestyksessä sekä

päätettyään, että nämä ehdotukset laaditaan suosituksen muotoon,

hyväksyy tänä kahdentenatoista päivänä toukokuuta 1944 seuraavan suosituksen, jonka nimenä on oleva „Suositus, joka koskee työnvälitystä, 1944”.

Huomioonottaen, että suosituksen soveltaminen, joka koskee työtilaisuuksia (siirtymäkautena sodasta rauhaan), 1944, vaatii tehokkaan työnvälityksen olemassaoloa ja kehittämistä,

huomioonottaen, että sopimuksessa, joka koskee työttömyyttä, 1919, määrätään, että on perustettava „keskusviranomaisen valvonnan alaisia julkisia maksuttomia työnvälitystoimistoja” ja

huomioonottaen, että suosituksessa, joka koskee työtilaisuuksien järjestämistä (siirtymäkautena sodasta rauhaan), 1944, mainitut tehtävät vaativat uuden ja laajemman määritelmän työnvälityksen tehtävistä, toimintamuodoista ja työskentelytavoista; ja

huomioonottaen, että tämä laajennettu määritelmä työnvälitystoiminnasta on tärkeä suunniteltaessa ja toteutettaessa pitkälle tähtäävää täystyöllisyysohjelmaa;

konferenssi suosittelee, että työjärjestön jäsenvaltiot soveltaisivat seuraavia yleisiä periaatteita ja ilmoittaisivat määräaikaisesti Kansainväliselle työtoimistolle, hallintoneuvoston päätöksen mukaisesti, niistä toimenpiteistä, joihin tässä suhteessa on ryhdytty;

1. Työnvälityksen päätehtävänä tulee olla, yhteistoiminnassa muiden asianomaisten yksityisten ja julkisten elinten kanssa, turvata työtilaisuuksien paras mahdollinen järjestely teollisuudessa, maataloudessa ja muilla elinkeinoelämän aloilla tuotantomahdollisuuksien täydelliseksi hyväksikäyttämiseksi kansallisen ohjelman puitteissa.

2. 1) Tätä tarkoitusta varten on ryhdyttävä toimenpiteisiin työnvälityksen ja muiden vastaavalaatuisia tehtäviä hoitavien viranomaisten toiminnan tehostamiseksi.

2) Mainittujen viranomaisten tehtävänä on:

a) koota ja välittää tietoja työvoiman tarjonnasta ja kysynnästä, työtilaisuuksista, ammattitaitoisen työvoiman tarpeesta eräillä ammattialoilla ja ammattitaidossa tapahtuneista muutoksista eri teollisuuksissa, työllisyyden ja työttömyyden kehityksestä, työtilaisuuksien säännöstelystä, työttömyyden syistä ja muista seikoista, joilla on merkitystä täystyöllisyyden aikaansaamiseksi;

b) auttaa työntekijöitä hankkimalla heille sopivaa työtä ja työnantajia hankkimalla heille sopivaa työvoimaa;

c) avustaa ammattikasvatuksen ja uudelleenkouluutuksen järjestämisessä ja suunnitelmien laatimisessa niitä varten;

d) suunnitella toimenpiteitä, jotka helpottavat työvoiman siirtymistä toisesta ammatista toiseen tai toiselta paikkakunnalta toiselle, kun se on välttämätöntä;

e) edistää työvoiman jakautumista parhaalla mahdollisella tavalla eri teollisuuksiin ja eri seuduille;

f) osallistua, mikäli tarpeen, työttömyysavustuksen ja työttömyysvakuutuksen hallintoon;

g) avustaa muita julkisia ja yksityisiä elimiä suunniteltaessa teollisuuksien paikallista sijoitusta, yleisiä töitä, asuntojen rakentamista, sekä muita sosiaalisia ja taloudellisia toimenpiteitä.

3. Kiinteä yhteistyö on aikaansaattava sekä kansallisesti, alueellisesti että paikallisesti työnvälityksen ja muiden viranomaisten välillä, joiden toiminta koskee työllisyyskysymystä, niihin luettuina viranomaiset, joiden tehtävänä on säännöstellä yleisten töiden laajuutta työllisyys- ja työttömyystilanteen mukaan eri aikoina.

4. 1) Työttömyyttä koskevan sopimuksen, 1919, 2 artiklassa mainitun yhteistyön lisäksi neuvottelevissa elimissä (joissa asianomaiset ovat edustettuina), tulee työnvälityksen olla läheisessä yhteistyössä myöskin työnantaja- ja työntekijäjärjestöjen kanssa. Asianmukaisia elimiä on asetettava näiden järjestöjen osallistumiseksi työllisyysjärjestelyn suunnitteluun ja toimeenpanoon.

2) Työnvälityksen tulee olla yhteistyössä sellaisten edustavien elinten kanssa, joita voidaan asettaa ratkaisemaan asianomaisten elinkeinohaarain erikoiskysymyksiä.

VII. Suositus (N:o 73), joka koskee yleisten töiden kansallista suunnittelua.

Kansainvälisen työjärjestön yleinen konferenssi,

aloitettuaan Kansainvälisen työtoimiston hallintoneuvoston kokoonkutsuna Philadelphiassa 20 päivänä huhtikuuta 1944 kahdennenkymmenennenkuudennen istuntokautensa ja

päätettyään hyväksyä erinäisiä ehdotuksia, jotka koskevat yleisten töiden kansallista suunnittelua, mikä

kysymys on kolmantena kohtana istuntokauden päiväjärjestyksessä sekä päätettyään, että nämä ehdotukset laaditaan suosituksen muotoon,

hyväksyy tänä kahdentenatoista päivänä toukokuuta 1944 seuraavan suosituksen, jonka nimenä on oleva „Suositus, joka koskee yleisten töiden kansallista suunnittelua, 1944”.

Huomioonottaen, että yleisiä töitä koskeva suositus (kansallinen suunnittelu), 1937,

suosittelee, että julkisen viranomaisen järjestämät tai rahoittamat yleiset työt on järjestettävä sellaisena ajankohtana, että talouselämän vaihtelut niin paljon kuin mahdollista tasaantuvat ja että erityisesti harkitaan mahdollisuutta pula-aikoina rahoittaa lainoilla sellaisia töitä, joiden voidaan odottaa edistävän taloudellista elpymistä ja että sovelletaan rahapolitiikkaa, joka tekee mahdolliseksi luoton lisäämisen näiden töiden jouduttamiseksi ja joka takaa mahdollisimman alhaisen korkokannan näille lainoille; ja

huomioonottaen, että sodan päätyttyä julkisten viranomaisten on ryhdyttävä sodan aiheuttamien vahinkojen korjaamiseen, maan vaurioituneiden yleishyödyllisten rakenteiden ja laitteiden kunnostamiseen sekä uusien rakentamiseen;

huomioonottaen, että yleisillä töillä on tärkeä osa kaikkien maiden talouselämässä ja että nämä työt tekevät mahdolliseksi tuotannon lisäämisen ja kansojen elintason kohottamisen; ja

huomioonottaen, että siirryttäessä sotataloudesta rauhanaikaiseen talouteen on tärkeää, että julkiset ja yksityiset työt suunnitellaan rinnakkain, jotta inhimillistä työvoimaa ja aineellisia varoja voitaisiin nopeasti ja järkipäisesti käyttää hyväksi ja välttää sekä tarveaineiden ylikysyntää ja siitä johtuvaa tilapäistä tarveaineiden puutetta että heikkoa kysyntää,

konferenssi suosittelee, että työjärjestön jäsenvaltiot soveltaisivat seuraavia yleisiä periaatteita ja ilmoittaisivat Kansainväliselle työtoimistolle, hallintoneuvoston päätöksen mukaisesti, niistä toimenpiteistä, joihin tässä suhteessa on ryhdytty.

1. Kunkin jäsenvaltion on laadittava pitkälle tähtäävä työohjelma, jota voidaan soveltaa laajemmassa tai rajoitetummassa määrässä työtilanteen mukaan maan eri osissa.

2. Erityistä huomiota on kiinnitettävä töiden suorituksen järjestämiseen ja tarveaineiden tilaamiseen siten, että rajoitetaan työvoiman kysyntää täystyöllisyyden aikana ja lisätään sitä työttömyyden esiintyessä.

3. Sovellettaessa tätä menetelmää, on otettava huomioon sekä työtilanne koko maassa, että myöskin työtilanne maan eri osissa sekä eri paikkakunnilla tarjolla oleva sopiva työvoima.

4. Keskusviranomaisten on niin aikaisin kuin mahdollista ilmoitettava paikallisille viranomaisille ja muille elimille, joiden tehtävänä on laatia työsuunnitelmia, myönnettävien avustusten suuruudesta, jotta paikalliset viranomaiset ja teknilliset elimet voisivat hyvissä ajoissa ryhtyä valmistaviin toimenpiteisiin kotiutettujen sijoittamiseksi työhön heti kun heidän työvoimansa on käytettävissä.

VIII. Suositus (N:o 74), joka koskee sosiaalipolitiikan minimitasoa alueilla, jotka eivät ole itsenäisiä (täydentävät määräykset).

Kansainvälisen työjärjestön yleinen konferenssi,

aloitettuaan Kansainvälisen työtoimiston hallintoneuvoston kokoonkutsumana Pariisissa 15 päivänä lokakuuta 1945 kahdennenkymmenennenseitsemännen istuntokautensa, päätettyään hyväksyä erinäisiä ehdotuksia, jotka koskevat sosiaalipolitiikan minimitasoa alueilla, jotka eivät ole itsenäisiä (täydentävät määräykset), mikä kysymys oli viidentenä ohjelmakohtana istuntokauden päiväjärjestyksessä, ja

päätettyään, että nämä esitykset laaditaan suosituksen muotoon,

hyväksyy tänä viidentenä päivänä marraskuuta 1945 seuraavan suosituksen, jonka ni-

menä on oleva „Suositus, joka koskee sosiaalipolitiikan minimitasoa alueilla, jotka eivät ole itsenäisiä (täydentävät määräykset), 1945”:

Kun Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjan XI luvussa, joka on itsehallintoa vailla olevia alueita koskeva julkilausuma, vahvistetaan periaate, että huolenpito kaikkien näiden alueiden asukkaiden eduista on ensisijaisen tärkeää ja juhlallisesti veloitetaan emävaltiot takaamaan näiden alueiden väestön poliittinen, taloudellinen, sosiaalinen ja henkinen edistys;

kun Kansainvälinen työkonferenssi on 12 päivänä toukokuuta 1944 kahdenneiläkymmenennelläkuudennella istuntokaudel-

laan hyväksynyt suosituksen, joka koskee sosiaalipolitiikan minimitasoa alueilla, jotka eivät ole itsenäisiä;

kun on suotavaa sovelluttaa alueilla, jotka eivät ole itsenäisiä, miniminormeja, jotka täydentävät vuonna 1944 hyväksytyt normit;

konferenssi hyväksyy seuraavan suosituksen:

1. Kunkin Kansainvälisen työjärjestön jäsenvaltion, joka on vastuussa alueista, jotka eivät ole itsenäisiä, tulee ryhtyä kaikkiin sen toimivallassa oleviin toimenpiteisiin turvatakseen, että tämän suosituksen liitteessä mainittua minimitasoa tehokkaalla tavalla sovelletaan jokaisella tällaisella alueella, ja varsinkin on jäsenvaltion esitettävä tämä suositus asianomaiselle viranomaiselle tai asianomaisille viranomaisille, joilla on valta toteuttaa näillä alueilla liitteessä mainittu minimitaso.

2. Järjestön kunkin jäsenvaltion tulee, jos se hyväksyy tämän suosituksen, ilmoittaa Kansainvälisen työtoimiston johtajalle niin pian kuin mahdollista niistä toimenpiteistä koskevista yksityiskohdista, joihin on ryhdytty liitteessä mainitun minimitason toteuttamiseksi kullakin alueella, joka ei ole itsenäinen, ja josta kysymyksessäoleva jäsenvaltio on vastuussa. Sen jälkeen tulee jäsenvaltion, Kansainvälisen työtoimiston hallintoneuvoston päätöksen mukaisesti, ilmoittaa Kansainväliselle työtoimistolle niistä toimenpiteistä, joihin on ryhdytty suosituksen soveltamiseksi.

3. Tämän suosituksen liitteessä mainittua tasoa on pidettävä minimitasona, mikä ei rajoita eikä muuta Kansainvälisen työjärjestön jäsenvaltion mitään järjestön perussäännöstä tai sen ratifioimista kansainvälisistä työsopimuksista johtuvia velvoituksia soveltaa korkeampaa tasoa, eikä sitä missään tapauksessa ole siten tulkittava tai sovellettava, että se vähentää voimassa olevan lainsäädännön myöntämää suojelua kysymyksessäoleviin työntekijöihin nähden.

Liite.

1 osa. Palkat ja säästöt.

1 artikla.

1. Sosiaalipolitiikan päämääränä tulee olla kehittää työehtosopimusjärjestelmää,

jonka avulla minimipalkka voidaan vahvistaa, neuvottelemalla työnantaja- ja työntekijäjärjestöjen kanssa.

2. Kun asianomaisella viranomaisella on syytä olettaa, että työntekijäin järjestöt eivät ole tarpeeksi kehittyneitä neuvotellakseen tasavertaisina työnantajajärjestöjen kanssa, on nimitettävä päteviä henkilöitä avustamaan työntekijöitä neuvotteluissa lausunnoilla ja neuvoilla ja, tarpeen vaatiessa, toimimaan heidän puolestaan. Näihin toimenpiteisiin on ryhdyttävä ja nämä toimenpiteet tehtävä neuvoteltua ammattientarkastuksen kanssa, mikäli sitä on olemassa. Täten nimitettyjen henkilöiden tulee myös avustaa lausunnoilla ja neuvoilla perustettaessa työntekijäjärjestöjä.

2 artikla.

1. Kun ei ole olemassa tehokasta järjestelmää minimipalkkojen vahvistamiseksi työehtosopimuksilla, on perustettava ja ylläpidettävä julkista elintä, joka voi vahvistaa työntekijäin minimipalkat.

2. Asianomaisen viranomaisen täten vahvistamien minimipalkkojen tulee perustua periaatteeseen, että samanlaisesta työstä on maksettava sama palkka miehille ja naisille.

3. Asianomaisten työnantajain ja työntekijäin edustajien, heihin luettuna heidän järjestöjensä edustajat, mikäli tällaisia järjestöjä on olemassa, tulee osallistua minimipalkkojen vahvistamiseen sillä tavalla ja siinä laajuudessa kuin asianomainen viranomainen määrää, mutta kuitenkin joka tapauksessa tasaväkinä ja tasa-arvoisina.

4. Asianomaisen viranomaisen vahvistamat minimipalkat sitovat sekä asianomaisia työnantajia että työntekijöitä, eikä niitä voida alentaa työnantajain ja työntekijäin välisillä sopimuksilla ilman asianomaisen viranomaisen nimenomaista suostumusta.

5. Tarpeellisin toimenpitein on turvattava, että asianomaiset työnantajat ja työntekijät ovat tietoisia voimassaolevista minimipalkoista ja että maksetut palkat eivät alita sovellettavia minimipalkkoja.

6. Kaikilla työntekijöillä, joihin sovelletaan minimipalkkaa, ja jotka ovat saaneet minimipalkan alittavaa palkkaa, on oikeus tuomioistuimen välityksellä tai muuta laillista tietä saada, asianomaisen viranomaisen vahvistaman määräjän kuluessa, heille maksamatta jäänyt osa palkasta.

3 artikla.

1. Tarpeellisin toimenpitein on taattava, että kaikki ansaitut palkat asianmukaisesti maksetaan ja työnantajat on velvoitettava pitämään luetteloja palkkojen maksusta, antamaan työntekijöille todistuksen maksetuista palkoista ja ryhtymään muihin sopiviin, tarpeellista valvontaa helpottaviin toimenpiteisiin.

2. Palkat on säännönmukaisesti maksettava rahassa suoraan työntekijälle itselleen.

3. Mikäli ei paikallinen tapa, jonka työntekijät haluavat säilyttää, ole esteenä, on palkat maksettava sellaisin säännöllisin väliajoin, jotka vähentävät palkannauttijain velkaantumisen vaaraa.

4. Kun ravinto, asunto, vaatetus ja muut tarvikkeet tai palvelu sisältyvät työpalkkaan, on asianomaisten viranomaisten ryhdyttävä kaikkiin tarpeellisiin toimenpiteisiin valvoakseen tarkoin, että ne ovat riittävät ja niiden raha-arvoa vastaavat.

5. On ryhdyttävä kaikkiin tarpeellisiin toimenpiteisiin:

a) tietojen antamiseksi työntekijöille heidän oikeuksistaan palkkaan nähden;

b) kaikkien luvattomien palkanpidätysten ehkäisemiseksi; ja

c) palkkaan sisältyvistä tarvikkeista ja palveluksista pidätettävien määrien rajoittamiseksi niiden rahassa arvioituun määrään.

4 artikla.

1. On kannustettava työntekijäin ja itsenäisten yrittäjäin vapaaehtoisen säästämisen eri muotoja.

2. Asianomaisen viranomaisen on vahvistettava palkkaennakkojen maksimimäärä ja niiden takaisinmaksutapa.

3. Asianomaisen viranomaisen on rajoitettava niiden palkkaennakkojen määrä, jotka voidaan maksaa toisella alueella työskentelevälle työntekijälle. Kaikkien tällaisten ennakkojen määrä on selvästi ilmoitettava työntekijälle. Kun maksettu ennakko ylittää asianomaisen viranomaisen vahvistaman määrän, ei sitä voida hakea takaisin laillista tietä.

4. On ryhdyttävä kaikkiin tarpeellisiin toimenpiteisiin työntekijäin ja itsenäisten yrittäjäin suojelemiseksi konkurssikomiselta, varsinkin toimenpiteillä, jotka tarkoittavat lainojen korkojen rajoittamista, lainantajiin toiminnan valvontaa ja lainansaannin

helpottamista asianmukaisia tarkoituksia varten osuustoiminnallisten luottojärjestöjen tai viranomaisen valvonnan alaisten muiden laitosten välityksellä.

5 artikla.

1. Kun on olemassa palkanpidätysjärjestelmiä tai sellaisia tullaan perustamaan:

a) on asianomaisen viranomaisen valvottava niiden sääntöjä ja toimintaa sekä varsinkin, kun asianomainen viranomainen katsoo, että rahastot eivät ole sijoitetut tyydyttävällä tavalla, on työnantajia velvoitettava asettamaan takuu näiden järjestelmien heille asettamien velvoitusten täytämistä;

b) on työntekijäin edustajien, heihin luettuna heidän järjestöjensä edustajat, mikäli niitä on olemassa, osallistuttava näiden järjestelmien hallintoon.

2. Sosiaalipolitiikan päämääränä tulee m. m. olla asteittain poistaa palkanpidätysjärjestelmät niin pian kuin jonkin alueen taloudellinen kehitys sen sallii ja perustaa eläkeavustusjärjestelmiä, joihin hallitukset tai työnantajat tai molemmat yhdessä työntekijäin kanssa suorittavat maksuja ilman, että tämä loukkaa voimassaolevia huoltotai eläkejärjestelmiä.

6 artikla.

1. Sosiaalipolitiikan päämääränä tulee olla vahvistaa periaate, että samanlaatuisesta työstä on maksettava sama palkka samassa työssä tai samassa yrityksessä sekä estää, että sovelletaan erilaista kohtelua työntekijäin rodun, uskontunnustuksen tai sukupuolen perusteella, työhönpääsyyn, ylenemiseen ja palkkaan nähden.

2. On ryhdyttävä kaikkiin mahdollisiin toimenpiteisiin sellaisten palkkaurakassa esiintyvien eroavaisuuksien poistamiseksi, jotka johtuvat rodusta, uskontunnustuksesta tai sukupuolesta, korottamalla huonoimmin palkattujen työntekijäin palkkaa.

3. Henkilöille, jotka otetaan työhön sellaisen alueen ulkopuolelta, joka ei ole itsenäinen, voidaan maksaa lisäpalkkaa heidän kohtuullisten henkilökohtaisten tai huoltovelvollisuudesta johtuvien menojensa peittämiseksi, jotka aiheutuvat heidän työskentelystään kotipaikkakuntansa ulkopuolella.

2 osa. Työntekijät ja maatalouspolitiikka.

7 artikla.

Asianomaisten viranomaisten on harkittava seuraavia toimenpiteitä maatalouden tuotantokyvyn ja maataviljelevän väestön elintason kohottamiseksi:

a) pitkäaikaisen velkaantumisen syiden poistamista siinä määrin kuin mahdollista; b) valvontatoimenpiteitä, jotka sallivat viljelyskelpoisen maan luovutuksen muille kuin maanviljelijöille, ainoastaan sellaisissa tapauksissa, jolloin se on alueen etujen mukaista;

c) vuokra- ja työehtojen valvomista, jotta taattaisiin vuokraajille ja maataloustyöntekijöille mahdollisimman korkea elintaso ja kohtuullinen osuus siitä voitosta, joka johtuu tuoton paranemisesta ja hintojen kohoamisesta.

3 osa. Sosiaalinen turvallisuus.

8 artikla.

Lainsäädäntötietä on, niin pian kuin mahdollista, työntekijöille taattava korvaus työstä johtuvissa tai työn aikana sattuneiden tapaturmien aiheuttamissa työkyvyttömyystapauksissa sekä heidän huollettaville jälkeensijänsilleen, kun tapaturma aiheuttaa työntekijän kuoleman, samoin kuin lääkärinhoitoa tapaturmien uhreille seuraavalla tavalla:

a) Työkyvyttömyystapauksessa on korvausta maksettava viimeistään viidennestä päivästä lukien tapaturman sattumisesta, mutta jos työkyvyttömyys kestää enemmän kuin neljä viikkoa, on korvausta maksettava työkyvyttömyyden ensimmäisestä päivästä lähtien;

b) on ryhdyttävä kaikkiin mahdollisiin, paikallisten olosuhteiden sallimiin toimenpiteisiin tapaturmassa vahingoittuneen työntekijän ansiokyvyn palauttamiseksi entiselleen;

c) mikäli yleisessä sosiaalivakuutusjärjestelmässä ei toisin määrätä, on tapaturmakorvaus työnantajan maksettava, mutta niin pian ja niin laajassa määrässä kuin mahdollista on otettava käytäntöön pakollinen vakuutusjärjestelmä, joka ei tavoittele voittoa;

d) työtapaturmien korvaamista koskevan lainsäädännön ja soveltamistapojen tulee

olla niin yksinkertaisia kuin mahdollista; varsinkin on julkisen viranomaisen huolehdittava siitä, että vahingoittunut työntekijä saa hänelle kuuluvan korvauksen ja että korvausvaatimuksia käsitellään nopeasti ja vältetään turhia muodollisuuksia.

9 artikla.

Kun tapaturma on aiheuttanut pysyvän, vakavan työkyvyttömyyden tai kuoleman, on tapaturman uhrille tai hänen oikeudenomistajilleen tuleva korvaus maksettava määräaikaisina suorituksina; kuitenkin voidaan korvaus maksaa kokonaan tai osaksi kertakaikkisena suorituksena, kun asianomainen viranomainen pitää sitä suotavana tai kun viranomaisella ei ole mahdollisuutta tehokkaasti valvoa määräaikaisia suorituksia. Päämääränä tulee kuitenkin olla kertakaikkisen suoritusjärjestelmän korvaaminen määräaikaisilla suorituksilla.

10 artikla.

8 ja 9 artiklan määräyksiä on sopivilta kohdilta sovellettava myös ammattitautien aiheuttamiin korvauksiin.

11 artikla.

1. Työtapaturmien ja ammattitautien korvaamisessa on samanlaista kohtelua sovellettava kotimaisiin ja ulkomaalaisiin työntekijöihin nähden.

2. Ulkomaalaiset työntekijät, joilla on oikeus kysymyksessä oleviin korvauksiin ja jotka palaavat kotimaahansa, säilyttävät oikeutensa korvauksiin, joihin he olisivat oikeutetut, jos he olisivat jääneet sille alueelle, jossa he olivat työssä. Jos korvausta maksetaan määräaikaisesti, on ne edelleen suoritettava samalla tavalla tai vaihdettava kertakaikkiseen suoritukseen.

12 artikla.

1. Sosiaalipolitiikan päämääränä tulee olla järjestää alueilla, joissa huomattava osa työntekijöistä säännöllisesti ansaitsee elatuksensa palkannauttijoina, pakollinen vakuutus työntekijöiden ja heidän huollettaviensa henkilöiden suojelemiseksi sairauden, äitiyden, vanhuuden, perheenhuoltajan kuoleman ja työttömyyden varalta. Niin pian kuin on olemassa tarpeelliset edellytykset tällaisen vakuutuksen toiminnalle, on ryhdyttävä toimenpiteisiin tässä suhteessa.

2. Sosiaalipolitiikan päämääränä tulee

olla huolehtia pakollisen sairaus- ja äitiysvakuutuksen välityksellä vakuutettujen ja heidän huollettaviensa henkilöiden lääkintähuollosta, mikäli he eivät saa tällaista hoitoa maksuttoman julkisen huollon kustannuksella.

4 osa. Työnvälitys.

13 artikla.

1. Kun työllisyystilanne ja työntekijäin muuttoliike niin vaatii, on järjestettävä maksutonta julkista työnvälitystä.

2. Kun työntekijäin muuttoliike tekee sen tarpeelliseksi, on asianomaisen viranomaisen järjestettävä asianmukaisesti varustettuja levähdyspaikkoja.

3. Kaikkien työnantajain ja järjestyneiden työntekijäin järjestöjen toimenpiteiden, jotka tarkoittavat työntekijäin sijoittamista työhön sekä heidän huoltoaan matkan aikana työpaikalle tai sieltä takaisin, tulee olla työntekijöille maksuttomia ja asianomaisen viranomaisen tarkan valvonnan alaisia.

5 osa. Työaika ja loma.

14 artikla.

1. Asianomaisen viranomaisen on vahvistettava työajan maksimipituus teollisissa ja kaupallisissa yrityksissä.

2. Mikäli mahdollista, on asianomaisen viranomaisen vahvistettava työajan maksimipituus maatalousyrityksissä.

3. Tämän suosituksen 2 kohdan mukaisesti Kansainväliselle työtoimistolle annettavien raporttien tulee sisältää täydelliset tiedot niistä toimenpiteistä, joihin on ryhdytty työajan säännöstelemiseksi, niihin luettuina tiedot vahvistetuista työaikarajoista, kaikki määräykset yhtäjaksoisen lepoajan minimipituudesta, epäterveellisiä, vaarallisia tai raskaita töitä koskevat rajoitukset, määrättyjä töitä koskevat erikoistoimenpiteet, sesonkitöissä sallitut poikkeukset sekä tiedot tämän säännöstelyn soveltamista-voista.

15 artikla.

1. Teollisissa ja kaupallisissa yrityksissä työskentelevillä työntekijöillä tulee olla jokaista seitsemän päivää käsittävää kautta kohden vähintään kaksikymmentäneljä tun-

tia käsittävä yhtäjaksoinen lepoaika; mutta suhteellinen lepoaika voidaan laskea viikkoa pitemmän ajanjakson perusteella, kun tällainen laskemistapa on työläisille tavanmukainen.

2. Nämä viikkolepoa koskevat määräykset on, niin pian kuin mahdollista, ulotettava maatalousyrityksiin niillä muutoksilla, joita pidetään välttämättöminä silmälläpitäen tuotannon vaatimuksia.

3. Mikäli mahdollista, on lepoaika annettava samanaikaisesti kunkin yrityksen koko henkilökunnalle ja sen tulee langeta työntekijäin tavanmukaiselle lepopäivälle.

4. Asianomainen viranomainen voi tarpeen vaatiessa myöntää poikkeuksia näistä määräyksistä joko kokonaan tai osittain. Ylitunneista on maksettava huomattavasti normaalia suurempi palkka, kun lepoaikoja rikotaan.

16 artikla.

1. Niin pian kuin on mahdollista on syytä määrätä, että teollisissa ja kaupallisissa yrityksissä työskentelevillä työntekijöillä on oikeus vähintään kaksitoista päivää käsittävään palkalliseen vuosilomaan yhden vuoden käsittävän riittävän säännöllisen työskentelyn jälkeen. Kun työntekijän työskentelykausi käsittää vain kuusi kuukautta ja päättyy muusta syystä kuin työntekijän huonon käytöksen vuoksi, on hänellä oikeus saada vuosiloman asemesta korvaus, joka vastaa hänen suorittamaansa työskentelyaikaa.

2. Sosiaalipolitiikan päämääränä tulee olla määrätä siellä, missä se on mahdollista, että maatalousyrityksissä työskentelevillä työntekijöillä on oikeus vähintään kaksitoista työpäivää käsittävään palkalliseen vuosilomaan yhden vuoden kestäneen riittävän säännöllisen työskentelyn jälkeen. Kun työntekijän työskentely päättyy kuuden kuukauden jälkeen muusta syystä kuin hänen huonon käytöksensä takia, on hänellä oikeus saada vuosiloman asemesta korvaus, joka vastaa hänen suorittamaansa työskentelyaikaa.

3. Kun työpaikka on huomattavan matkan päässä työntekijän kotoa, voidaan kaksitoista työpäivää käsittävä palkallinen vuosiloma korvata lomalla, joka lasketaan samalla perusteella pitempää työskentelyaikaa kohti.

4. Kun työntekijät työskentelevät muulla kuin kotipaikkakunnallaan, jossa heidät on

pestattu tai otettu työhön, on ryhdyttävä kaikkiin mahdollisiin toimenpiteisiin, jotta he voivat käydä kotonaan palkallisen lomansa aikana.

17 artikla.

Kun asianomainen viranomainen katsoo, että työaika, viikkolepo ja palkallinen vuosiloma on tyydyttävällä tavalla säännöstelty työehtosopimuksilla tai päätöksillä, jotka koskevat huomattavaa osaa asianomaisia työntekijöitä, voidaan näitä työehtosopimuksia tai päätöksiä pitää riittävinä tämän osan määräysten täyttämiseksi.

6 osa. Ammattientarkastajien valtuudet.

18 artikla.

1. Asianomaisen viranomaisen nimittämät ja asianmukaisilla valtuuksilla varustetut ammattientarkastajat ovat lain mukaan oikeutettuja käyttämään valtuuksiaan allamainittujen tehtäviensä täyttämiseksi:

a) tarkastaa kaikkina vuorokauden aikoina työpaikkoja, joissa heillä on syytä olettaa pidettävän työssä henkilöitä, jotka ovat laillisen suojelun alaisia;

b) käydä päivisin kaikissa työpaikoissa, jotka heidän on syytä olettaa tarkastuksen alaisiksi yrityksiksi tai niiden haarayrityksiksi;

c) kuulustella kaikkia yrityksessä työskenteleviä henkilöitä joko todistajien läsnäollessa tai ilman tai pyytää tietoja kaikilta muilta henkilöiltä, joiden todistus heidän mielestään on tarpeen;

d) pyytää nähtäväksi kaikkia luetteloita tai asiakirjoja, joiden pitämisestä on määrätty työolojen säännöstelyä koskevissa määräyksissä.

2. Ennenkuin tarkastaja lähtee yrityksestä on hänen, mikäli mahdollista, ilmoitettava työnantajalle tai hänen edustajalleen käynnistään, mikäli hän ei katso, että tällainen ilmoitus haittaa hänen tehtäviensä suoritusta.

7 osa. Sovittelu.

19 artikla.

1. Kaikkien työnantajain ja työntekijäin välisen erimielisyyksien tutkimis- ja sovittelumenetelmien tulee olla niin yksinkertaisia kuin mahdollista.

2. Työnantajia ja työntekijöitä on kehoitettava selvittämään erimielisyytensä käytännöllä sovittelumenetelmää vetoamatta tuomioistuimeen. Tätä tarkoitusta varten on ryhdyttävä kaikkiin mahdollisiin toimenpiteisiin työnantaja- ja työntekijäjärjestöjen kuulemiseksi sekä niiden osallistumiseksi sovitteluelinten asettamiseen ja toimintaan.

3. Kun tällaisia elimiä on olemassa, on julkisen viranomaisen velvollisuus ryhtyä erimielisyyksien tutkimiseen, koettaa aikaansaada sovintoa ja auttaa asianomaisia pääsemään oikeudenmukaiseen sopimukseen. Mikäli mahdollista on asetettava erityisiä virkailijoita tätä varten.

8 osa. Terveys ja työturvallisuus.

20 artikla.

1. On määrättävä minimiehdot työntekijöiden terveyden, turvallisuuden ja viihtyvyyden suojelemiseksi teollisuusyrityksissä ja muissa sellaisissa yrityksissä, joissa käytetyt koneet tai suoritettavat työt tekevät tällaiset toimenpiteet tarpeellisiksi.

2. Ulkomailta tuotetut koneet on varustettava tuontimaassa voimassaolevilla turvallisuusmääräyksillä. Mikäli tuontimaan asianomainen viranomainen ei ole antanut tarpeellisia turvallisuusmääräyksiä tuotettuihin koneisiin nähden, on nämä koneet varustettava valmistusmaassa voimassaolevilla turvallisuusmääräyksillä.

3. Turvallisuusmääräykset on, mikäli mahdollista, sisällytettävä itse koneen rakennetta koskeviin ohjeisiin.

21 artikla.

1. Alueilla, jotka eivät ole itsenäisiä, olisi harkittava mahdollisuutta soveltaa lastaus- ja purkaustöissä työskentelevien työntekijöiden suojelemista tapaturmilta koskevan sopimuksen määräyksiä (muutettu 1932), varsinkin suurissa satamissa ja kaikkialla, minne on asennettu uusia koneita alusten lastausta tai purkamista varten, katsomatta siihen ovatko nämä laituripaikalla, kiinnityspoijuissa tai ankkuroituina.

2. Valtioiden, jotka ovat vastuussa alueista, jotka eivät ole itsenäisiä, ja joissa on satamia, on, mikäli eivät vielä ole ratifioineet sopimusta, joka koskee lastaus- ja purkamistöissä työskentelevien työntekijäin

suojelemista tapaturmilta, (muutettu) 1932, harkittava kysymystä mainitun sopimuksen ratifioimisesta.

22 artikla.

Niin pian kuin mahdollista on määrättävä, että sellaisiin raskaisiin kuormiin tai esineisiin, joiden bruttopaino on 1000 kiloa (1 tonni) tai enemmän ja jotka jätetään jollekin alueelle kuljetettavaksi meritse tai sisävesiteitse, merkitään niiden paino selvällä ja pysyvällä tavalla ennen lastausta alukseen.

23 artikla.

1. Tarkoituksenmukaisten turvallisuustoimenpiteiden soveltamiseksi tapaturmien ja sairauksien ehkäisemiseksi on sovellettava seuraavia periaatteita:

a) asianomaiselle viranomaiselle on ilmoitettava kaikki tapaturmat ja asianomaisten viranomaisten nimittämien ammattientarkastajien päätehtävänä on toimeenpanna tutkimuksia sattuneiden tapaturmien johdosta, varsinkin tapauksissa, jotka ovat vakavia tai joita sattuu usein, tarkoituksella harkita toimenpiteitä niiden uusiutumisen ehkäisemiseksi;

b) ammattientarkastajien tulee ilmoittaa ja antaa neuvoja työnantajain ja työntekijäin järjestöille toimenpiteistä, jotka terveydenhoidon ja turvallisuuden kannalta ovat suositeltavimpia;

c) ammattientarkastajien tulee edistää työnantajain, yrityksen johdon ja työntekijäin yhteistyötä henkilökohtaisten varovaisuus- ja turvallisuustoimenpiteiden kehittämiseksi sekä turvallisuuslaitteiden täydentämiseksi;

d) ammattientarkastajien tulee koettaa edistää terveydenhoitoa ja työturvallisuutta tarkoitettavien suojelutoimenpiteiden parantamista ja täydentämistä, järjestelmällisesti tutkimalla yritysten teknillisiä välineitä, toimeenpanemalla erityisiä tutkimuksia terveydenhoitoa ja työturvallisuutta koskevista kysymyksistä ja muilla tavoin.

2. Niillä alueilla, joissa pidetään parempana ylläpitää erityistä ammattientarkastuksesta riippumatonta tapaturmavakuutus- ja tapaturmien ehkäisyjärjestelmää, tulee tämän järjestelmän alaisten virkailijain ottaa huomioon yllämainitut periaatteet.

9 osa. Tiedoitustoiminta.

24 artikla.

Asianomaisen viranomaisen on huolehdittava siitä, että työntekijöiden, heidän perheittensä ja työnantajien keskuudessa levitetään yleisesti tietoja, joiden tarkoituksena on tutustuttaa heidät niiden toimenpiteiden laatuun ja merkitykseen, joihin on ryhdytty edellisten artiklain sekä vuoden 1944 suosituksen määräysten mukaisesti, joka koskee sosiaalipolitiikan minimitasoa alueilla, jotka eivät ole itsenäisiä. Siellä, missä on olemassa työnantaja- ja työntekijäjärjestöjä, on heidän apuaan käytettävä näiden tiedonantojen levittämiseksi asianomaisten keskuuteen. Mikäli mahdollista on nämä tiedonannot laadittava paikallisella kielellä tai murteella.

10 osa. Määritelmiä ja sovellutusala.

25 artikla.

Tässä liitteessä tarkoitetaan:

a) nimitys „maatalousyritys” kaikkia yrityksissä suoritettuja työsuorituksia yrityksen maataloustuotteiden säilyttämiseksi ja jakamiseksi, mikäli näitä työsuorituksia ei voida pitää teollisuusyrityksen osana;

b) nimitys „kaupallinen yritys”:

1) kaupallisia yrityksiä ja toimistoja, niihin luettuina yritykset, joiden toiminta joko yksinomaan tai pääasiallisesti tarkoittaa tavarain myyntiä, ostoa, jakelua, varkuuttamista ja hoitoa, lainojen välitystä tai kaikenlaatuista muita tehtäviä;

2) laitoksia, joissa majoitetaan, hoidetaan tai käsitellään varsinkin vanhuksia, sairaita, raajarikkoja, puutteenalaisia tai mielisairaita;

3) hotelleja, ravintoloita, täysihoitoloita, kerhoja, kahviloita ja muita ravitsemisliikkeitä;

4) teatteri- ja julkisia huviyrityksiä;

5) kaikkia yrityksiä, jotka vastaavat 1), 2), 3) ja 4) kohdissa mainittuja yrityksiä;

c) nimitys „teollisuusyritys”:

1) yrityksiä, joissa tuotteita valmistetaan, muutetaan, puhdistetaan, korjataan, koristellaan, viimeistellään, valmistetaan myyntiä varten, hävitetään tai hajoitetaan tai joissa raaka-aineita muokataan, niihin luettuina laivanrakennus sekä laitokset sähkövoiman tuottoa, muuntoa tai siirtoa

varten, laitokset kaasun tai kaikenlaatuisen käyttövoiman tuottoa tai jakoa varten, laitokset veden puhdistusta ja jakoa varten sekä laitokset lämmitystä varten;

2) yrityksiä seuraavien rakenteiden rakennus-, jälleenrakennus-, ylläpito-, korjaus-, muutos- tai purkaustöitä varten: rakennukset, rakenteet, rautatiet, raitiotiet, lentosatamat, satama-altaat, telakat, aallonmurtajat ja laitteet tulvia ja merta vastaan, kanavat, laitteet sisävesi-, meri- ja ilma-liikennettä varten, tiet, tunnelit, sillat, maasillat, likaviemärit, kaivot, laitteet kastelua ja kuivausta varten, kaukoyhteyslaitteet (puhelin, lennätin, radio), laitteet sähkön ja kaasun tuottamiseksi ja jakamiseksi, öljyjohdot, laitteet veden jakamiseksi sekä muita yrityksiä, jotka huolehtivat samanlaatuisista töistä sekä näiden töiden valmistus- ja perustustöistä;

3) kaivoksia, kivilouhoksia ja kaikenlaatuisia teollisuuksia mineraalien erottamiseksi maasta;

4) yrityksiä henkilöiden ja tavaroiden kuljettamiseksi, lukuunottamatta käsinkuljetusta, mikäli ei katsota, että nämä yritykset kuuluvat osana maataloudelliseen tai kaupalliseen yritykseen;

d) nimitykset „maataloudelliset yritykset”, „kaupalliset yritykset” ja „teollisuusyritykset”, tarkoittavat sekä yksityisiä että julkisia yrityksiä.

26 artikla.

Asianomainen viranomainen voi, aikaisemmin julkaisemillaan määräyksillä, jättää tämän liitteen sovellutuksen ulkopuolelle ne yritykset tai alukset, joita joko niiden laadun tai suuruuden vuoksi ei voida tarpeellisen tehokkaasti valvoa.

Ulkoasiainvaliokunnan mietintö N:o 17
hallituksen tiedonannon johdosta, joka koskee Kansainvälisen työjärjestön yleisen konferenssin kahdennelläkymmenennelläkuudennella istuntokaudellaan vuonna 1944 ja kahdennelläkymmenennelläseitsemännellä istuntokaudellaan vuonna 1945 hyväksymiä suosituksia.

Eduskunta on pöytäkirjanottein 17 päivältä lokakuuta 1947 lähettänyt ulkoasiainvaliokuntaan hallituksen esityksen n:o 69 sisältävä tiedonannon eduskunnalle, joka koskee kansainvälisen työjärjestön yleisen konferenssin 26 istuntokaudellaan vuonna 1944 ja 27 istuntokaudellaan vuonna 1945 hyväksymiä suosituksia.

Eduskunnan päätöksen mukaisesti ulkoasiainvaliokunta on pyytänyt työväenasiainvaliokuntaa antamaan asiasta lausuntonsa,

Helsingissä 11 päivänä helmikuuta 1948.

joka seuraa oheisena. Valiokunta on asiassa kuullut sosiaaliministeriön kansliapäällikköä Niilo Manniota ja ulkoasiainministeriön kansliapäällikköä Tapio Voionmaata.

Yhtyen työväenasiainvaliokunnan kanssa ulkoasiainvaliokunta ehdottaa kunnioittavasti,

että hallituksen esitys, joka sisältää puheenalaisen tiedonannon Eduskunnalle, ei antaisi aihetta toimenpiteisiin.

Asian käsittelyyn valiokunnassa ovat otaneet osaa puheenjohtaja Peltonen, varapuheenjohtaja Ryömä, varsinaiset jäsenet Kauppi, Kekkonen, Kuusinen, Leppälä,

V. Leskinen, Lunme, Pohjala, Salminen, Soininen ja Söderhjelm sekä varajäsenet Karvonen ja Östenson.

EDUSKUNNAN
TYÖVÄENASIAINVALIOKUNTA.

Helsingissä,
8 päivänä joulukuuta 1947.
Lausunto n:o 4.

Ulkoasiainvaliokunnalle.

Ulkoasiainvaliokunta on kirjeessä 31 päivästä lokakuuta 1947 eduskunnan päätöksen mukaisesti pyytänyt työväenasiainvaliokunnan lausuntoa hallituksen tiedonannosta, joka koskee kansainvälisen työjärjestön yleisen konferenssin 26. istuntokaudellaan vuonna 1944 ja 27. istuntokaudellaan vuonna 1945 hyväksymiä suosituksia. Asiaa käsitellessään valiokunta on kuullut asian tuntijoina hallitusneuvos A. Vehilää ja vakuutusylitarkastaja J. E. Mäntylää.

Hallituksen tiedonannossa huomautetaan, että siinä mainituilla kahdella suosituksella (N:o 70 ja 74), jotka koskevat sosiaalipoliitiikan minimitasoa alueilla, jotka eivät ole itsenäisiä, ei ole välitöntä merkitystä meidän maallemme. Tähän käsitykseen yhtyen valiokunta mielipiteenään esiintuo, että sanotut suositukset eivät voi antaa aihetta meillä mihinkään toimenpiteisiin. Mitä muihin tiedonannossa mainittuihin suosituksiin tulee, on valiokunta voinut todeta, että kaikissa niissä tarkoitettuja johtavia periaatteita on Suomessa noudatettu ja useimpien näiden suositusten sisältö myös suurin

piirtein toteutettu. Vain taloudellista turvallisuutta koskeva suositus, joka olisi, mikäli mahdollista, toteutettava monihaarisella pakollisella sosiaalivakuutuksella, on meillä huomattavalta osaltaan vielä toteuttamatta. Mutta kun valtioneuvoston asettama sosiaalivakuutuskomitea on saamansa tehtävän mukaisesti jo ryhtynyt yksityiskohtaisesti käsittelemään sosiaalivakuutuksen eri haaroja ja meillä valiokunnan saaman tiedon mukaan suunnitellaan taloudellisten mahdollisuuksiemme helpottuessa tämänkin suosituksen sisällön nykyistä laajempaa toteuttamista asteettain, valiokunta pitää hallituksen tiedonantoa myös tässä kohden tyydyttävänä.

Edellä esitettyyn viitaten työväenasiainvaliokunta lausuntonaan kunnioittaen esittää,

että hallituksen puheenalaisessa tiedonannossa mainitut kansainvälisen työjärjestön yleisen konferenssin vuosina 1944 ja 1945 hyväksymät suositukset eivät antaisi aihetta toimenpiteisiin.

Työväenasiainvaliokunnan puolesta:

T. Lång.

J. Haltia.

Eduskunnan vastaus Hallituksen tiedonannon johdosta, joka koskee Kansainvälisen työjärjestön yleisen konferenssin kahdennellakymmenennelläkuudennella istuntokaudellaan vuonna 1944 ja kahdennellakymmenennelläseitsemännellä istuntokaudellaan vuonna 1945 hyväksymiä suosituksia.

Eduskunnalle on annettu Hallituksen esitys N:o 69 sisältävä tiedonannon, joka koskee Kansainvälisen työjärjestön yleisen konferenssin kahdennellakymmenennelläkuudennella istuntokaudellaan vuonna 1944 ja kahdennellakymmenennelläseitsemännellä istuntokaudellaan vuonna 1945 hyväksymiä suosituksia, ja Ulkoasiainvaliokunta on asiasta antanut mietintönsä N:o 17.

Hallituksen tiedonannossa huomautetaan, että siinä mainituilla suosituksilla N:ot 70 ja 74, jotka koskevat sosiaalipolitiikan minimitasoa alueilla, jotka eivät ole itsenäisiä, ei ole välitöntä merkitystä meidän maallemme. Tähän käsitykseen yhtyen Eduskunta lausuu, että sanotut suositukset eivät voi antaa aihetta mihinkään toimenpiteisiin. Mitä muihin tiedonannossa mainittuihin suosituksiin tulee, Eduskunta on todennut, että kaikissa niissä tarkoitettuja johtavia periaatteita on Suomessa noudatettu ja useimpien näiden suositusten sisältö myös suurin piirtein toteutettu. Vain ta-

loudellista turvallisuutta koskeva suositus, joka olisi, mikäli mahdollista, toteutettava monihaarisella pakollisella sosiaalivakuutuksella, on huomattavalta osaltaan vielä toteuttamatta. Mutta kun Valtioneuvoston asettama sosiaalivakuutuskomitea on saamansa tehtävän mukaisesti jo ryhtynyt yksityiskohtaisesti käsittelemään sosiaalivakuutuksen eri haaroja ja Eduskunnan saaman tiedon mukaan suunnitellaan taloudellisten mahdollisuuksiemme helpottuessa tämänkin suosituksen sisällön nykyistä laajempaa toteuttamista asteittain, Eduskunta pitää Hallituksen tiedonantoa myös tässä kohden tyydyttävänä.

Edellä esitetyn nojalla Eduskunta on päättänyt,

että Hallituksen esitys, joka sisältää puheena olevan tiedonannon Eduskunnalle, ei anna aihetta toimenpiteisiin.

Helsingissä 20 päivänä helmikuuta 1948.